महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय, नेपालमा पेश गरेको

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र
मातहत सरकारी वकील कार्यालयको भौतिक प्रोफाईल

२०७४ असार

प्रस्तुतकर्ता
भौतिक प्रोफाईल तयारी कार्यदल २०७३
नायव महान्यायाधिवक्ता श्री बद्रिप्रसाद गौतम, अनुगमनकर्ता
नायव महान्यायाधिवक्ता श्री खगराज पौडेल, संयोजक
सहन्यायाधिवक्ता श्री कृष्णजीवि घिमिरे, सदस्य
उपन्यायाधिवक्ता श्री केशवप्रसाद पन्त, सदस्य
उपन्यायाधिवक्ता श्री राजेन्द्रसिंह भण्डारी, सदस्य
उपन्यायाधिवक्ता श्री गोपाल लामिछाने, सदस्य
सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर श्री मनोज नकर्मी, सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, सदस्य
शाखा अधिकृत श्री गजराज घिमिरे, सदस्य
शाखा अधिकृत श्री उर्मिला जि सी, सदस्य
शाखा अधिकृत श्री नगेन्द्र लम्साल, सदस्य

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

विषय सूचि

k]h g+

परिच्छेद १
प्रारम्भिक १
१.१ पृष्ठभूमि १
१.२ समस्याको पहिचान २
१.३ अध्ययनको आवश्यकता ३
१.४ कार्यदलको गठन र कार्यादेश ४
१.५ कार्यदलको कार्याविधि,सीमा र कार्ययोजना अध्ययन विधि ५
१.६ अध्ययनको तरिका ६
१.७ अध्ययनको क्षेत्र ६
१.८ प्रतिवेदनको स्वरूप ६

परिच्छेद २
सरकारी वकील कार्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार विवरणको वर्तमान अवस्था ७
२.१ सरकारी वकील कार्यालयहरूको जग्गा र भवन सम्बन्धी विवरण ७
२.१.१ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको जग्गा र भवन ७
२.१.२ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको पुस्तकालय ७
२.१.३ उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरूको जग्गा र भवन सम्बन्धि विवरण ८
२.१.४ विशेष सरकारी वकील कार्यालयको जग्गा र भवन सम्बन्धि विवरण ११
२.१.५ जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुको जग्गा र भवन सम्बन्धि विवरण ११
२.१.६ सरकारी वकील कार्यालयहरुको भवनको स्थितिको विश्लेषण २३
२.१.७ सरकारी वकील कार्यालयहरुको जग्गा र भवन तथ्यांकको विश्लेषण ३०
२.२ सरकारी वकील कार्यालयहरुमा सवारी साधनको विवरण ३३
२.२.१ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय ३३
२.२.२ उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरु ३७
२.२.३ विशेष सरकारी वकील कार्यालय ४२
२.२.४ जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरु ४३
२.३ सरकारी वकील कार्यालयहरूमा सोलार वा वैकल्पिक उर्जा र मेसिनरी सामग्रीको विवरण ५७
२.३.१ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय ५८
२.३.२ उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरु ६०
२.३.३ विशेष सरकारी वकील कार्यालय ६३
२.३.४ जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरु ६४
२.४ भुकम्पबाट प्रभावित सरकारी वकील कार्यालयहरूको विवरण ७५
२.५ सरकारी वकीलहरुका लागि आवासको सुविधा ७६

परिच्छेद ३
सरकारी वकील कार्यालयहरूको भौतिक स्थितिको प्राप्त तथ्यांकको विश्लेषण ७७
३.१ सरकारी वकील कार्यालयहरुको भवनको स्थिति ७७
३.२ पुस्तकालयको स्थिति ७८
३.३ सरकारी वकील कार्यालयहरुमा सवारी साधनको स्थिति ७८

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

३.४ सरकारी वकील कार्यालयहरूमा सोलार वा वैकल्पिक उर्जाको स्थिति ७९
३.५ सरकारी वकील कार्यालयमा मेसिनरी सामाग्रीको स्थिति ७९

परिच्छेद ४
सरकारी वकील कार्यालयहरूको भवनको मापदण्ड ८१

परिच्छेद ५
नतिजा तथा सुझावहरु ९४
५.१ अध्ययनबाट प्राप्त नतिजाहरु ९४
५.२ अध्ययनको आधारमा तयार गरिएका सुझावहरु ९५

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

परिच्छेद १
प्रारम्भिक

१.१ पृष्ठभूमि

नेपाल सरकार वैधानिक कानून, २००४ को धारा १२ को खण्ड (क) ले प्रधान कानूनी सल्लाहकार श्री ३ बाट नियुक्त हुने अवधारणा शुरु भएपनि उक्त कानून कार्यान्वयन भएन । सरकारलाई आवश्यक परेको कानूनको विषयमा राय सल्लाह पेशगर्न आवश्यकता महशुस भई कार्यकारिणी आदेशबाट वि.सं. २००८ साल पौष ८ गते तत्कालीन सरकारबाट कालीप्रसाद उपाध्यायलाई पहिलो महान्यायाधिवक्ताको रूपमा नियुक्ति गरियो । त्यस पश्चातः प्रधान न्यायालय ऐन, २००८ को प्रथम संशोधन (२००९ साल आश्विन ३१ गते जारी भएको) को दफा ४१ को उपदफा (१) ले महान्यायाधिवक्ताको सेवाका शर्तहरू, योग्यता, काम, कर्तव्य र अधिकार निर्धारण गऱ्यो ।सर्वोच्च अदालत ऐन, २०१३ को दफा २१ ले प्रदान गरेको अधिकार प्रयोग गरी गृह मन्त्रालयबाट २०१३ साल श्रावण १ गतेको राजपत्रमा प्रकाशित सूचनाबाट सरकारलाई सरोकार पर्ने मुद्दा मामिलामा आवश्यकतानुसार गभर्मेण्ट एडभोकेटले सर्वोच्च अदालत लगायत नेपालको जुनसुकै अड्डा अदालतमा हाजिर भई सरकारको तर्फबाट बहस पैरवी गर्ने क्षेत्राधिकारको कानूनी व्यवस्था गरियो । सोही कानूनी व्यवस्था अनुसार शम्भुप्रसाद ज्ञवालीलाई २०१३ श्रावणमा गभर्मेण्ट एडभोकेटको पदमा नियुक्त गरियो । २०१६ साल भाद्र २२ को राजपत्रमा प्रकाशित २०१६ साल भाद्र ९ गतेको कार्यकारिणी निर्णय बमोजिम पुनः शम्भुप्रसाद ज्ञवालीलाई महान्यायाधिवक्ताको पदमा नियुक्त गरियो ।

नेपालको संविधान, २०१९ ले सर्वप्रथम महान्यायाधिवक्ताको पदलाई संवैधानिक पदको रूपमा स्थापित गऱ्यो । वि.सं. २०२० सालसम्म सरकारी वकीलको प्रशासन महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयबाट भएकोमा २०२० सालदेखि २०२७ सालसम्म सरकारी वकील कार्यालयलाई कहिले अञ्चलाधीश कार्यालय र जिल्ला कार्यालयमा गाभ्नुका साथै सरकारी वकीलहरूको प्रशासनको काम कानून तथा न्याय मन्त्रालयले गरेको थियो । वि.सं. २०२७ सालमा सरकारी वकीलको प्रशासन पुनः महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय मातहतमा रहने र कार्यालय पनि छुट्टै रहने व्यवस्था भयो । सोही बमोजिम वि.सं. २०२७ सालमा महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय भवन निर्माण कार्य प्रारम्भ भई २०२९ साल वैशाख २ गते उदघाटन भएपछि महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको सांगठनिक स्वरूपले स्थायित्व प्राप्त गरेको पाइन्छ ।

नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ ले महान्यायाधिवक्ता सरकारको मुख्य कानूनी सल्लाहकार र प्रमुख अभियोजनकर्ताको रूपमा स्थापित गरेपछि उक्त संवैधानिक व्यवस्थालाई ब्यबहारमा कार्यान्वयनगर्न सरकारी मुद्दा सम्बन्धी ऐन, २०४९ जारी गरियो । नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को भाग १६ ले महान्यायाधिवक्ता सम्बन्धी व्यवस्था गरेको थियो । नेपालको संविधानको भाग १२ धारा १५८ मा नेपाल सरकारको मुख्य कानूनी सल्लाहकार र मुख्य अभियोजनकर्ताको रूपमा महान्यायाधिवक्ताको व्यवस्था गरिएको छ । संविधानले प्रदान गरेका काम, कर्तव्य र अधिकार सम्पादन गर्न मिति २०७२।०६।०३ को राजपत्रमा प्रकाशित सूचना अनुसार महान्यायाधिवक्ताबाट मातहतका सरकारी वकीलहरूलाई आफूमा निहित मुद्दा चलाउने वा नचलाउने अधिकार विभिन्न शर्तको अधीनमा रहने गरी अधिकार प्रत्यायोजन सोही मितिदेखि लागू हुने गरी महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र उच्च सरकारी वकील कार्यालय (तत्कालिन पुनरावेदन सरकारी वकील कार्यालय) का सहन्यायाधिवक्ता वा निजको अनुपस्थितिमा सहन्यायाधिवक्ताको हैसियतले

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

काम गर्ने कर्मचारीले प्रयोग गर्ने गरी सुम्पिएको छ । नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद् को मिति २०७०।०७।२५ को निर्णय अनुसार महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय अन्तर्गत काठमाडौं उपत्यकामा रहने गरी विशेष सरकारी वकील कार्यालयको स्थापना भएको छ । उक्त कार्यालयबाट विशेष अदालत काठमाडौं, राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, वैदेशिक रोजगार न्यायाधिकरण काठमाडौं, श्रम अदालत, प्रशासकीय अदालत तथा पुनरावेदन अदालत पाटनमा रहेका वाणिज्य इजलासबाट सुनुवाइ हुने नेपाल सरकारवादी भएका तथा नेपाल सरकारको हक, हित वा सरोकार निहित मुद्दाहरूमा बहस पैरवी तथा प्रतिरक्षा गर्न सहन्यायाधिवक्ताको नेतृत्वमा सरकारी वकील तथा अन्य कर्मचारी रहने व्यवस्था गरिएको छ । यसैगरी अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोग, निर्वाचन आयोग, आन्तरिक राजस्व विभाग, खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग, वैदेशिक रोजगार विभाग, राजस्व अनुसन्धान विभाग तथा सम्पत्ती शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, अध्यागमन विभाग, ठूला करदाता कार्यालय तथा विभिन्न ११ वटा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा रहि विभिन्न दर्जाका सरकारी वकीलहरू एवं कर्मचारीहरुले सेवा पुऱ्याइरहेका छन् । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको बढ्दो कार्यबोझ र सोही अनुपातमा वृद्धि भैरहेको जनशक्तिको तुलनामा हाल रहेको कार्यालय भवनहरुको स्थिति, जग्गा एवं उपकरण र सामाग्रीको विस्तृत विवरण यस अध्ययनको विषय रहेको छ । यसैगरी संगठनको उद्देश्य प्राप्तिमा फरक फरक ज्ञान, सीप, दक्षता र क्षमता भएका बहुआयामिक जनशक्तिको ब्यवस्था र त्यस्तो जनशक्तिको समन्वय र आवश्यक पर्ने स्रोत साधनको कुशल व्यवस्थापन गरिनु पर्ने देखिएको छ । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत कार्यालयमा सरकारी वकील तथा अन्य कर्मचारीहरुको दरबन्दी कामको चापको अनुपातमा न्यून रहेको हुँदा कार्यालयको कामको चाप अनुसार दरवन्दीको मिलान गर्न जरुरी छ । महान्यायाधिवक्ताको विभिन्न काम कारवाईको विवरण समावेश गरी प्रत्येक वर्ष वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशित हुने हुंदा प्रस्तुत प्रतिवेदनले भौतिक संरचना, भवनको मापदण्ड, जिन्सी विवरण र कर्मचारीको अवस्थालाई सूचनामूलक र विश्लेषणात्मक बनाउने प्रयास गरिएको छ ।

१.२ समस्याको पहिचान

२०१६ सालमा सिंहदरवारको पहिलो चोकको दक्षिण स्थित माथिल्लो तल्लाको एउटा कोठामा महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय स्थापना भएको पाइन्छ । २०१८ सालमा देशभर सरकारी वकीलको व्यवस्था गर्न प्रत्येक अदालतमा सरकारी वकीलको एउटा कार्यालय कोठा व्यवस्था मिलाइयो । वि.सं. २०२७ सालमा महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय भवन निर्माण कार्य प्रारम्भ भई २०२९ साल वैशाख २ गते उदघाटन भएको महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय बसेको भवन मिति २०७२ साल बैशाख १२ गते शनिबार लमजुङ र गोरखा, बारपाक क्षेत्रलाई केन्द्रविन्दु बनाएर गएको विनाशकारी भूकम्पबाट महान्याधिवक्ताको कार्यालयको भवनमा क्षति पुगेपनि सोहि भवनबाट सांगठनिक कार्यहरु भई रहको छन । नेपाल सरकारको निर्णय अनुसार २०५७।१।१ बाट तत् तत् जिल्लाहरुमा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयको छुट्टै कार्यालय ७५ वटै जिल्लामा स्थापना भएका र नेपालको संविधान कार्यान्वयनको चरणमा नेपाल सरकारको मिति २०७३/०६/०६ को निर्णय अनुसार १८ वटा उच्च सरकारी वकील कार्यालयबाट काम सम्पादन भै रहेका छन । तर हालसम्म भवन तथा जग्गा सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण, सरकारी वकील कार्यालयमा रहेका सवारी साधन एवं मेशिनरी सामानको स्थिति, महान्यायाधिवक्ता तथा राजपत्रांकित कर्मचारीको लागि निर्माण गरिने आवास भवन सम्बन्धी मापदण्ड, कार्यचाप अनुसार तथा कार्यालयगत आधारमा उच्च तथा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरूको कुनै प्रोफाईल रहेको छैन ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

यसका लागि न्यूनतम पूर्वाधार सहितको महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत कार्यालयको भवन सम्बन्धी मापदण्ड तयार गरी लागू गर्न जरुरी देखिएको छ । विशेष अदालत ऐन, २०५९ बमोजिम विशेष अदालत गठन भई सो अदालतले हेर्ने मुद्दाको प्रकृतिसमेत तोकिएको सन्दर्भमा उक्त अदालतमा दायर भई कारबाही हुने मुद्दाहरूमा वादी नेपाल सरकारको तर्फबाट बहस पैरवी समेतको कार्य गर्न छुट्टै विशेष सरकारी वकील कार्यालय गठन भै कार्यसम्पादन हुँदै आएको हुँदा यसको पनि न्यूनतम पूर्वाधार सहितको कार्यालय भवन हुनुपर्ने देखिएको छ । समग्रमा उपयुक्त र न्यूनतम पूर्वाधार सहितको भौतिक र यान्त्रिक साधन,जग्गा, भवन, फर्निचर, मेशिनरी सामान, कम्प्युटर र ल्यापटप लगायतका श्रोत र साधनको अवस्थाको चित्रण गरी मौजुदा आवश्कता र अभाव परिपूर्ति गर्न यस विषयमा अध्ययन गरी मापदण्ड बनाएर जारी गर्नुपर्ने देखिएकोले वस्तुनिष्ठ आवश्यकता र औचित्यलाई अध्ययनमा समावेश गरिएको छ ।

१.३ अध्ययनको आवश्यकता

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय तथा मातहतका सरकारी वकील कार्यालयहरूको काममा वढोत्तरीसंगै मौजुदा संगठनात्मक स्वरूप, मुद्दाको अवस्था, जनशक्ति वितरणको अवस्था, भौतिक स्थिति जग्गा तथा सवारी साधन, मेशिनरी औजार, कम्प्युटर, ल्यापटप जस्ता साधनहरूको वितरणको अवस्थालाई कामको प्रकृति जति जटिलताले निर्धारण गर्दछ । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय तथा मातहतका सरकारी वकील कार्यालयहरूमा रहेको भौतिक तथा जिन्सी सम्पत्ति सुरक्षा व्यवस्थामा सुधार गर्दे मातहत कार्यालयको जग्गा तथा भवनको सुरक्षा, कम्पाउन्डवालको स्थिति तथा निर्माण, सुधार, मर्मत गर्ने कार्यहरूसम्बोधन गर्न महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत कार्यालयको भौतिक विवरण, सवारी साधन, मेसिनरी र सूचना प्रविधि सम्बन्धी उपकरण र भवन निर्माण सम्बन्धी विषयमा विस्तृत अध्ययन गरी विस्तृत प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने आवश्कता महशुस भएको हो । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको प्रथम पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना, २०६८/०६९-२०७२/०७३ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनामा भौतिक संरचना एवं आधुनिक प्रविधि र महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय, मातहतका सरकारी वकील कार्यालयहरू र सरकारी वकीलहरूको सुरक्षाका विषेशलाई समावेश भएपनि संस्थागत सुदृढीकरणका क्षेत्रमा अपेक्षित प्रगती हुन सकेन । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको जग्गा, कार्यालयको भवन, फर्निचर, सवारी साधन, पुस्तकालय र मेशनरी सामान आदि क्षेत्रमासमय सापेक्ष रहेको भौतिक पूर्वाधार र सामाग्रीको व्यवस्थापनको यथार्थ चित्रण गर्दे भविष्यमा महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहतका भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड तयार भएमा कार्यालयको कार्यवोझ, जनशक्तिको अनुपातमा भवन निर्माण र भवनको क्षेत्रफल, कोठा सहितको विवरणको आवश्यकता देखिएकोले यो अध्ययन भएको गरिएको हो । दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना, २०७२/०७३ ले आशा गरेको समग्र सुधारको पहिचान क्षेत्र मध्ये भौतिक पूर्वाधारको विकास, जग्गा खरिद नयां भवन निर्माण, विधमान भवनको मर्मत सुधार, फर्निचर, सवारी साधन तथा मेशनरी सामान समेतको व्यवस्थापनको लागि यो अध्ययनले मद्दत दिन सक्ने देखिन्छ । प्रस्तावित त्यस्ता श्रोत साधन निश्चित मापदण्डको आधारमा वास्ताविक आवश्यकता, पहिचान गरी उपलब्ध गराउनु उपयुक्त तथा भौतिक पूर्वाधार तथा सामाग्री सम्बन्धी विधमान अवस्था कस्तो छ र भविष्यमा के कस्ता भौतिक पूर्वाधार विकास गर्नुपर्ने हो सो सम्बन्धमा यकिन साथ टुङ्गोमा पुगी प्रभावकारी योजना कार्यान्वयन गर्न सुगम होस् भनी यस क्षेत्रमा अध्ययन गरिनुपर्ने आवश्यकता

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

द्धमहशुस गरिएको हो । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहतका सरकारी वकील कार्यालयमा रहेका जग्गा तथा भवनको विवरण, जनशक्ति वितरणको अवस्था, कार्यालय भवन तथा भौतिक स्रोत साधनको वर्तमान अवस्था, सवारी साधन, सूचना तथा विधुतीय सामग्रीको विवरण, पुस्तकालय, सरकारी वकीलहरूको जनशक्तिको वितरण अवस्था (दरबन्दी), फर्निचर तथा फिक्चर्स, सवारी साधन, मेसिनरी औजारका विवरण समेतको लेखाजोखा गर्नुपर्ने अवस्था रहेको छ ।

१.४ कार्यदलको गठन र कार्यादेश

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहतका सरकारी वकील कार्यालयहरूको संगठन संरचना, भौतिक पूर्वाधार एवं सामाग्रीहरुको व्यवस्थापनको क्षेत्रमा उल्लेखित समस्याको पृष्ठभूमिमा महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको मिति २०७३।६।४ गते तथा तत्पश्चात पुर्नगठन मिति २०७३/१२/८ गतेको निर्णयानुसार महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत सरकारी वकील कार्यालयको भौतिक प्रोफाईल तयार गरी प्रतिवेदन पेश गर्न निम्न संयोजक र सदस्यहरू रहेको कार्यदल गठन गरिएको हो ।

नायव महान्यायाधिवक्ता श्री बद्रिप्रसाद गौतम, अनुगमनकर्ता
नायव महान्यायाधिवक्ता श्री खगराज पौडेल, संयोजक
सहन्यायाधिवक्ता श्री कृष्णजीवी घिमिरे, सदस्य
उपन्यायाधिवक्ता श्री केशवप्रसाद पन्त, सदस्य
उपन्यायाधिवक्ता श्री राजेन्द्रसिंह भण्डारी, सदस्य
उपन्यायाधिवक्ता श्री गोपाल लामिछाने, सदस्य
सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर श्री मनोज नकर्मी, सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, सदस्य
शाखा अधिकृत श्री गजराज घिमिरे, सदस्य
शाखा अधिकृत श्री उर्मिला जिसी, सदस्य
शाखा अधिकृत श्री नगेन्द्र लम्साल, सदस्य

यस कार्यदललाई अध्ययन गरी निम्न विषयलाई समेटेर प्रतिवेदन पेश गर्न देहायको कार्यादेश तोकिएको थियो:

१) आफ्नो घर भएका र नभएका सरकारी वकील कार्यालयहरूको विवरण ।
२) भवन निर्माणको (नयाँ घर बनेका, बन्दै गरेका र बन्ने क्रममा रहेका सरकारी वकील कार्यालयहरूको विवरण ।
३) सोलार वा वैकल्पिक उर्जाको प्रबन्ध भएका र नभएका सरकारी वकील कार्यालयहरूको विवरण ।
४) सवारी साधन भएका र नभएका सरकारी वकील कार्यालयहरूको विवरण र सवारीको अवस्था ।
५) सरकारी वकीलहरूका लागि आवासको सुविधा भएका र नभएका सरकारी वकील कार्यालयहरूको विवरण ।
६) कम्प्युटर, फोटोकपी, फ्याक्स, स्क्यानर लगायतका विद्युतीय उपकरणहरूको कार्यालयगत विवरण ।
७) जग्गा भएका र नभएका सरकारी वकील कार्यालयहरूको विवरण ।
८) भुकम्पबाट प्रभावित सरकारी वकील कार्यालयहरूको विवरण समेतका भौतिक सुधारका लागि आवश्यक पर्ने अन्य विवरणहरू ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

९) नयाँ बन्ने सरकारी वकील कार्यालयहरूका लागि मापदण्ड निर्धारण ।

१.५ कार्यदलको कार्याविधि,सीमा र कार्ययोजना अध्ययन विधि

कार्यदलले महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहतका कार्यालयबाट प्राप्त विवरण, महान्यायाधिवक्ताको वार्षिक प्रतिवेदन र महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा भौतिक पूर्वाधार एवं स्रोत साधन सम्बन्धी अध्ययन गर्ने कार्यदल, २०७२ ले पेश गरेको महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत सरकारी वकील कार्यालयको भौतिक पूर्वाधार एवं स्रोत र साधन अध्ययन गरी विश्लेषणबाट प्राप्त सुझावलाई मुख्य आधार बनाएर प्रतिवेदन तयार गरेको हो । कार्यदललाई महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत कार्यालयको भौतिक प्रोफाईल तयार गर्नका लागि तोकिएको समय, बजेट, जनशक्तिका कारण कार्यदलबाट प्रत्यक्ष रूपमा कार्यालयहरूको अवलोकन अध्ययन भ्रमण गरी प्रतिवेदन तथा मापदण्डको सिफारिस गर्न सम्भव नभएकाले उपलब्ध जिल्लागत रूपमा प्राप्त विवरण तथा संकलित द्वितीय तथ्यांक स्रोतलाई आधार मानी प्रस्तुत भौतिक प्रोफाईल प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।
प्रस्तुत प्रतिवेदनलाई बढी सूचनामूलक र बोधगम्य बनाउन तथ्याङ्को तालिकीकरण गरी विश्लेषण गरिएको छ । कार्यदलले देहाय बमोजिम कार्यतालिका तय गरको थियो ।

तालिका नं १

सि.नं.	गरिने कामको विवरण
१	महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहतका कार्यालयको भौतिक पूर्वाधार विकासको सन्दर्भमा यस पूर्व भएका अध्ययन, प्राप्त विवरण र प्रतिवेदनको संकलन र अध्ययन ।
२	उल्लेखित समिति मध्ये अदालत सुदृढीकरण सुझाव समितिले भौतिक पूर्वाधार विकास सम्बन्धमा निर्धारण गरेको मापदण्डको पुनरावलोकन ।
३	विभिन्न कार्यालयको भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धिी विवरण संकलनको लागि विभिन्न फारमहरुको ढांचा तयार गर्ने तथा सम्बन्धित निकायमा पठाउने काम ।
४.	उल्लेखित ढांचा बमोजिमको विवरण संकलन र प्राप्त विवरणलाई लेखवद्द गर्ने काम ।
५.	हिमाली पहाडी तथा तराई सबै क्षेत्रका कार्यालयको प्रतिनिधित्व हुने गरी स्थलगत अध्ययन गर्ने काम ।
६.	प्राप्त विवरणलाई स्थलगत अध्ययनको आधारमा Verification गरी विधमान भौतिक श्रोत साधनको विश्लेषण गरी सुझाव तयार गर्ने ।
७	प्राप्त विवरण तथा विश्लेषणको आधारमा प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गर्ने काम
८	प्रारम्भिक मस्यौदालाई समितिमा राखी दफाबार छलफल गर्ने ।
९.	प्रतिवेदन टाईप गरी अन्तिम रुप दिने काम ।
१०.	प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने काम

विशेषत : कार्यदलले प्रतिवदेन तयारी तथा मापदण्ड निर्माण गर्दा महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत कार्यालयबाट प्राप्त विवरण, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय नेपालमा भौतिक पूर्वाधार एवं स्रोत साधन सम्बन्धी अध्ययन गर्ने कार्यदल २०७२ ले पेश गरेको महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत सरकारी वकील कार्यालयको भौतिक पूर्वाधार एवं स्रोत र साधान अध्ययन प्रारम्भिक सुझाव, महान्यायाधिवक्ताको वार्षिक प्रतिवेदन आ. व.

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

२०७१/२०७२ र आ. व. २०७२/२०७३ को अध्ययन तथा विज्ञहरूको परामर्श समेत लिएको छ । कार्यदलले मिति २०७३/१२/८ गते पहिलो वैठक बसी सो मिति देखि आफ्नो कार्य प्रारम्भ गरी प्रतिवेदनमा समेटनुपर्ने विषयमा छलफल गरी भौतिक प्रोफाईल प्रतिवेदन तथा मापदण्ड मस्यौदा तयारी गरी अन्तिम स्वरूप दिएको छ ।

१.६ अध्ययनको तरिका

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको लागि उपलब्ध गराउनुपर्ने भौतिक श्रोत साधनको व्ययभार सहित यकिन सुझाव पेश गर्ने कार्यादेश कार्यदलले प्राप्त नगरेको सन्दर्भमा त्यस्ता कार्यालयको लागि थप व्यवस्था गर्नुपनै भौतिक सामाग्री बारेमा टङगोमा पुग्नु भन्दापनि के कस्ता भौतिक पूर्वाधार हाल प्रयोगमा छन, तिनको निक्यौल गर्नुपर्ने भएकोले भोगमा रहेको जग्गा, प्रयोग गरेको भवनको स्थिति, फर्निचर, मेशिनरी सामान तथा सवारी साधन सम्बन्धी बेग्लाबेग्लै फारामहरु तयार गरी सम्बन्धित सरकारी वकील कार्यालयबाट विवरण संकलन गरिएको थियो । प्राप्त विवरणको आधारमा वास्तविक आवश्यकता पहिचान गरि नेपालको भौगोलिक बनावट, जनसंख्याको चाप, यातायातको सुगमता, शहरीकरणको विकास एवं प्रादेशिक आधारबाट सम्पूर्ण कार्यबोझ समान नभएको परिप्रेक्ष्यमा एकै प्रकारका भौतिक पूर्वाधारको विकास सबै कार्यालयको लागि उपयुक्त र व्यवहारिक नहुने भएकोले फोन, फ्याक्स र पत्राचारबाट विवरण माग गरिएको थियो । कार्यवोझ र जनशक्ति समेतको आधारमा सरकारी वकील कार्यालयलाई वर्गिकरण गरी निश्चित मापदण्डको सवारी साधनको वितरण एवं भौतिक सामाग्रीको व्यवस्थापन गर्नु आवश्यक भएकोले यसरी मापदण्ड निर्धारण गर्नु पूर्व भौतिक पूर्वाधार विकास सम्बन्धमा यस अघि गठित अध्ययन र सुझाव प्रतिवेदन समेतलाई अध्ययन गरी यो प्रोफाईल निर्धारण गरिएको छ ।

१.७ अध्ययनको क्षेत्र

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत सरकारी वकील कार्यालयको भौतिक प्रोफाईल तयार गर्ने कार्यदलले भौतिक पूर्वाधार एवं साधनको विवरण, अवस्थाको तथ्याङ्क र विश्लेषण नै अध्ययनको क्षेत्र रहेको छ । भौतिक पूर्वाधार एवं श्रोत साधन भन्ने वित्तिकै समग्र सुधारको पहिचान क्षेत्र मध्ये भौतिक पूर्वाधारको विकास, जग्गा खरिद, नयाँ भवन निर्माण, विधमान भवनको मर्मत सुधार, फर्निचर, सवारी साधन तथा मेशनरी सामान समेतको व्यवस्थापनको विषय पर्ने भएकोले अनुमानित लागत वाहेकका क्षेत्रहरु विशेषत आवास, सवारी साधन, पुस्तकालय समेतको समष्टीगत समायोजनलाई समेटेको छ । भौतिक पूर्वाधारका यिनै क्षेत्र तथा रणनीतिक कार्ययोजनाले प्रस्ताव गरेका कार्यक्रम समेतलाई आधार मनी यस समितिले सबै तहका सरकारी वकील कार्यालयको जग्गा, कार्यालयको भवन, आवास भवन, फर्निचर, सवारी साधन, यान्त्रिक तथा विद्युतीय उपकरण र पुस्तकालयलाई आफ्नो अध्ययनको क्षेत्र निर्धारण गरी सोही बमोजिम प्राप्त विवरण र विश्लेषण्को आधारमा सुझाव प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.८ प्रतिवेदनको स्वरूप

भौतिक प्रोफाईल तयारी प्रतिवेदनलाई पाँच वटा स्वरूपमा विभाजन गरिएको छ । पहिलो परिच्छेदमा प्रतिवेदनको प्रारम्भिक, दोस्रो परिच्छेदमा सरकारी वकील कार्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार विवरणको वर्तमान अवस्था, तेस्रो परिच्छेदमा अध्ययनबाट प्राप्त तथ्यांकको विश्लेषण, चौथो परिच्छेदमा सरकारी वकील कार्यालयहरुको भवनको मापदण्ड र पाँचौ परिच्छेदमा अध्ययनबाट प्राप्त नतिजा तथा सुझाव प्रस्तुत गरिएको छ ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

परिच्छेद २
सरकारी वकील कार्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार विवरणको वर्तमान अवस्था

२.१ सरकारी वकील कार्यालयहरूको जग्गा र भवन सम्बन्धी विवरण

न्यायपालिकाको संरचना अनुरूप महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय मातहत १८ उच्च सरकारी वकील कार्यालय, १ विशेष सरकारी वकील कार्यालय र ७५ जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयबाट कार्यसम्पादन हुँदै आएको छ । संगठनको लक्ष्य अनुरूप प्रभावकारी कार्यसम्पादनको लागि उपयुक्त वातावरण निर्माणमा कार्यालय भवन तथा भौतिकस्रोत साधनको भूमिका महत्वपूर्ण हुन्छ ।यस परिच्छेदमा महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहतका सरकारी वकील कार्यालयहरूका नाममा जग्गा भए नभएको अवस्था, घर भएका वा भाडामा बसेको विवरण, सवारी साधनको अवस्था, सोलार वा वैकल्पिक उर्जाको स्थिति, कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर, फोटोकपी मेसिनको अवस्था, इन्भर्टर, पंखा, टेलिफोन, आवास सुविधा लगायतका पक्षमा संकलित कार्यालयगत विवरण प्रस्तुत गरिएको छ । प्राप्त विवरणबाट जग्गा तथा भवनको प्रोफाइल, भवन निर्माण एवम् जग्गा खरिदको अवस्था, भौतिक पूर्वाधारका विषय, भवनको तल्ला थप, कम्पाउन्ड वाल निर्माण तथा मर्मत लगायतका अध्ययनबाट हालसम्मको अद्यावधिक विवरण यस प्रकार रहेको पाइएको छ ।

२.१.१ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको जग्गा र भवन

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको आफ्नै स्वामित्वमा जग्गा रहेको छ । सिंहदरबार परिसर क्षेत्रमा रहेको कित्ता नं ७७८ नं जग्गाको क्षेत्रफल ४।१५।१।१। रोपनी रहेको छ । यसमा कित्ता मिलानका क्रममा ०/११/०/० आना जग्गा सर्वोच्च अदालतबाट र नेपाली सेनाबाट उत्तरतर्फ आकार मिल्ने गरी ०/६/०/० आना गरी १/१/०/० जग्गा प्राप्त भै हाल ६।०।१।१। जग्गा रहेको छ । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको भवन २०७२ साल बैशाख १२ गतेको विनाशकारी भुकम्पमा परि क्षति पुगेको छ ।प्राविधिक प्रतिवेदन अनुसार यो भवनमा रातो स्टिकरका लागि वस्न अयोग्य अवस्थामा रहे पनि हाल मुस्किल र प्राविधिक दृष्टिले खतरनाक अवस्थामा कार्य सञ्चालन भइरहेको छ । २०२९ सालमा निर्माण सम्पन्न भएको उक्त भवन पुरानो भइसकेको छ । कार्यालयका लागि नयाँ भवन निर्माण गर्नुपर्ने जरुरी छ । कार्यालयको तीन तल्ले भवनमा ५६ वटा कोठा रहेका छन् । जसमा १५० सय जना अट्ने क्षमताको हल र पुस्तकालय हल समेत रहे पनि मिति २०७२ साल बैशाख १९ गते शहरी विकास तथा भवन निर्माणबाट खटिई आएको ईन्जिनीयर सहितको प्राविधीक टोलीले कार्यालय भवन, भित्री कोठाहरु,कोरिडोर, भरयाङ लगायतका भवनका अन्य भागहरु, कम्पाउण्ड, फुलबारी समेतको निरीक्षण गरि तत्कालिन अवस्थाको आधारमा प्रतिवेदन टांस गरी गएको थियो । महान्यायाधिवक्ताज्यूको प्रशासनीक भवनको बाहिर धाँजा फाँटेर गाह्रो चर्किएको छ भने भवनभित्रको भित्तामा नराम्रोसँग क्षति पुगेकोले यो भवन भत्काई नयाँ भवन निर्माण गर्नका लागि सिंहदरबार परिसरमा प्रिफ्याब निर्माण कार्य भईरहेको छ । महान्यायाधिवक्ताको आवास समेतको प्रबन्ध गर्नुपर्नेमा सो हुन सकेको छैन ।

२.१.२ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको पुस्तकालय

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको पुस्तकालयमा कानून र अन्य पुस्तकहरु सँग्रह गरी राखिएको छ यहाँ करिव ७५०० पुस्तकहरु रहेका छन् । २०१५ सालदेखि २०७३ सालसम्मको सर्वोच्च अदालतबाट प्रकाशित भएको नेपाल कानून पत्रिका र नेपाल

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

राजपत्रको संग्रह रहेको छ । पुस्तकालयमा कानूनका महत्वपूर्ण दस्तावेजहरु समेत रहेका छन् । ९१ वटा दराजमा पुस्तकहरु राखिएको । यस पुस्तकालयमा पुस्तक भण्डारण गर्ने स्थानको अभाव, पुस्तक अध्ययन गर्नेहरुका लागि अध्ययन कक्षको अभाव र २०७२ साल १२ गतेको विनाशकारी भुकम्पले पुस्तकालय रहेका लगभग सम्पूर्ण दराजहरुको सिसा फुटेकोले पुस्तकहरु व्यवस्थित गर्ने कार्य योजनावद्ध रुपमा हुन सकेको छैन । यसलाई व्यवस्थित बनाउने प्रयास भईरहेको छ । पुस्तकालयको लागि आवश्यक अध्ययन सामग्रीको छनोट, पुस्तकालय व्यवस्थापनको समसामयिक सुधार एवं पुस्तकालय विकाससम्बन्धी नीति निर्धारण गर्नु रहेको छ ।

२.१.३ उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरूको जग्गा र भवन सम्बन्धि विवरण

क्र. सं.	कार्यालय	कित्ता नं.	जग्गाको क्षेत्रफल	भवन	कैफियत
१	उच्च सरकारी वकील कार्यालय ईलाम	३५७	३।०।०।० रोपनी	भएको (१० कोठा, २ तला) (२०४५ सालमा निर्माण भएको)	पुरानो
२	उच्च सरकारी वकील कार्यालय धनकुटा	७५८/७६०/७६२/७६४	७।१४।२ रोपनी	भएको (१५ कोठा, ३ तला) २०४४/४५ सालमा निर्माण भएको	पुरानो
३	उच्च सरकारी वकील कार्यालय विराटनगर		०।३।१० कठ्ठा	भएको (२८वटा कोठा, ४तला वयानकक्ष, पिडित मैत्रीकक्ष भएको पाले घर र ग्यारेज छुट्टै) २०६६ सालमा निर्माण भएको	नयाँ
४	उच्च सरकारी वकील कार्यालय ओखलढुंगा	छैन	छैन	भाडामा	lhNnf ;/sf/L jsLn sfof{no /x]sf] hUufdf ;+o'Qm

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

					?kdf p=;=j=sf / lh=;=j=sf sf] ejg agfpg] of]hgf .
५	उच्च सरकारी वकील कार्यालय राजबिराज	६४	० । १ । १५ कठ्ठा	भएको (पुरानो :२ तल्लाको भवन २०४१ सालमा निर्माण भएको) (दोस्रो भवन २०६९ सालमा निर्माण भएको । ३ तल्लाको रहेको छ।	२ वटा भवन रहेकोमा एउटा पुरानो र एउटा नयाँ रहेको । साथै यो भवनको सट्टा छुट्टै जग्गा प्राप्तिको प्रयास भइरहेको ।
६	उच्च सरकारी वकील कार्यालय जनकपुर	४०/५० / ५५	०।५।१४।३ ०।०।८।१०।०।७ ०	भएको (नयाँ २४ वटा कोठा, ४तल्ला) भवन २०७० सालमा निर्माण भएको ।	भवन पर्याप्त भएको
७	उच्च सरकारी वकील कार्यालय बिरगञ्ज	छैन	छैन	la/uGh lrlg sf/vfgfsf] ejgdf sfof{no ;~rfng	hUuf vf]h]/ ejg lgdf{0f k|s[of z'? ug'{kg]{
८	उच्च सरकारी वकील कार्यालय हेटौडा	७५०	०।४।० कठ्ठा	भएको (पुरानो ३ तला, १२ कोठा, भवन २०४९ सालमा निर्माण भएको हो ।	निर्माणधिन भवन सम्पन्न हुने अवस्थामा रहेको ।
९	उच्च सरकारी वकील कार्यालय पाटन	६९	०। १२ ।०।० रोपनी	भएको (१४ कोठा, ३ तला) पुरानो । भवन २०५८ सालमा निर्माण भएको	हालको दरवन्दी अनुकूल कार्य गर्न ज्यादै कठिन

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

				हो।	
१०	उच्च सरकारी वकील कार्यालय पोखरा	३३३४/३ ६४५	४।०।०।० रोपनी	भएको (८ कोठा २ तल्ले) पुरानो। भवन २०४२ सालमा निर्माण भएको हो ।	नयाँ भवन निमार्ण प्रकृयामा रहेको
११	उच्च सरकारी वकील कार्यालय बाग्लुङ	१२०५ / १२४० /१३८४/ १३८१ /१३८७/	२।१४।०।१ रोपनी	भएको (नयाँ भवन १७ कोठा, ३ तला)। २०७० सालमा भवन निर्माण भएको हो। आवास सोही भवनको माथिल्लो तलामा रहेको छ।	भवन पर्याप्त भएको।
१२	उच्च सरकारी वकील कार्यालय वुटवल	९/५/६ ०	२११६.२८ वर्ग मिटर	भएको (९ वटा कोठा, २.५ तला) पुरानो। वि.सं. २०४० सालमा निर्माण निर्माण भएको।	नयाँ भवन (निर्माणाधिन) सम्पन्न हुने अवस्थामा रहेको।
१३	उच्च सरकारी वकील कार्यालय तुलसीपुर		०।६।१३ कठ्ठा	भएको। भवन दुई तल्लाको रहेको छ । भवनमा ८ वटा मात्र कोठा रहेका छन् । हालको भवन २०४१ सालमा निर्माण भएको	नयाँ भवन (निर्माणाधिन) सम्पन्न हुने अवस्थामा रहेको।
१४	उच्च सरकारी वकील कार्यालय नेपालगञ्ज	४	१३८३.२ व.मि.	भवन हाल भाडामा।	नयाँ भवन निर्माणाधिन

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

१५	उच्च सरकारी वकील कार्यालय सुर्खेत	६ प्लट नं. १५	०।१।०।०	भएको नयाँ । २२ वटा कोठा, ४तला) २०७३ सालमा निर्माण सम्पन्न ।	नयाँ भवन पर्याप्त रहेको
१६	उच्च सरकारी वकील कार्यालय जुम्ला	२५६	०.०८६५ वर्गमिटर	जि.स.व.का.को भवनमा रहेको	सम्पन्न्न हुने अवस्थामा रहेको । (निर्माणधिन)
१७	उच्च सरकारी वकील कार्यालय दिपालय		२।१३।०।२ रोपनी नगर विकास समितिको	भएको (१३ कोठा, २ तले) २०४६ सालमा निर्माण भएको ।	जग्गा नगर विकास समितिको खरीद गर्नुपर्ने ।
१८	उच्च सरकारी वकील कार्यालय महेन्द्रनगर	१०९०	०।४।०।० कठ्ठा	भएको (८ कोठा २ तला)	भवन साँघुरो भएकोले नयाँ भवन बनाउनुपर्ने ।

नोटः
१) अध्ययन विश्लेषण प्रयोजनका लागि २५ वर्ष पुरानो (२०५० साल भन्दा अगाडि निर्माण भएका) भवनलाई पुरानो भनिएको छ ।
२) २०६५ साल यता १० वर्षको अवधीमा निर्माण भएका सरकारी वकील कार्यालयहरुलाई हालसालै निर्माण भएका नयाँ भवनको सूचीमा संलग्न गरिएको छ ।
३) सरकारी वकील कार्यालयहरुको भवनमा बढ्दो कार्यबोझ र सोही अनुपातमा वृद्धि भैरहेको जनशक्तिको तुलनामा हाल रहेको पुराना कार्यालय भवन ज्यादै साँघुरो रहेको छ ।

२.१.४ विशेष सरकारी वकील कार्यालयको जग्गा र भवन सम्बन्धि विवरण

क.सं.	**कि.नं.**	**जग्गाको क्षेत्रफल**	**भवन**	**कैफियत**
	छैन	छैन	भाडामा	जग्गा खोजर नयाँ भवन निर्माण प्रकृया शुरु गर्नुपर्ने

२.१.५ जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुको जग्गा र भवन सम्बन्धि विवरण

क.सं.	**नाम**	**कि.न.**	**जग्गाको क्षेत्रफल**	**भवन**	**कैफियत**

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

१	जि.स.व.का ताप्लेजुङ	११०५	०।१२।०।० रोपनी	हाल भाडामा	नयाँ निर्माणधिन
२	जि.स.व.का पाँचथर	१००६	१।८।०।० रोपनी	भएको (१.५ तला, ७ कोठा) पुरानो	
३	जि.स.व.का ईलाम		छैन	हाल भाडामा	
४	जि.स.व.का झापा	८७३	०।२।० कठ्ठा	भएको (२ तला, १० कोठा)पुरानो	निर्माण प्रकृयामा रहेको ।
५	जि.स.व.का धनकुटा	२१८९, २१९१, २१९३	१।४।०।० ०।२।०।० १।११।०।० रोपनी	उच्च स.व.का.मा कार्यालय संचालन	निर्माण सम्पन्न हुने अवस्थामा रहेको । (निर्माणधिन)
६	जि.स.व.का भोजपुर	३०९, १२०४	१।०।०।० ०।०।३।० रोपनी	भाडामा	निर्माण प्रकृयामा रहेको ।
७	जि.स.व.का तेह्रथुम	७०५	१।०।०।० रोपनी	भाडामा	निर्माण प्रकृयामा रहेको ।
८	जि.स.व.का संखुवासभा	११३६, ११३८	९३५ वर्गमिटर १।१३।१।० रोपनी	भएको (२.५ तला, १८ कोठा)	नयाँ भवन
९	जि.स.व.का मोरङ	६९५, ६९१	०।२।२ ०।१।१ कठ्ठा	भएको (२ तला, १२ कोठा) २०५२ सालमा निर्माण भएको ।	नयाँ निर्माण हुनुपर्ने
१०	जि.स.व.का सुनसरी	३०१, ३०६, ३०८	०।४।१०	भएको -पुरानो १ तला भवन, ८ कोठा । २०४० सालमा निर्माण भएको । नयाँ २.५ तला, १८ कोठाको भवन ।	नयाँ भवन २०७३ सालमा निर्माण सम्पन्न भएको ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

				वयान कक्ष तथा पीडित मैत्री कक्ष भएको ।	
११	जि.स.व.का सप्तरी	छैन	छैन	भाडामा	
१२	जि.स.व.का सिराहा	१११७	०।१।१६ कठ्ठा	भएको (तला २, कोठा ११, वयान कक्ष तथा पीडित मैंत्री कक्ष भएको)२०४४ सालमा निर्माण भएको ।	पुरानो भवन
१३	जि.स.व.का उदयपुर	८५८६	०।६।१५ कठ्ठा	भएको -तला २, कोठा ८ (बयान कक्ष नभएको पीडित मैत्री कक्ष भएको)जिर्ण । २०५२ सालमा निर्माण भएको ।	नयाँ भवन निर्माण प्रकृयामा
१४	जि.स.व.का खोटाङ	१०५०	२।०।२।१ रोपनी	भएको -तला २, कोठा ७, बयान तथा पीडित मैत्री कक्ष नभएको । २०६६ सालमा निर्माण भएको ।	
१५	जि.स.व.का ओखलढुंगा	१५९, १८३, २३०	३।८।३।० रोपनी	भुकम्पले भवन क्षतिग्रस्त भै बस्न नसकिने	नयाँ भवन निर्माण प्रकृयामा
१६	जि.स.व.का सोलुखुम्बु		१००० वर्गमिटर	भाडामा	नयाँ निर्माणधिन
१७	जि.स.व.का धनुषा			२०४६ सालमा निर्माण भएको उ.स.व.का जनकपुरको पुरानो भवन प्रयोग भएको तला २, कोठा १०, बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैत्री कक्ष भएको ।	

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

१८	जि.स.व.का महोत्तरी	४५	० । ३ । १८ कठ्ठा	भएको (तला २, कोठा १२, बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैत्री कक्ष भएको । २०४३ सालमा निर्माण भएको ।	नयाँ भवन निर्माणधिन ।
१९	जि.स.व.का सर्लाही		० । ३ । ७ कठ्ठा	भएको -तला १.५, कोठा ६ बयन कक्ष नभएको र पीडित मैत्री कक्ष आगलागिमा ध्वस्त भएको । २०५५ सालमा निर्माण भएको ।	
२०	जि.स.व.का सिन्धुली	४६०	० । २ । १० कठ्ठा	भएको (तला १, कोठा ६, बयान कक्ष र पीडित मैत्री कक्ष नभएको) । २०४० सालमा निर्माण भएको पुरानो र अत्यन्त जीर्ण रहेको ।	नयाँ निर्माणधिन
२१	जि.स.व.का रामेछाप	७१६,प्लट नं. १२	३ । १३ । ० रोपनी	भाडामा	नयाँ निर्माणधिन
२२	जि.स.व.का दोलखा	२५४४	१९०६५ वर्गमिटर	भएको (तला ३.५, कोठा १७ वयान कक्ष र पीडित मैत्री कक्ष भएको)	नयाँ भवन । २०७३ सालमा निर्माण सम्पन्न ।
२३	जि.स.व.का. रौतहट	११९०	१ । २ । १० कठ्ठा	भएको (तला २, कोठा ८, वयान कक्ष भएको तर पीडित मैत्री कक्ष नभएको । २०५१ सालमा निर्माण भएको ।	
२४	जि.स.व.का.	४४३	० । ५ ।११	भएको - तला २,	भवन निर्माण

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

	बारा		कठ्ठा	कोठा ४, बयान कक्ष र पीडित कक्ष नभएको । २०४५ सालमा निर्माण भएको पुरानो भवन ।	प्रकृयामा रहेको ।
२५	जि.स.व.का. पर्सा	१८०	० । २ । २ कठ्ठा	भएको -तला २, कोठा ८, बयान कक्ष नभएको, पीडित मैत्री कक्ष भएको । २०४४ सालमा निर्माण भएको पुरानो भवन ।	
२६	जि.स.व.का. मकवानपुर	छैन	छैन	भाडामा	उ.स.व.का को पुरानो भवनमा सर्न सकिने । प्रकृयामा रहेको ।
२७	जि.स.व.का. चितवन	४१	० । २ । ० कठ्ठा	भएको (तला २, कोठा ११, बयान कक्ष र पीडित मैत्री कक्ष भएको) । २०३९ सालमा निर्माण भएको पुरानो भवन ।	
२८	जि.स.व.का. काठमाडौं	छैन	छैन	भाडामा रहेको ।	जग्गा खोजेर नयाँ भवन निर्माण गर्नुपर्ने ।
२९	जि.स.व.का. ललितपुर	छैन	छैन	भाडामा रहेको ।	जग्गा खोजेर नयाँ भवन निर्माण गर्नुपर्ने ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

३०	जि.स.व.का. भक्तपुर	३०४	० ।४ ।१। ०	भएको - तला २.५, कोठा १०, बयान कक्ष र पीडित मैत्री कक्ष भएको) । २०६६ सालमा निर्माण भएको ।	जग्गा साँघुरो रहेको । गाडी पार्किङ नभएको ।
३१	जि.स.व.का. काभ्रेपलाञ्चोक	११५	२ ।०।०।० रोपनी	भएको - तला २, कोठा ७, बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैत्री कक्ष भएको । २०४५ सालमा निर्माण भएको ।	भवन पुरानो र साँघुरो भएकोले नयाँ भवन निर्माण गर्नुपर्ने ।
३२	जि.स.व.का. सिन्धुपाल्चोक	३०५७, ५७०	१ ।५ ।० ।०, १ ।०।३।१ रोपनी	२०३९ सालमा निर्माण भएको पुरानो भवन भुकम्पले क्षतिग्रस्त भएको ।	नयाँ भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ।
३३	जि.स.व.का. धादिङ	५ ङ २३ ५ ङ २४ ५ ङ २५	०।१।५।०, १।९।३।०, ०।१।०।० (२।०।०।०) रोपनी	भएको (तला नभएको, कोठा ७, बयान कक्ष र पीडित मैत्री कक्ष नभएको पुरानो	नयाँ भवन निर्माण प्रकृयामा रहेको ।
३४	जि.स.व.का. नुवाकोट	८६४	२ । २ । ० । ० रोपनी	भएको तर भुकम्पले क्षतिग्रस्त भएकाले अस्थायी प्रि फ्याक्समा काम चलिरहेको)	नयाँ भवन निर्माणधिन
३५	जि.स.व.का. रसुवा	१७२ १०५	३ । ३ । ३ । ३ रोपनी	भाडामा	नयाँ भवन (निर्माणधिन) सम्पन्न हुने अवस्थामा रहेको ।
३६	जि.स.व.का. कास्की	८१९७ ८१९९	१।०।०।० रोपनी	भएको (तला ३, कोठा १२, बयान कक्ष र पीडित मैत्री कक्ष भएको) २०६५ सालमा	

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

				भवन निर्माण भएको ।	
३७	जि.स.व.का. तनहुँ	६८६	०। ११।०।० रोपनी	भएको - तला ३.५, कोठा २०, बयान कक्ष र पीडित मैत्री कक्ष भएको । भवन २०७० सालमा निर्माण भएको ।	
३८	जि.स.व.का. लम्जुङ	३०३	१।०।०।३, १।९।३।३ रोपनी	भएको-तला १, कोठा ७, बयान र पीडित मैत्री कक्ष नभएको । २०४२ सालमा निर्माण भएको ।	नयाँ भवन (निर्माणधिन) सम्पन्न हुने अवस्थामा रहेको ।
३९	जि.स.व.का. गोर्खा	४७	२।०।०।१ रोपनी	भएको - तला १, कोठा ७ बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैत्री कक्ष भएको	नयाँ भवन निर्माण प्रकृयामा रहेको ।
४०	जि.स.व.का. मनाङ	३६	४ ।१३।१।२ रोपनी	भएको - तला २, कोठा ६ बयान र पीडित मैत्री कक्ष नभएको । २०४३ सालमा निर्माण भएको पुरानो भवन । कार्यालय भवन भुकम्पले चर्किएर क्षतिग्रस्त भएको ।	
४१	जि.स.व.का. स्याङजा	२७७९	० ।१३।२।० रोपनी	भएको - तला ३, कोठा १४, बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैत्री कक्ष भएको । भवन २०७३ सालमा निर्माण भएको ।	नयाँ भवन ।
४२	जि.स.व.का. बाग्लुङ	११४५, ११४७, ११४९	० । १५ । ३ । ३, ० । ० । ३ । ३,	नयाँ भवन निर्माण भएको । ३ तल्ले ।	

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

			०।२।३।१ (१।२।३।३) रोपनी		
४३	जि.स.व.का. म्याग्दी	१२६२	१।८।०।० रोपनी	भएको (तला ३, कोठा १६, बयान कक्ष र पीडित मैत्री कक्ष भएको)	२०७२ सालमा भवन निर्माण भएको ।
४४	जि.स.व.का. पर्वत	५२४	४।०।१।२ रोपनी	भएको (तला २.५, कोठा १२, बयान कक्ष र पीडित मैत्री कक्ष भएको)	२०७२ सालमा भवन निर्माण भएको ।
४५	जि.स.व.का. मुस्ताङ	२३४	१ ।६।३।३। रोपनी	भएको (तला २, कोठा १२, बयान कक्ष भएको तर पीडित मैत्री कक्ष नभएको	२०६६ सालमा भवन निर्माण भएको ।
४६	जि.स.व.का. नवलपरासी	४३५ २२३	०।५।० ०।१।१० (६.१०) कठ्ठा	भएको - तला २,कोठा ९, बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैत्री कक्ष भएको)	२०६० सालमा भवन निर्माण भएको ।
४७	जि.स.व.का. रुपन्देही	१५८६ ४०६५	०।१।८। ०।१।१०। (२.१८) कठ्ठा	भएको (२ वटा भवन, पहिलो भवन तला २, कोठा १० र दोस्रो भवन तला २.५, कोठा १८ र बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैत्री कक्ष भएको)	पहिलो भवन २०४३ साल र दोस्रो भवन २०६५ सालमा निर्माण भएको
४८	जि.स.व.का. कपिलवस्तु	२६९	० ।४।५.५। कठ्ठा	भएको -तला १, कोठा ४, बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैत्री कक्ष भएको पुरानो	२०४७ सालमा भवन निर्माण भएको ।
४९	जि.स.व.का. अर्घाखाँची	५०३० ५०७७	२।१।०।१ ।	भएको - तला १, कोठा ६, बयान	नयाँ भवन निर्माण प्रकृया

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

			(१०५० वर्गमिटर)	कक्ष पीडित मैंत्री कक्ष नभएको) । २०४० सालमा निर्माण भएको ।	शुरु भएको ।
५०	जि.स.व.का गुल्मी	१२९१	१।०।०।० । रोपनी	हाल भाडामा ।	नयाँ भवन निर्माणधिन ।
५१	जि.स.व.का. पाल्पा	५३९ ५४४	०।८।२।३। ०।७१।१। रोपनी	भएको -तला १, कोठा १०, बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैंत्री कक्ष भएको) आ.व. २०५३/२०५४ र २०६१/२०६२ गरी दुई पटक निर्माण गरिएको ।	
५२	जि.स.व.का. दाङ	८३४,१७ ५९,१७६ १,१७६३	। ०।५।० । कठ्ठा	भएको - तला २, कोठा ८,बयान र पीडित मैंत्री कक्ष नभएको । २०४० सालमा निर्माण भएको पुरानो भवन ।	
५३	जि.स.व.का. रुकुम	६५८	११३० वर्गमिटर	भएको - ढुगांमाटोले बनेको जीर्ण भवन, तला २, कोठा ७ बयान र पीडित मैंत्री कक्ष नभएको) पुरानो भवन २०४२ सालमा निर्माण भएको ।	
५४	जि.स.व.का. रोल्पा	६०२, ६०१, १०३०	००८१२.५१ ०००७१.२५ ०००५५.६५ वर्गमिटर	भएको -तला १.५,कोठा ७, बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैंत्री कक्ष भएको । पुरानो भवन २०४५	नयाँ भवन निर्माणधिन

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

				सालमा निर्माण भएको ।	
५५	जि.स.व.का. सल्यान	६३२	३ । ७ । १ । ० । रोपनी	भएको (तला १, कोठा ६,बयान र पीडित मैत्री कक्ष नभएको) पुरानो भवन । २०४० सालमा निर्माण भएको ।	भवन निर्माण गर्ने प्रकृयामा रहेको
५६	जि.स.व.का. प्युठान	४७	१। ३ । १ । १ । रोपनी	भएको (पुरानो र जीर्ण भुकम्पले क्षतिग्रस्त भएको तला २, कोठा ७, बयान र पीडित मैंत्री कक्ष नभएको)	निर्माण प्रकृया शुरु भएको
५७	जि.स.व.का. बाँके		६७६.२६ वर्गमिटर	भएको - तला २.५, कोठा १२, बयान र पीडित मैंत्री कक्ष भएको	२०७० सालमा निर्माण भएको ।
५८	जि.स.व.का. बर्दिया	६७५, ८३४	०।३।१०। कठ्ठा	भएको - तला २, कोठा ८, बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैंत्री कक्ष भएको । पुरानो भवन २०४६ सालमा निर्माण भएको ।	नयाँ भवन निर्माण प्रकृयामा रहेको ।
५९	जि.स.व.का सुर्खेत	नभएको	नभएको	उच्च.स.व.का. को पुरानो भवन मा रहेको । बयान कक्ष भएको तर पीडित मैंत्री कक्ष नभएको)। २ तल्लाको । १६ वटा कोठा रहेको । पुरानो भवन २०४६ सालमा निर्माण भएको ।	
६०	जि.स.व.का.	३६७	१०५५	भएको - तला ३,	२०७३ सालमा

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

	दैलेख		वर्गमिटर	कोठा १६, बयान र पीडित मैंत्री कक्ष भएको ।	निर्माण सम्पन्न ।
६१	जि.स.व.का. जाजरकोट	२५२ र ३२७	१-९-१-१ र ३-१०-०-०-	भाडामा	नयाँ भवन निर्माण गर्नुपर्ने ।
६२	जि.स.व.का. जुम्ला	२५६	०.०८६५ वर्गमिटर	भएको, तला २, कोठा ५, बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैंत्री कक्ष भएको	उ.स.व.का. जुम्ला र जि.स.व.का. जुम्ला एउटै भवनमा रहेको । नयाँ भवन निर्माण गर्नुपर्ने ।
६३	जि.स.व.का. कालीकोट	८४४	५९२ वर्गमिटर	भएको (तला १, कोठा ७, बयान र पीडित मैत्री कक्ष भएको) २०४० सालमा निर्माण भएको पुरानो भवन ।	भवन निर्माण प्रकृयामा रहेको ।
६४	जि.स.व.का. डोल्पा	७०	११८२.५ वर्गमिटर	भएको-तला १, कोठा १० बयान र पीडित मैत्री कक्ष भएको ।	
६५	जि.स.व.का. मुगु	३	१०७० वर्गमिटर	भएको -तला २, कोठा ७,बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैंत्री कक्ष भएको । आ.व. २०६८/०६९ मा निर्माण भएको ।	नयाँ भवन ।
६६	जि.स.व.का. हुम्ला	८	००८३७ वर्गमिटर	भएको - तला २, कोठा ७,बयान र पीडित मैंत्री कक्ष भएको । २०४४ सालमा निर्माण भएको पुरानो भवन ।	अत्यन्त जिर्ण रहेकाले नयाँ भवन बनाउनुपर्ने ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

६७	जि.स.व.का. कैलाली	१११	१।१।१९।० कठ्ठा	भएको (२०४३ सालमा निर्माण भएको तला १ कोठा ६ र २०६८ सालमा निर्माण भएको तला १, कोठा ५, बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैत्री कक्ष भएको)	
६८	जि.स.व.का. डोटी	८०७	२।१३।३।३ रोपनी	हाल कार्यालय भाडामा रहेको - तला २, कोठा ९, बयान र पीडित मैत्री कक्ष नभएको	
६९	जि.स.व.का. अछाम		३।१२।१।३ रोपनी	भएको (तला २, कोठा १०, बयान र पीडित मैत्री कक्ष भएको)	२०७१ सालमा निर्माण भएको ।
७०	जि.स.व.का. बझाङ		०.००७५ वर्गमिटर	भएको - तला २, कोठा ६, बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैत्री कक्ष भएको । पुरानो भवन २०४२ सालमा निर्माण भएको ।	
७१	जि.स.व.का. बाजुरा	३५६	०.१२२५ वर्गमिटर	भएको - तला २, कोठा १२, बयान र पीडित मैत्री कक्ष भएको	नयाँ निर्माणधिन ।
७२	जि.स.व.का. कञ्चनपुर		६७७ वर्गमिटर	भएको - तला ३, कोठा १७, बयान र पीडित मैत्री कक्ष भएको । २०७१ सालमा भवन निर्माण भएको ।	
७३	जि.स.व.का. डडेल्धुरा	४०२	२।५।३।०। रोपनी	भएको - तला १.५, कोठा ६,	

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

				बयान र पीडित मैत्री कक्ष नभएको । २०५५ सालमा भवन निर्माण भएको ।	
७४	जि.स.व.का. वैतडी	१३९	९ । ३ । ० । ० रोपनी	भएको -भवन जीर्ण रहेको, तला १, कोठा ५, बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैत्री कक्ष भएको । २०४२ सालमा निर्माण भएको भवन ।	नयाँ भवनको निर्माणको प्रकृया शुरु भएको
७५	जि.स.व.का. दार्चुला	९	१ । ७ । १ । ० रोपनी	भएको - तला २, कोठा ६, बयान कक्ष नभएको तर पीडित मैत्री कक्ष भएको । पुरानो भवन २०४५ सालमा निर्माण भएको ।	नयाँ निर्माणधिन

२.१.६ सरकारी वकील कार्यालयहरुको भवनको स्थितिको विश्लेषण

उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरुको भवनको स्थितिको विश्लेषण

क्र.सं.	**कार्यालय**	**नयाँ या पुरानो भवन**	**निर्माणाधिन या प्रकृया**	**भवनको अवस्था**	**सुझाव**
१	ईलाम	पुरानो	-	साँघुरो	सोहि जग्गामा नयाँ भवन बनाउनु पर्ने
२	धनकुटा	पुरानो	-	उपर्युक्त	-
३	विराटनगर	**नयाँ**	-	उपर्युक्त	-
४	ओखलढुंगा	-	-	-	उच्च सरकारी वकील कार्यालय र जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयको संयुक्त भवन जि.स.व.का. को जग्गामा

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

					बनाउनुपर्ने ।
५	राजबिराज	पुरानो -१ नयाँ -१	-	साँघुरो	जग्गा उपलब्ध गराउने कार्वाहि भै रहेका हुँदा उपलब्ध भएपछि नयाँ भवन बनाउनु पर्ने
६	जनकपुर	नयाँ	-	उपर्युक्त	
७	बिरगञ्ज	—	—	—	बिरगन्ज चिनि कारखानाको भवनमा कार्यालय सञ्चालन भै रहेको हँदा सोहि जग्गा उपलब्ध गराउन नेपाल सरकारसँग पहल हुनुपर्ने
८	हेटौडा	पुरानो	निर्माणाधिन	पुरानो भवन साँघुरो रहेको ।	नयाँ भवन निर्माण सम्पन्न हुने अवस्थामा रहेको ।
९	पाटन		-	भवन साँघुरो रहेको ।	भवन साँघुरो भएकोले नयाँ भवन बनाउनुपर्ने ।
१०	पोखरा	पुरानो	निर्माण प्रकृयामा रहेको	साँघुरो	
११	बाग्लुङ	नयाँ	-	उपर्युक्त	
१२	वुटवल	पुरानो	निमार्णाधिन		नयाँ भवन निर्माण सम्पन्न हुने अवस्थामा ।
१३	तुलसीपुर	पुरानो	निमार्णाधिन		नयाँ भवन निर्माण सम्पन्न हुने अवस्थामा ।
१४	नेपालगञ्ज	-	निमार्णाधिन		
१५	सुर्खेत	नयाँ	-	उपर्युक्त	
१६	जुम्ला	-	निमार्णाधिन		नयाँ भवन निर्माण सम्पन्न हुने अवस्थामा रहेको ।
१७	दिपालय	पुरानो	-	जिर्ण अवस्थाको	नयाँ भवन बनाउनुपर्ने ।
१८	महेन्द्रनगर	पुरानो	-	साँघुरो	भवन साँघुरो

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

					भएकोले नयाँ भवन बनाउनुपर्ने ।
१९	बिशेष सरकारी वकील कार्यालय				जग्गाको व्यबस्था मिलाई भवन बनाउनु पर्ने

विशेष सरकारी वकील कार्यालयको भवनको स्थितिको विश्लेषण

निर्माणाधिन या प्रकृया	**भवनको अवस्था**	**सुझाव**
-		जग्गा खोजी सुविधासम्पन्न नयाँ भवन बनाउनुपर्ने ।

जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुको भवनको स्थितिको विश्लेषण

क्र.सं.	**नाम**	**नयाँ वा पुरानो**	**निर्माणणधिन वा प्रकृयामा रहेको**	**भवनको अवस्था**	**सुझाव**
१	ताप्लेजुङ	-	निर्माणाधिन	-	
२	पाँचथर	पुरानो		सामान्य	पुरानो भएको हुँदा नयाँ बनाउनु पर्ने
३	ईलाम		छैन	भाडामा	उ.स.व.का.को भवन सँगैको जग्गामा जि.स.व.को भवन बनाउन सकिने
४	झापा	पुरानो	भवन निर्माण प्रकृयामा रहेको	सामान्य	
५	धनकुटा		निर्माणाधिन	उच्च स.व.का.को भवनमा सञ्चालन भै रहेको ।	निर्माण सम्पन्न हुने अवस्थामा रहेको ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

६	भोजपुर		भवन निर्माणको लागि प्रकृया शुरु भएको	भाडामा	
७	तेह्रथुम		भवन निर्माणको प्रकृया शुरु भएको	भाडामा	
८	संखुवासभा	नयाँ		उपर्युक्त	
९	मोरङ	पुरानो		सामान्य	नयाँ भवन निर्माण गर्नुपर्ने
१०	सुनसरी	नयाँ		उपर्युक्त	
११	सप्तरी	छैन	छैन	भाडामा	जग्गाको व्यवस्था गर्नुपर्ने
१२	सिराहा	पुरानो		सामान्य	पुरानो भएको हुँदा नयाँ भवन बनाउनु पर्ने
१३	उदयपुर	पुरानो	नयाँ भवन निर्माणको लागि प्रकृया शुरु भएको	जिर्ण अवस्थाको	
१४	खोटाङ	नया		उपर्युक्त	
१५	ओखलढुंगा	पुरानो	नयाँ भवन निर्माण प्रकृयामा	भुकम्पले ध्वस्त	
१६	सोलुखुम्बु		निर्माणाधिन	भाडामा	निर्माण सम्पन्न हुने अवस्थाको ।
१७	धनुषा			उच्च. स. व. का.को पुरानो भवनमा बसेको	गुठि संस्थानको जग्गा खरीद गर्नको लागि बजेट माग गरी अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएकोमा जग्गाको व्यवस्था गरी नयाँ भवन निर्माण गर्नुपर्ने ।
१८	महोत्तरी	पुरानो	निर्माणाधिन	सामान्य	
१९	सर्लाही	पुरानो		जिर्ण अवस्थाको	नयाँ भवन बनाउनु पर्ने

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

२०	सिन्धुली	पुरानो	निर्माणाधिन	भाडामा	
२१	रामेछाप		निर्माणाधिन	भाडामा	निर्माण सम्पन्न हुने अवस्थाको ।
२२	दोलखा	नयाँ भवन		उपर्युक्त	
२३	रौतहट	पुरानो		सामान्य	पुरानो भएको हुँदा नयाँ भवन बनाउनुपर्ने
२४	बारा	पुरानो	नयाँ भवन निर्माण प्रकृयामा रहेको ।	सामान्य	
२५	पर्सा	पुरानो		सामान्य	पुरानो भएको हुँदा नयाँ भवन बनाउनु पर्ने
२६	मकवानपुर	छैन	छैन	भाडामा	उच्च स.व.का.को भवन निर्माण सम्पन्न भै सकेपछि पुरानो भवनमा कार्यालय सञ्चालन गर्न सकिने
२७	चितवन	पुरानो		सामान्य	पुरानो भएको हुँदा नयाँ भवन बनाउनु पर्ने
२८	काठमाडौं	छैन	छैन	भाडामा	जग्गा व्यवस्थापन गरी नयाँ भवन बनाउनु पर्ने
२९	ललितपुर	छैन	छैन	भाडामा	जग्गा व्यवस्थापन गरी नयाँ भवन बनाउनु पर्ने
३०	भक्तपुर	नयाँ		सामान्य	भवन साँघुरो भएकोले नयाँ भवन निर्माणका लागि जग्गा खोज्नुपर्ने ।
३१	काभ्रे पलाञ्चोक	पुरानो		साँघुरो	भवन पुरानो र साँघुरो भएकोले नयाँ भवन निर्माण गर्नुपर्ने ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

३२	सिन्धु पाल्चोक	नयाँ भवन		उपर्युक्त । नयाँ भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको	
३३	धादिङ	पुरानो	निर्माण प्रकृयामा रहेको	सामान्य	
३४	नुवाकोट	पुरानो	निर्माणाधिन	भुकम्पले क्षति भएको	
३५	रसुवा		निर्माणाधिन		निर्माण सम्पन्न हुने अवस्थाको ।
३६	कास्की	नयाँ		उपर्युक्त	
३७	तनहुँ	नयाँ		उपर्युक्त	
३८	लम्जुङ		निर्माणाधिन		हाल पुरानो भवनबाटै कार्य सञ्चालन भैरहेको
३९	गोर्खा		भवन निर्माण प्रकृयामा रहेको	भुकम्पले भवन ध्वस्त भएर हाल भाडामा रहेको ।	
४०	मनाङ	पुरानो		सामान्य	नयाँ भवन निर्माण गर्नुपर्ने ।
४१	स्याङजा	नयाँ		उपर्युक्त	
४२	बाग्लुङ	नयाँ		उपर्युक्त	
४३	म्याग्दी	नयाँ		उपर्युक्त	
४४	पर्वत	नयाँ		उपर्युक्त	
४५	मुस्ताङ	नयाँ		उपर्युक्त	
४६	नवलपरासी	नयाँ		उपर्युक्त	
४७	रुपन्देही	नयाँ		उपर्युक्त	नयाँ भवन
४८	कपिलवस्तु	पुरानो		सामान्य	पुरानो र साँघुरो भवन भएको हुँदा नयाँ भवन निर्माण

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

					गर्नुपर्ने ।
४९	अर्घाखाँची	पुरानो	भवन निर्माण प्रकृयामा रहेको	जिर्ण अवस्थाको	
५०	गुल्मी		निर्माणाधिन		
५१	पाल्पा	नयाँ		उपर्युक्त	
५२	दाङ	पुरानो		भवन पुरानो र साँघुरो भएको	नयाँ भवन निर्माण गर्नुपर्ने
५३	रुकुम	पुरानो	-	भवन जिर्ण अवस्थाको	पुरानो भएको हुँदा नयाँ भवन बनाउनुपर्ने
५४	रोल्पा		निर्माणाधिन		
५५	सल्यान	पुरानो	नयाँ भवन निर्माण प्रकृयामा रहेको	जिर्ण अवस्थाको	
५६	प्युठान	पुरानो	भवन निर्माण प्रकृयामा रहेको	जिर्ण अवस्थाको	
५७	बाँके	नयाँ		उपर्युक्त	
५८	बर्दिया	पुरानो	भवन निर्माण प्रकृयामा रहेको ।	सामान्य	
५९	सुर्खेत			उ स.व.का. को पुरानो भवन मर्मत गर्नुपर्ने ।	भवन पुरानो भएको हुँदा नयाँ भवन बनाउनु पर्ने ।
६०	दैलेख	नयाँ		उपर्युक्त	
६१	जाजरकोट			भाडामा	भवनको लागि उपर्युक्त जग्गामा अन्य मानिसले खिचोला गरेको देखिदा हटाउने व्यबस्था मिलाई नयाँ भवन निर्माण गर्नुपर्ने

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

६२	जुम्ला	पुरानो		उ.स.व.का. सँगै एउटै भवनमा रहेको	सँगै रहेको उ.स.व.का. आफ्नै नयाँ भवनमा सरेपछि उपर्युक्त हुने ।
६३	कालीकोट	पुरानो	भवन निर्माण प्रकृयामा रहेको	जिर्ण अवस्थाको भवन रहेको	
६४	डोल्पा	पुरानो		सामान्य	हाल काम चल्ने अवस्थामा भवन रहेको । नयाँ भवन बनाउनुपर्ने ।
६५	मुगु	नयाँ		उपर्युक्त	
६६	हुम्ला	पुरानो		अत्यन्त जीर्ण रहेको	जिर्ण भवन भएकोले नयाँ भवन बनाउनुपर्ने ।
६७	कैलाली	पुरानो	नयाँ भवन निर्माण प्रकृयामा रहेको	सामान्य	
६८	डोटी	भाडामा			
६९	अछाम	पुरानो		जिर्ण अवस्थाको	नयाँ भवन बनाउनु पर्ने
७०	बझाङ	पुरानो		सामान्य	नयाँ भवन बनाउनु पर्ने
७१	बाजुरा	पुरानो	निर्माणाधिन	जिर्ण अवस्थाको	
७२	कञ्चनपुर	नयाँ		उपर्युक्त	
७३	डडेल्धुरा	पुरानो		सामान्य	नयाँ भवन बनाउनु पर्ने
७४	वैतडी	पुरानो	भवन निर्माण प्रकृयामा रहेको	जिर्ण अवस्थाको भवन	
७५	दार्चुला		निर्माणाधिन		

२.१.७ सरकारी वकील कार्यालयहरुको जग्गा र भवन तथ्यांकको विश्लेषण

जग्गा सम्बन्धी तथ्यांकको विश्लेषण

सि.नं.	**विवरण**	**कार्यालय**	**संख्या**	**कैफियत**
१	**जग्गा नभएका सरकारी वकील कार्यालयहरु**			
	उ.स.व.का.	ओखलढुङ्गा र बिरगञ्ज	२	

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

		विशेष सरकारी वकील कार्यालय काठमाडौं	१	
	जि.स.व.का.	ईलाम, सप्तरी, मकवानपुर (अब उ.स.व.का.को पुरानो भवनमा सर्ने) , ललितपुर, काठमाडौं धनुषा (हाल उ.स.व.का. जनकपुरको पुरानो भवनमा कार्य गर्दै), सुर्खेत (हाल उ.स.व.का. सुर्खेतको पुरानो भवनमा कार्य गर्दै)	७	
२	**जग्गा साँघुरो भएको**	जि.स.व.का. भक्तपुर		

भवन सम्बन्धि तथ्यांकको विश्लेषण

सि.नं.	**विवरण**	**कार्यालय**	**संख्या**	**कैफियत**
१	उपयुक्त घर भएका उ.स.व.का.	धनकुटा,बिराटनगर,जनकपुर,बाग्लुङ सुर्खेत	५	
	जि.स.व.का.	सँखुवासभा, सुनसरी, खोटाङ, दोलखा, सिन्धुपाल्चोक, कास्की तनहुँ,स्याङजा,बाग्लुङ,स्याग्दी,पर्वत, मुस्ताङ,नवलपरासी,रुपन्देही,पाल्पा, बाँके,दैलेख,मुगु, अछाम र कञ्चनपुर	२०	
२	उपर्युक्त जग्गा भएका तर घर नभएका	जि.स.व.का.तेह्रथुम,भोजपुर, ओखलढुंगा र जाजरकोट	४	
३	जग्गा भएका तर घर बनाउन उपर्युक्त नभएको			
४	घर भएका तर पुरानो भै घर निर्माण गर्नुपर्ने उ.स.व.का.	इलाम,राजबिराज, दिपायल	३	
	जि.स.व.का.	पाँचथर, सिराहा, सर्लाही, रौतहट, पर्सा, चितवन, काभ्रेपलाञ्चोक, मनाङ, कपिलवस्तु, दाङ, रुकुम, सुर्खेत, डोल्पा, हुम्ला, डोटी, बझाङ, डडेल्धुरा, वैतडी	१८	
५	भवन साँघुरो भएको उ.स.व.का.	पाटन, महेन्द्रनगर	२	
	जि.स.व.का.	भक्तपुर	१	
६	भवन निर्माणाधिन अवस्थामा रहेका	वुटवल, जुम्ला, तुलसीपुर, हेटौडा र नेपालगञ्ज	५	

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

	उ.स.व.का.			
	जि.स.व.का. हरु	ताप्लेजुङ, धनकुटा, सोलुखुम्बु, मोहत्तरी, सिन्धुली, रामेछाप, नुवाकोट, रसुवा, लम्जुङ, गुल्मी, रोल्पा, बाजुरा र दार्चुला	१३	
७	जग्गा र घर निर्माण गर्नुपर्ने	विशेष स.व.का.,उच्च स.व.का.हरु ओखलढुङ्गा,बिरगञ्ज,जि.स.व.का.हरु इलाम, धनुषा,मकवानपुर, काठमाडौं, ललितपुर ।	८	
८	नयाँ भवन निर्माण भएका सरकारी वकील कार्यालयहरु (२०६५ साल यता)	उ.स.व.का.हरु सुर्खेत, विराटनगर, जनकपुर र वाग्लुङ	४	
	जि.स.व.का.हरु	संखुवासभा, खोटाङ,सुनसरी,दोलखा, सिन्धुपाल्चोक,भक्तपुर,मुस्ताङ, वाग्लुङ,म्याग्दी,पर्वत,कास्की,स्याङजा,तनहुँ,बाँके,दैलेख,मुगु,अछाम र कञ्चनपुर	१८	
९	भवन निर्माण गर्ने प्रकृयामा रहेका सरकारी वकील कार्यालयहरु	महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	१	
	उच्च सरकारी वकील कार्यालय	पोखरा	१	
	जि.स.व.का.हरु	झापा, तेह्रथुम, भोजपुर, ओखलढुङ्गा, उदयपुर, बारा, धादिङ, गोर्खा, अर्घाखाँची, प्यूठान, सल्यान, कालिकोट, बर्दिया, कैलाली र बैतडी	१५	
१०	घर नभएर भाडामा बसिरहेका सरकारी वकील कार्यालयहरु	उ.स.व.का. ओखलढुङ्गा,बिरगञ्ज र नेपालगञ्ज(निर्माणाधिनका कारण)	३	
		विशेष सरकारी वकील कार्यालय काठमाडौं	१	
	जि.स.व.का.हरु	इलाम,ताप्लेजुङ,तेह्रथुम,भोजपुर, सप्तरी सिन्धुली(निर्माणाधिनका कारण), रामेछाप(निर्माणाधिनका कारण), मकवानपुर, काठमाडौं, ललितपुर, गोर्खा, जाजरकोट, बाजुरा (निर्माणाधिनका कारण)	१४	

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको नयाँ भवन निर्माणका लागि सिंहदरबारभित्र १/१/०/०/ (१ रोपनी १ आना) जग्गा प्राप्ति भएको छ । बढ्दो कार्यबोझ र सोही अनुपातमा आवश्यक पर्ने जनशक्तिको तुलनामा हाल रहेको कार्यालय भवन र जग्गाको क्षेत्रफल ज्यादै साँघुरो महसुस गरिएको छ । कार्यालय भवन निर्माण नभएका र भवनहरू पुराना र अपर्याप्त भएका स्थानमा सरकारी वकील कार्यालयहरूको आफ्नै कार्यालय भवन निर्माण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिई रहनु पर्ने देखिन्छ । भएका कार्यालय भवनहरू मध्ये पनि कतिपय भवनहरू वर्तमान दरबन्दीको अनुपातमा साँघुरा, अपर्याप्त तथा पुराना भएकाले दैनिक रूपमा कार्यसम्पादनमा कठिनाई महसुस भएको छ । कार्यालय भवनहरूको विद्यमान अवस्था हेर्दा परिवर्तित सन्दर्भ र कार्यबोझको विस्तारको कारण उच्च तथा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरूका केही भवन निर्माण भै सकेका, केही निर्माणाधिन अवस्थामा र केही प्रकृयामा रही केही भवनहरु मर्मत संभार एवं नयाँ निर्माण गर्नुपर्ने अवस्थामा छन् । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालत तथा मातहतका सरकारी वकील कार्यालयहरूका काम कारवाहीहरूलाई दक्षतायुक्त, चुस्त, दुरुस्त, छिटोछरितो, प्रभावकारी र पारदर्शी बनाउन जनशक्ति व्यवस्थापन र स्रोत साधन लगायतका विषयमा र सरकारी वकील कार्यालयहरूको कार्यबोझमा क्रमशः वृद्धि हुँदै गएको परिप्रेक्ष्य हेर्दा कार्यसम्पादनका क्षेत्र, कार्यबोझ र जिम्मेवारीमा आएको विस्तार अनुरूप दरबन्दी थप हुन सकेको छैन ।
सरकारी वकील कार्यालयहरुका लागि तराई क्षेत्रमा कम्तिमा पाँच कट्टा र पहाडी र हिमाली क्षेत्रमा कम्तिमा ४ रोपनी जग्गा हुँदा सवारी साधन पार्किङ र कार्यालयका लागि उपयुक्त हुने देखिन्छ ।

२.२ सरकारी वकील कार्यालयहरुमा सवारी साधनको विवरण

२.२.१ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय

महान्यायाधिवक्ता कार्यालयको चार पाँग्रे सवारी साधनको निम्न बमोजिम रहेको देखिन्छ।

क) चार पाँग्रे सवारी साधन

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा १५ वटा कार, ९ वटा जिप र १ वटा बस गरी २५ वटा सवारी साधनहरू चालु अवस्थामा रहेको छ ।

क्र.सं.	सवारीको विवरण	प्राप्त मिति	अवस्था	सवारी नं.
१	स्कारपियो एक्स यू भी ५००	०७१।३।१७	नयां	बा. २ झ ८९६
२	स्कारपियो जिप	०७१।३।१७	नयां	बा. २ झ ८९४
३	स्कारपियो जिप	०७१।३।१७	नयां	बा. २ झ ८९५
४	हुण्डाई i10	०७३।३।३०	नयां	बा. २ झ

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

				२०७४
५	स्कारपियो जिप	०६८।९।२४	पुरानो	बा. १ झ ९४८०
६	हुण्डाई i10	०७३।३।३०	नयां	बा. २ झ २०६९
७	हुण्डाई i10	०७३।३।३०	नयां	बा. २ झ २०७६
८	हुण्डाई i10	०७३।३।३०	नयां	बा. २ झ २०७५
९	टाटा इण्डिका	०७२।३।१७	नयां	बा २ झ १४५४
१०	मारुती अल्टोकार	०६६।२।१७	पुरानो	बा. १ झ ८५२१
११	फोर्ड	०७१।३।३२	नयां	बा. १ झ ९९३४
१२	हुण्डाई i10	०७३।३।३०	नयां	बा. २ झ २०७०
१३	मारुती अल्टोकार	०६६।२।१७	पुरानो	बा.१ झ ८५२०
१४	मारुती अल्टोकार	०६८।२।२०	पुरानो	बा. १ झ ९१७०
१५	जाइलो जिप	०७१।५।३०	नयाँ	बा.२ झ १०५८
१६	हुण्डाई i10	०७३।३।३०	नयां	बा. २ झ २०७१
१७	टाटाबस	०७१।३।३०	नयाँ	बा. १ २४७०
१८	मित्सुविसीकार	नखुलेको	पुरानो	बा.१ झ ५५२५
१९	जेलीकार	०६६।१०।६	पुरानो	बा १ झ ८७४२

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

२०	स्कारपियो जिप	०६८।५।१७	पुरानो	बा. १ भ ९३४९
२१.	Ford Endeavour 3.21	२०७४/०२/१०	नयाँ	बा २ झ २६५
२२.	Fiat Punto	२०७४/०२/१०	नयाँ	बा.२ झ २७१९
२३.	Fiat Punto	२०७४/०२/१०	नयाँ	बा.२ झ २७२०
२४.	Fiat Punto	२०७४/०२/१०	नयाँ	बा.२ झ २७२१
२५.	Scorpio	२०७४/२/१९	नयाँ	बा.२ भ २७६६

तथ्यांकको विश्लेषणः

आर्थिक वर्ष २०७३/२०७४ मा महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत निकायहरूका लागि Fiat Punto ५७ थान, Ford Endeavour 3.21 जिप १ थान र Scorpio जिप १ थान गरी ५९ वटा चार पाँग्रे सवारी साधन खरिद गरिएको छ । Fiat Punto ५७ थान मध्ये ५४ वटा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुलाई वितरण गरिएको छ । महान्यायाधिवक्ता कार्यालयमा हाल १७ वटा नयाँ सवारी साधनहरू रहेका छन् भने ७ वटा पुराना तर चालु अवस्थाका सवारी साधनहरु रहेका छन् ।

नोटः विश्लेषणका लागि २०६९ साल भन्दा यता खरिद गरिएका चार पाँग्रे सवारी साधनलाई नयाँ सवारी साधनको रुपमा विश्लेष्ण गरिएको छ ।

ख) दुई पाँग्रे सवारी साधन

कार्यालयमा २४ वटा मोटरसाइकल र ७ वटा स्कुटर रहेको छ ।

मोटरसाईकलको विवरण

सि.नं.	सवारी साधन नं.	सवारीको विवरण	प्राप्त मिति	हालको अवस्था
१	बा. २ ब ४५५३	डिस्कभर	०७३।३।३०	नयां
२	बा. २ ब ८४	होण्डा साईन	०६९।१।२७	पुरानो
३	बा. २ भ ६३	होण्डा साईन	०६९।१।२७	पुरानो
४	बा. २ भ ६४	होण्डा साईन	०६९।१।२७	पुरानो
५	बा. २ भ ६५	होण्डा साईन	०६९।१।२७	पुरानो
६	बा. १ ब ८४५५	यामाहा अल्बा	०६६।३।१३	पुरानो

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

७	बा. १ ब ८४५१	यामाहा अल्बा	०६६।३।१३	पुरानो
८	बा. १ ब ८४५६	यामाहा अल्बा	०६६।३।१३	पुरानो
९	बा. २ भ ६६	होण्डा साईन	०६६।३।१३	पुरानो
१०	बा. १ ब ७७००	स्पेलण्डर	०६४।६।१६	पुरानो
११	बा. १ ब ८४४८	यामाहा अल्बा	०६६।३।१३	पुरानो
१२	बा. १ ब ७८६०	हिरो होण्डा	०६४।१०।२३	पुरानो
१३	बा. १ ब ७६३३	स्पेलण्डर	०६४।३।३२	पुरानो
१४	बा. १ ब ८४५३	यामाहा अल्बा	०६६।३।१३	पुरानो
१५	बा. २ ब ७११८	TVS PHOENIX 125 DISC SKD WHITE+RED	२०७४/३/१३	नयाँ
१६	बा. २ ब ७११९	TVS PHOENIX 125 DISC SKD WHITE+RED	२०७४/३/१३	नयाँ
१७	बा. २ ब ७१२०	TVS PHOENIX 125 DISC SKD WHITE+RED	२०७४/३/१३	नयाँ
१८	बा. २ ब ७१२१	TVS PHOENIX 125 DISC SKD WHITE+RED	२०७४/३/१३	नयाँ
१९	बा. २ ब ७१२२	TVS PHOENIX 125 DISC SKD WHITE+RED	२०७४/३/१३	नयाँ
२०	बा. २ ब ७१२३	TVS PHOENIX 125 DISC SKD WHITE+RED	२०७४/३/१३	नयाँ
२१	बा. २ ब ७१२४	TVS PHOENIX 125 DISC SKD WHITE+RED	२०७४/३/१३	नयाँ

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

२२	बा. २ ब ७१२५	TVS PHOENIX 125 DISC SKD WHITE+RED	२०७४/३/१३	नयाँ
२३	बा. २ ब ७१२६	TVS PHOENIX 125 DISC SKD WHITE+RED	२०७४/३/१३	नयाँ
२४	बा. २ ब ७१२७	TVS PHOENIX 125 DISC SKD WHITE+RED	२०७४/३/१३	नयाँ

स्कुटरको विवरण ।

सि.नं.	सवारी साधन नं.	सवारीको विवरण	प्राप्त मिति	हालको अवस्था
१	बा २ ब २३३९	स्कूटर	०७१।३।२५	नयां
२	बा. २ ब २३४०	स्कूटर	०७१।३।२५	नयां
३	नम्बर नआइसकेको	५ वटा स्कुटर	२०७४ असार	नयाँ

तथ्यांकको विश्लेषणः

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा २४ वटा मोटरसाइकल र ७ वटा स्कुटर रहेका छन् । २४ वटा मोटरसाइकल मध्ये ११ वटा नयाँ मोटरसाईकल रहेको छ । अन्य मोटरसाइकलहरु ५ वर्ष पुरानो देखिएको छ । हालै २०७४ असारमा TVS PHONEX 125 DISC SKD को मोटरसाइकल १० वटा र ५वटा स्कुटर खरिद गरिएको छ । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको जनशक्तिको तुलनामा सवारी साधनको पहुँच र उपलब्धता कम देखिन्छ । कार्यालयका कम्तिमा राजपत्रांकित द्वितिय र राजपत्रांकित तृतीय शाखा अधिकृतहरुलाई दुई पाँग्रे सवारी साधन उपलब्ध गराउनु पर्ने देखिन्छ ।

नोटः विश्लेषणका लागि २०६९ साल भन्दा यता खरिद गरिएका चार पाँग्रे सवारी साधनलाई नयाँ सवारी साधनको रुपमा विश्लेष्ण गरिएको छ ।

२.२.२ उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरु

क) चार पाँग्रे सवारी साधन

क्र.सं.	कार्यालय	सवारी नं.	सवारीको विवरण	प्राप्त मिति	अवस्था	मिति २०७४/२/१७ को निर्णयानुसार नयाँ गाडी वितरण गरिएको ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

१	उ स व का पाटन	बा १ झ ९७४४	स्कारपियो जिप	०६८।९।२४	पुरानो	Ecosport
	,, ,,	,,७९४१	मारुतीकार	०६४।८।२४	,,	-
२	उ स व का महेन्द्रनगर	,, ९६६९	मारुती अल्टोकार	०६९।३।२१	नयाँ	,,
३	,, बाग्लुङ	,, ९६६९	मारुती अल्टोकार	,,	,,	,,
४	,, पोखरा	,, ९६६३	मारुती अल्टोकार	,,	,,	,,
५	,, तुल्सीपुर	,, ९६६७	मारुती अल्टोकार	,,	,,	,,
६	,, सुर्खेत	,, ९६६८	मारुती अल्टोकार	,,	,,	,,
७	,, राजविराज	,, ९६६५	मारुती अल्टोकार	,,	,,	,,
८	,, हेटौंडा	,, ९६६४	मारुती अल्टोकार	,,	,,	,,
९	,, जनकपुर	,, ९१६७	मारुती अल्टोकार	०६८।२।२०	,,	,,
१०	,, नेपालगञ्ज	,, ९१६८	मारुती अल्टोकार	,,	,,	,,
११	,, बुटवल	,, ९१६९	मारुती अल्टोकार	,,	,,	,,
१२	,, धनकुटा	,, ९६६६	मारुती अल्टोकार	०६९।३।२१	,,	,,
१३	,, विराटनगर	९१६६	मारुती	०६८।२।२	,,	,,

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

			अल्टोकार	०		
१४	उ.स.व.का. इलाम	मे १ झ १११	वलेरो जिप	०६९।१२।२८	पुरानो	,,
१५	उ.स.व.का. दिपायल	-	टाटा सुमो	०६९।२।७		नयाँ नदिएको
१६	उ.स.व.का. ओखलढुंगा		पुरानो बोलेरो दिएको		२०७४ जेठ	
१७	उ.स.व.का. बिरगञ्ज					Ecosport नयाँ दिएको
१८	उ.स.व.का. जुम्ला		रातो बोलेरो दिएको		२०७४ जेठ	

तथ्यांकको विश्लेषण:
१८ वटा उच्च सरकारी वकील कार्यालहरु सबैमा चार पाँग्रे सवारी साधन रहेको छ । उच्च सरकारी वकील कार्यालय पाटनमा स्कारपियो जिप १ वटा, मारुतीकार १ वटा र २०७४ जेठ १७ मा वितरण गरिएको Ecosport १ वटा गरी ३ वटा सवारी साधन रहेको छ । १५ वटा उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरु ईलाम, धनकुटा, विराटनगर, राजबिराज, जनकपुर, बिरगञ्ज, हेटौडा, पाटन, बाग्लुङ, पोखरा वुटवल, तुलसीपुर, नेपालगञ्ज, सुर्खेत र महेन्द्रनगरलाई नयाँ Ecosport वितरण गरिएको छ । तीन वटा उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरु मध्ये ओखलढुंगा र जुम्लालाई प्रयोग भइसकेका बोलेरो गाडी प्रदान गरिएको छ । उच्च सरकारी वकील कार्यालय दिपायलमा २०६९ सालमा प्राप्त भएको टाटा सुमो जिप चालु अवस्थामा रहेको छ । केही उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरुमा रहेका पुराना सवारी साधनहरु महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयबाट गाडी नभएका अन्य सरकारी वकील कार्यालयहरुमा वितरणको प्रकृयामा रहेको छ ।

ख) दुई पाँग्रे सवारी साधन मोटरसाईकल

क्र.सं	कार्यालय	मोटरसाईकल	प्राप्त मिति	कैफियत

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

१	उच्च सरकारी वकील कार्यालय ईलाम	१ होण्डा कम्पनी	२०७०/११/६	चालु अवस्थामा
२	उच्च सरकारी वकील कार्यालय धनकुटा	१ यामाहा कम्पनी	२०७१/१/७	चालु अवस्थामा
३	उच्च सरकारी वकील कार्यालय विराटनगर	२ वटा होण्डा साईन कम्पनी	२०६९ मा प्राप्त	चालु अवस्थामा
४	उच्च सरकारी वकील कार्यालय ओखलढुंगा	-	-	नभएको
५	उच्च सरकारी वकील कार्यालय राजबिराज	बजाज कम्पनीको १ र होण्डा कम्पनीको १ गरी २	बजाज २०६८ मा र होण्डा कम्पनी २०६९ मा प्राप्त	चालु अवस्था
६	उच्च सरकारी वकील कार्यालय जनकपुर	टिभिएस कम्पनीको १ र होण्डा साईन कम्पनीको १ गरी २	टिभिएस कम्पनीको २०६८/१/५ मा र होण्डा साईन कम्पनीको २०६९/३/१ मा प्राप्त	चालु अवस्था
७	उच्च सरकारी वकील कार्यालय बिरगञ्ज	-	-	नभएको

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

८	उच्च सरकारी वकील कार्यालय हेटौडा	हिरो होण्डा कम्पनीको २ वटा मोटरसाईकल	२०६७ र २०६९ मा प्राप्त	चालु अवस्थामा
९	उच्च सरकारी वकील कार्यालय पाटन	७ वटा रहेको	विभिन्न मितिमा प्राप्त	चालु अवस्थामा
१०	उच्च सरकारी वकील कार्यालय पोखरा	ईण्डियन कम्पनीको २ वटा	आ.व. २०६८/२०६९ मा प्राप्त	चालु अवस्थामा
११	उच्च सरकारी वकील कार्यालय बाग्लुङ	होण्डा साइन		चालु अवस्थामा
१२	उच्च सरकारी वकील कार्यालय वुटवल	हिरो होण्डा कम्पनीको १ र एम.सि. कम्पनीको १ वटा	हिरो होण्डा कम्पनीको २०६७/१२/२१ मा र एम.सि. कम्पनीको २०६९/१/२० मा प्राप्त	चालु अवस्थामा
१३	उच्च सरकारी वकील कार्यालय तुलसीपुर	१ वटा मोटरसाईकल		चालु अवस्थामा रहेको
१४	उच्च सरकारी वकील कार्यालय नेपालगञ्ज	बजाज कम्पनीको २ वटा	२०६७/१२/२१ मा प्राप्त	चालु अवस्थामा रहेको

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

		मोटरसाईकल		
१५	उच्च सरकारी वकील कार्यालय सुर्खेत	होण्डा कम्पनीको १ वटा	२०६८/३/२०	चालु अवस्थामा
१६	उच्च सरकारी वकील कार्यालय जुम्ला	-	-	नभएको
१७	उच्च सरकारी वकील कार्यालय दिपालय	स्पलेण्डर कम्पनीको १ वटा	२०७२/७/१९	चालु अवस्थामा
१८	उच्च सरकारी वकील कार्यालय महेन्द्रनगर	यामाहा कम्पनीको १ , हिरो होण्डा कम्पनीको १ र बजाज कम्पनीको १ गरी ३ वटा	२०६८ र २०६९ सालमा प्राप्त	चालु अवस्थामा

तथ्यांकको विश्लेषण:
१५ वटा उच्च सरकारी वकील कायार्लयहरूमा मोटरसाइकल रहेको छ । तीनवटा उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरू ओखलढुंगा, बिरगञ्ज र जुम्लामा मोटरसाइकल रहेको छैन ।

२.२.३ विशेष सरकारी वकील कार्यालय

क) चार पाँग्रे सवारी साधन

क्र.सं.	सवारीको विवरण	सवारी नं.	प्राप्त मिति	अवस्था
१	इन्भर	बा २ भ्क	०७१	पुरानो

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

		७९३		
२	Ecosport		२०७४ जेठ १७	नयाँ

ख) दुई पाँग्रे सवारी साधन मोटरसाईकल

कार्यालयमा पाँच वटा मोटरसाईकल र दुई वटा स्कुटर रहेको छ ।

क्र.सं	सवारी नं	मोडेल	प्राप्ती	अवस्था
१	बा. २ ब २००५	बजाज	-	नयां
२	बा. २ ब २००६	बजाज	-	नयां
३	बा. २ ब २००६	बजाज	-	नयां
४	बा. २ ब २६५१	यामाहा	अ.दु.अ.आ.बाट प्राप्त	नयां
५	बा. २ ब २०६५	स्कुटर	-	नयां
६	बा. २ ब २०६६	स्कुटर	-	नयां
७	बा. १८ प ५९४१	स्पेलण्डर	अ.दु.अ.आ.बाट प्राप्त	पुरानो

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

तथ्यांकको विश्लेषण

विशेष सरकारी वकील कार्यलयमा एक पुरानो र एक नयाँ गरि दुई वटा चार पाँग्रे सवारी साधन रहेको छ भने चार वटा नयाँ मोटरसाईकल, दुई वटा स्कूटर र एक अ. दु. अ. आ. बाट प्राप्त पुरानो मोटरसाकल रहेको छ।

२.२.४ जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरु

क) चार पाँग्रे सवारी साधन

क.सं.	कार्यालय	सवारी नं	मोडेल	प्राप्त मिति	कैफियत	मिति २०७४/२/१० को निर्णयानुसार नयाँ गाडि वितरण गरिएको।
१	जि.स.व.का. ताप्लेजुङ		नभएको	-	-	-
२	जि.स.व.का. पाँचथर	वा.१.झ ६६६४	जिप १	-	लिलामी प्रक्रिया अगाडी बढेको	Fait Punto नयाँ गाडि
३	जि.स.व.का. ईलाम		नभएको			Fait Punto नयाँ गाडि
४	जि.स.व.का. झापा	को १ झ ३५९	मारुती कार १	२०६८/३/१	चालु/पुरानो	Fait Punto नयाँ गाडि
५	जि.स.व.का. धनकुटा	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
६	जि.स.व.का. भोजपुर	-	नभएको	-	-	-
७	जि.स.व.का. तेह्रथुम	-	नभएको	-	-	-
८	जि.स.व.का. सँखुवासभा	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
९	जि.स.व.का. मोरङ	बा. १ भ ३७७७	हुण्डाईकार, मारुति	नखुलेको	चालु, मर्मत गर्नुपर्ने	Fait Punto नयाँ गाडि
१०	जि.स.व.का. सुनसरी		कार १		लिलामी प्रक्रियामा	Fait Punto नयाँ गाडि

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

					रहेको	
११	जि.स.व.का. सप्तरी	बा. १ भ्र ७७१२	मारुती कार	२०६४।३।९	पुरानो/चालु	Fait Punto नयाँ गाडि
१२	जि.स.व.का. सिराहा	बा. १ भ्र ३८३३	मारुती कार	नखुलेको	पुरानो/ चालु	Fait Punto नयाँ गाडि
१३	जि.स.व.का. उदयपुर	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
१४	जि.स.व.का. खोटाङ	-	नभएको	-	-	-
१५	जि.स.व.का. ओखलढुंगा	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
१६	जि.स.व.का. सोलुखुम्बु	-	नभएको	-	-	-
१७	जि.स.व.का. धनुषा	बा १ झ ५२००	मारुती भ्यान १	नखुलेको	पुरानो/ चालु	Fait Punto नयाँ गाडि
१८	जि.स.व.का. महोत्तरी	बा १ झ २२५५	मारुती भ्यान १	नखुलेको	लिलाम गर्नुपर्ने	Fait Punto नयाँ गाडि
१९	जि.स.व.का. सर्लाही	वा १ झ ५१९९	जिप १	नखुलेको	मर्मत गर्नुपर्ने	Fait Punto नयाँ गाडि
२०	जि.स.व.का. सिन्धुली	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
२१	जि.स.व.का. रामेछाप	-	नभएको	-	-	-
२२	जि.स.व.का. दोलखा	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

२३	जि.स.व.का. रौतहट	वा १ झ ४९४६	मारुती	२०५९/४/८	चालु	Fait Punto नयाँ गाडि
२४	जि.स.व.का. बारा	बा. १ भ ३९६८	मारुतीकार	नखुलेको	पुरानो	Fait Punto नयाँ गाडि
२५	जि.स.व.का. पर्सा	ना १ व १९०९	१ वटा कार	-	मर्मत गर्नुपर्ने	Fait Punto नयाँ गाडि
२६	जि.स.व.का. मकवानपुर	बा. १ भ ६६४७	स्टीमकार	नखुलेको	पुरानो/चालु	Fait Punto नयाँ गाडि
२७	जि.स.व.का. चितवन	बा. ४ च ५८२९	मारुतीकार	२०६८/३/५	लिलाम गर्नुपर्ने	Fait Punto नयाँ गाडि
२८	जि.स.व.का. काठमाडौं	बा. १ भ ६६४७	स्टीमकार	अ.दु.आ.आ बाट दिएको	पुरानो	Fait Punto नयाँ गाडि
२९	जि.स.व.का. ललितपुर	बा. १ भ ७९४०	मारुतीकार	०६४।८।२४	पुराना/चालु	Fait Punto नयाँ गाडि
३०	जि.स.व.का. भक्तपुर	बा. १ भ ७७११	मारुतीकार	२०६४।३।९	पुरानो/चालु	Fait Punto नयाँ गाडि
३१	जि.स.व.का. काभ्रेपलाञ्चोक	बा. १ भ २६२५	ल्याण्डकुजर	नखुलेको	लिलामी प्रक्रियामा	Fait Punto नयाँ गाडि
३२	जि.स.व.का. सिन्धुपाल्चोक	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
३३	जि.स.व.का. धादिङ	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
३४	जि.स.व.का. नुवाकोट	-	नभएको	-	-	-

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

३५	जि.स.व.का. रसुवा	-	नभएको	-	-	-
३६	जि.स.व.का. कास्की	बा. १ भ २९७८, बा. २ भ १०५९	हुण्डाई कार, बोलेरो	नखुलेको ०६८।९।२४	लिलाम बिक्री गर्नुपर्ने १ चालु	-
३७	जि.स.व.का. तनहुँ	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
३८	जि.स.व.का. लम्जुङ	-	नभएको	-	-	-
३९	जि.स.व.का. गोर्खा	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
४०	जि.स.व.का. मनाङ	-	नभएको	-	-	-
४१	जि.स.व.का. स्याङजा	बा. १ भ ७७१०	मारुतीकार	२०६४।३।९	चालु /पुरानो	Fait Punto नयाँ गाडि
४२	जि.स.व.का. बाग्लुङ	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
४३	जि.स.व.का. म्याग्दी	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
४४	जि.स.व.का. पर्वत	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
४५	जि.स.व.का. मुस्ताङ	-	नभएको	-	-	-
४६	जि.स.व.का.	बा. १ भ	मारुतीका	नखुलेको	चालु	Fait Punto नयाँ

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

	नवलपरासी	५२०३	र		/पुरानो	गाडि
४७	जि.स.व.का. रुपन्देही	बा. १ झ ६५९९	मारुतीकार	नखुलेको	चालु /पुरानो	Fait Punto नयाँ गाडि
४८	जि.स.व.का. कपिलवस्तु	बा. १ झ ३९६४	मारुतीकार		चालु /पुरानो	Fait Punto नयाँ गाडि
४९	जि.स.व.का. अर्घाखाँची	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
५०	जि.स.व.का. गुल्मी	-	नभएको	-	-	-
५१	जि.स.व.का. पाल्पा	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
५२	जि.स.व.का. दाङ	ब १ झ ५२०६	मारुति	२०६९/४/३	लिलाम गर्नुपर्ने	Fait Punto नयाँ गाडि
५३	जि.स.व.का. रुकुम	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
५४	जि.स.व.का. रोल्पा	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
५५	जि.स.व.का. सल्यान	-	नभएको	-	-	-
५६	जि.स.व.का. प्युठान	-	नभएको	-	-	-
५७	जि.स.व.का. बाँके	ब १ झ ५२०४	मारुति कार	२०६८/०३/१६	मर्मत गरिराख्नु पर्ने भएकाले लिलाम	Fait Punto नयाँ गाडि

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

					गर्नुपर्ने	
५८	जि.स.व.का. बर्दिया	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
५९	जि.स.व.का. सुर्खेत	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
६०	जि.स.व.का. दैलेख	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
६१	जि.स.व.का. जाजरकोट	-	नभएको	-	-	-
६२	जि.स.व.का. जुम्ला	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
६३	जि.स.व.का. कालिकोट	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
६४	जि.स.व.का. डोल्पा	-	नभएको	-	-	-
६५	जि.स.व.का. मुगु	-	नभएको	-	-	-
६६	जि.स.व.का. हुम्ला	-	नभएको	-	-	-
६७	जि.स.व.का. कैलाली	बा. १ झ ७७१३	सुजुकी	२०६४।३।९	विष वर्ष पुग्न लागेको	Fait Punto नयाँ गाडि
६८	जि.स.व.का. डोटी	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
६९	जि.स.व.का. अछाम	-	नभएको	-	-	-
७०	जि.स.व.का.	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

	बझाङ					गाडि
७१	जि.स.व.का. बाजुरा	-	नभएको	-	-	-
७२	जि.स.व.का. कञ्चनपुर	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
७३	जि.स.व.का. डडेल्धुरा	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
७४	जि.स.व.का. बैतडी	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि
७५	जि.स.व.का. दार्चुला	-	नभएको	-	-	Fait Punto नयाँ गाडि

तथ्यांकको विश्लेषण

सडक पुगेको सबै जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुमा चार पाँग्रे सवारी साधन पुग्ने क्रममा रहेको छ । शुरुमा २५ वटा जिल्ला सरकरी कार्यालयहरुमा सवारी साधन रहेकोमा कतिपय पुरानो मर्मत गरिरहनु पर्ने, वीस वर्ष पुग्न लागेका र लिलाम प्रक्रिया अगाडि बढाउन उपयुक्त हुने सवारी साधनहरु रहेको देखिन्छ । ७५ वटा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुमा सवारी साधनको पहुँच पुर्‍याउने उद्देश्यले महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयले ५७ वटा Fiat Punto गाडि खरिद गरि मिति २०७४/०२/१० को निर्णयानुसार विभिन्न ५४ वटा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुमा वितरण गरिएको छ । तर पनि भौगोलिक विकटता र सवारी साधनको अपर्याप्तताको कारण सडक यातायात पुगेका जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुमा उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरुमा रहेको पुरानो ALTO गाडी र महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको चालु ALTO गाडी समेत गरी सवारी साधन पुऱ्याउने प्रकृयामा रहेको छ ।

ख) दुई पाँग्रे सवारी साधन मोटरसाईकल

क्र.सं.	कार्यालय	सवारी नं	मोडेल	प्राप्त मिति	कैफियत
१	जि.स.व.का. ताप्लेजुङ	-	नभएको	-	-
२	जि.स.व.का. पाँचथर	-	नभएको	-	-

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

३	जि.स.व.का. ईलाम	को.१.व ८३९	डिस्कवर १५०	-	चालु
४	जि.स.व.का. झापा	मे.१.व ९७	स्पेन्डर	२०६४/९/२०	मर्मत गर्नुपर्ने/ चालु
५	जि.स.व.का. धनकुटा	को १ झ ९४२	YBR 125	२०७१	चालु
६	जि.स.व.का. भोजपुर	को १ व ७८६	होण्डा साईन	२०६८	मर्मत गर्नुपर्ने/ चालु
७	जि.स.व.का. तेह्रथुम	-	नभएको	-	-
८	जि.स.व.का. सँखुवासभा	को १ व १००२	यामाहा	-	चालु
९	जि.स.व.का. मोरङ	बा १ झ ८४५२	यामाहा	-	मर्मत गर्नुपर्ने
१०	जि.स.व.का. सुनसरी		२ वटा	-	१ चालु र १ मर्मत गर्नुपर्ने
११	जि.स.व.का. सप्तरी	को १ व २९८	बजाज, प्लाटिनम	२०६४/०३/१०	चालु अवस्था
१२	जि.स.व.का. सिराहा	स १ व ३२८	साइन	२०६९/३/५	मर्मत गर्नुपर्ने/ चालु
१३	जि.स.व.का.	स १ व ३०२	यामहा	२०६४/०९	लिलाम

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

	उदयपुर			/२९	गर्नुपर्ने
१४	जि.स.व.का. खोटाङ	-	नभएको	-	-
१५	जि.स.व.का. ओखलढुंगा	-	नभएको	-	-
१६	जि.स.व.का. सोलुखुम्बु	-	नभएको	-	-
१७	जि.स.व.का. धनुषा	ज १ व ३८४	Tvs star city	२०६७/१२ /१७	चालु अवस्थामा
१८	जि.स.व.का. महोत्तरी		१ वटा	-	मर्मत गर्नुपर्ने
१९	जि.स.व.का. सर्लाही	ज १ व ३१८, ज १ व ४२८	२ वटा	होरोहोण्ड,डिस्कभर	१ चालु र १ मर्मत गर्नुपर्ने
२०	जि.स.व.का. सिन्धुली	ज १ व ३६२	स्पेल्डर	नखुलेको	मर्मत गर्नुपर्ने
२१	जि.स.व.का. रामेछाप		१ वटा	-	चालु
२२	जि.स.व.का. दोलखा	बा १ ब ९९७४	होण्डा साईन	२०६६/१२ /२७	चालु
२३	जि.स.व.का. रौतहट	ना ८ प ३४१६	स्पेलन्डर	२०६४/८/ २१	मर्मत गर्नुपर्ने
२४	जि.स.व.का. बारा	ना १ प २९२२	होण्डा साईन	२०६८/८/ २२	मर्मत गरी चलिरहेको ।
२५	जि.स.व.का. पर्सा	ना १ व १९०९,	होण्डा साईन,	नखुलेको	१ चालु । १ मर्मत

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

		ना १ व १८५१	स्पेल्न्डर		गर्नुपर्ने ।
२६	जि.स.व.का. मकवानपुर	ना ११ प ६०७१, ना १ प १०८	२ स्पेल्डर	२०६६/२/७,२०५९/८/१	१ चालु । १ बिग्रेको ।
२७	जि.स.व.का. चितवन	ना ७ प ९२५६	स्पेल्डर	२०६४/९/२९	लिलाम गर्नुपर्ने ।
२८	जि.स.व.का. काठमाडौं		TVS Start city Bike, Honda Shine, Honda Activa	२०६४/०८/०५, २०६९/१/२८, २०७०/९/१	४ वटा मर्मत गर्नुपर्ने । १ लिलाम गर्नुपर्ने ।
२९	जि.स.व.का. ललितपुर	बा १ ब ७७४३, बा १ ब १९२१, १९२२	स्पेल्डर, प्लेजर २ थान	२०६४/१०/११, २०७०/०८/२३	२ चालु । १ मर्मत गर्नुपर्ने ।
३०	जि.स.व.का. भक्तपुर		२ वटा	-	मर्मत गर्नुपर्ने ।
३१	जि.स.व.का. काभ्रेपलाञ्चोक		२ वटा	-	१ चालु । १ मर्मत गर्नुपर्ने ।
३२	जि.स.व.का. सिन्धुपाल्चोक	बा १ ब ९९८१	होण्डा साईन	-	मर्मत गर्नुपर्ने ।
३३	जि.स.व.का. धादिङ	बा १ ब ९२४१	हिरो होण्डा स्पेल्डर	-	चालु ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

३४	जि.स.व.का. नुवाकोट		१ वटा	-	चालु ।
३५	जि.स.व.का. रसुवा	वा २ ग २८११	१ वटा	२०७०	चालु ।
३६	जि.स.व.का. कास्की	ग १ ब २२३	हिरो होण्डा स्पेल्डर	२०६४/७/ २२	मर्मत गर्नुपर्ने ।
३७	जि.स.व.का. तनहुँ	ग १ ब २७३	हिरो होण्डा	२०६८/२/ ११	चालु ।
३८	जि.स.व.का. लम्जुङ	ग १ ब ३०१	हिरो होण्डा स्पेल्डर	-	चालु ।
३९	जि.स.व.का. गोर्खा	बा १ ब ९६०१	बजाज प्लाटिना	-	चालु ।
४०	जि.स.व.का. मनाङ	-	नभएको ।	-	
४१	जि.स.व.का. स्याङजा	ग १ ब २४४	हिरो होण्डा स्पेल्डर	-	चालु ।
४२	जि.स.व.का. बाग्लुङ	-	नभएको ।	-	-
४३	जि.स.व.का. म्याग्दी		१ वटा		चालु ।
४४	जि.स.व.का. पर्वत	ध १ ब १३	१ वटा	२०६६/४/ १५	मर्मत गर्नुपर्ने ।
४५	जि.स.व.का. मुस्ताङ		नभएको	-	-
४६	जि.स.व.का. नवलपरासी	लु १ ब २८९	स्टार सिटी	२०६४/९ १९	चालु ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

४७	जि.स.व.का. रुपन्देही	लु १ व २८६	हिरो होण्डा	२०६४/७/१५	मर्मत गर्नुपर्ने ।
४८	जि.स.व.का. कपिलवस्तु	लु १ ब ३६७, ब १ बा ३६०२	यामाहा बजाज	-	१ चालु । १ लिलाम गर्नुपर्ने ।
४९	जि.स.व.का. अर्घाखाँची	लु १ ब ४७१	हिरो होण्डा साइन	-	मर्मत गर्नुपर्ने ।
५०	जि.स.व.का. गुल्मी	लु १ भ ३०२	स्पेल्डर	२०६४/१/६	मर्मत गर्नुपर्ने ।
५१	जि.स.व.का. पाल्पा	लु १ ब ३७४	१ वटा	२०६३	मर्मत गर्नुपर्ने ।
५२	जि.स.व.का. दाङ	लु १ ब ३७४	होण्डा	२०६८/१/२९	मर्मत गर्नुपर्ने ।
५३	जि.स.व.का. रुकुम	-	नभएको ।	-	
५४	जि.स.व.का. रोल्पा	रा १ ब २५३	यामाहा		मर्मत गर्नुपर्ने ।
५५	जि.स.व.का. सल्यान	रा २ प ६१९४	होण्डा साईनमन	२०७०/९/२२	चालु ।
५६	जि.स.व.का. प्युठान	भे १ ब २८२	यामाहा	२०६४/७/१९	मर्मत गर्नुपर्ने ।
५७	जि.स.व.का. बाँके	भे १ ब ५४०	डिस्कभर	२०६८/१/१२	मर्मत गर्नुपर्ने ।
५८	जि.स.व.का. बर्दिया	भे १ ब २८१	यामहा	२०६४/८/१९	मर्मत गर्नुपर्ने ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

५९	जि.स.व.का. सुर्खेत	बा १ प ३७६	होण्डा	२०६९/३/२	चालु । मर्मत गरिराख्नुपर्ने ।
६०	जि.स.व.का. दैलेख	भे १ ब ३७३\६	१ वटा	-	चालु ।
६१	जि.स.व.का. जाजरकोट	-	नभएको	-	
६२	जि.स.व.का. जुम्ला	-	नभएको	-	
६३	जि.स.व.का. कालिकोट	-	नभएको	-	-
६४	जि.स.व.का. डोल्पा	-	नभएको	-	-
६५	जि.स.व.का. मुगु	-	नभएको	-	-
६६	जि.स.व.का. हुम्ला	-	नभएको	-	-
६७	जि.स.व.का. कैलाली	म १ ब २००६	TVS	२०६४/६/१५	चालु
६८	जि.स.व.का. डोटी	-	नभएको	-	
६९	जि.स.व.का. अछाम	-	नभएको	-	
७०	जि.स.व.का. बझाङ	-	नभएको	-	
७१	जि.स.व.का. बाजुरा	-	नभएको	-	
७२	जि.स.व.का. कञ्चनपुर	भ १ ब ११५	हिरो होण्डा स्पेण्डर	२०६७/१२/०३	चालु

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

७३	जि.स.व.का. डडेल्धुरा	से १ ब १८४	१ वटा	२०७०/१० /५	चालु
७४	जि.स.व.का. बैतडी	-	नभएको	-	
७५	जि.स.व.का. दार्चुला	-	नभएको	-	

तथ्यांकको विश्लेषण

५३ वटा जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालयहरुमा दुई पाँग्रे सवारी साधन मोटरसाइकल रहेको छ भने २२ वटा जिल्लाहरुमा मोटरसाइकल रहेको छैन । दुई पाँग्रे सवारी भएका जिल्लाहरुमा २० वटामा मात्र चालु अवस्थामा रहेको देखिन्छ भने अन्य सवारीहरु मर्मत गर्नु पर्ने, लिलामि गर्नु पर्ने अवस्थामा रहेको छ ।

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत सरकारी वकील कार्यालयहरुको सवारी साधनको अवस्था हेर्दा जनशक्तिको तुलनामा पर्याप्त देखिदैन। पहिले भएका सवारी साधनहरु पुरानो भएको हुदा मर्मत सम्भारमा धेरै खर्च हुने देखिन्छ। त्यस्ता गाडिहरुको लिलाम प्रकृया अगाडी वढाउनु पर्ने देखिन्छ । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत कार्यालयमा कार्यरत सबै शाखा अधिकृत सम्मका कर्मचारीहरूलाई दुई पाँग्रे सवारी साधनको पहुँच हुनु आवश्यक छ । सबै उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरुमा सवारी साधनहरुको उपलब्धता सन्तोषजनक नै रहेको देखिन्छ भने चार पाँग्रे सवारी साधन हालै मात्र धेरैजसो जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरूलाई हस्तान्तरण गरि सकिएको अवस्था छ । उच्च पहाडि र हिमाली क्षेत्रमा भौगोलिक विकटताका आधारमा Four wheeler गाडिको व्यवस्था गर्नु पर्ने देखिन्छ । सवारी साधनको पहुँचको साथसाथै त्यसको व्यवस्थापन, उचित वितरण र त्यसको मर्मत सम्भारमा सवारी प्रयोगकर्ताको ध्यानाकर्षण गराउन जरुरी छ।

२.३ सरकारी वकील कार्यालयहरूमा सोलार वा वैकल्पिक उर्जा र मेसिनरी सामग्रीको विवरण

यो परिच्छेदमा महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत १८ वटा उच्च सरकारी वकील कार्यालय, विशेष सरकारी वकील कार्यालय र ७५ वटा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुको सोलार, वैकल्पिक उर्जा र मेसिनरी सामाग्रीको स्थितिका बारेमा विश्लेषण गरिएको छ । फर्निचर तथा फिक्चर्स, सवारी साधन, मेसिनरी औजार, सार्वजनिक निर्माण, पुजिगत सुधार **तथा** मोटरसाइकल, इन्भर्टर, कार्यालय कम्प्युटर संख्या प्रिन्टर संख्या फोटोकपि संख्या टेलिफोन संख्या, फ्याक्स संख्या, प्रिन्टर फोटोकपि संख्या लगायतका विवरण उल्लेख गरिएको छ ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

२.३.१ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय

क्र. सं	सोलार वा वैकल्पिक उर्जा	कम्प्युटर, ल्यापटप तथा मेसिनरी सामाग्रीहरू
	नभएको	१८० वटा ल्यापटप ५२ वटा डेस्कटप कम्प्युटर, ४८ वटा प्रिन्टर, १२ वटा स्क्यानर ४ वटा प्रोजेक्टर १ वटा क्यानन डिजिटल एसएलआर क्यामेरा ९ वटा टेलिभिजन ६ वटा फोटोकपी मेसिन १६ वटा फ्याक्स मेसिन, ८४ वटा हिटर, ५८ वटा पंखा, ५ वटा रेफ्रिजिरेटर ९ वटा एयर कन्डिसनर, ३४ वटा टेलिफोन लाईन र १० वटा मोवाईल सेट

यसैगरी महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा ५ वटा सर्भर रहेका छन् । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयका सर्भरहरु सुरक्षित रुपमा राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रमा राखिएको छ ।

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा रहेका सर्भरहरुको विवरण निम्नानुसार रहेको छ :

QNAP 1 (NAS)	
IP	10.2.50.9
Storage	4 TB
Memory	1 GB
Process	Dual Core Intel Atom 1.8 GHz

QNAP 2 (NAS)	
IP	10.2.50.4
Storage	6 TB

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

Memory	4 GB
Process	Dual Core Intel® Core™ i3-3220 Processor 3.3 GHz

Server 1

IP		
Storage	600 GB	
Memory	32 GB	
Process	Intel Xenon CPU E5-2637v2 @3.50 Ghzx16	
No of cores		16

Server 2

IP		
Storage	600 GB	
Memory	32 GB	
Process	Intel Xenon CPU E5-2637v2 @3.50 Ghzx16	
No of cores		16

Server 3

VMWARE

यसैगरी सूचना प्रविधितर्फ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा अभिलेख व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित गर्न ५ वटा सफ्टवयेरहरु रहेका छन्:

१) मुद्दा व्यवस्थापन प्रणाली (Case Management System)

२) कर्मचारी स्रोत व्यवस्थापन प्रणाली (Employee Resource Management System)

३) पुस्तकालय व्यवस्थापन प्रणाली (Library Management System)

४) भौतिक श्रोत व्यवस्था व्यवस्थापन प्रणाली (Asset Management System)

५) पेशी व्यवस्थापन प्रणाली (Case Tracking System)

तथ्यांकको विश्लेषण:

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा सूचना प्रविधिलाई व्यवस्थित गर्न बिजुली गएको समयमा पनि काम नरोकिने वातावरण बनाउन कार्यालयका मेसिनरी सामग्री चलाउन मिल्ने गरी सोलारको व्यवस्था हुन जरूरी छ । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा रहेका ल्यापटपहरू अधिकांश सरकारी वकीलहरूलाई वितरण गरिएको छ । कार्यालयमा रहेका चालु र बिग्रिएका डेस्कटप कम्प्युटर लगायत मेसिनरी सामाग्रीहरूको रेकर्ड व्यवस्थित रहेको छैन । कार्यालयमा रहेका जनशक्तिको अनुपातमा कम्प्युटर, प्रिन्टर र स्क्यानर लगायतका मेसिनरी सामाग्रीहरूको व्यवस्था हुन जरूरी छ ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

२.३.२ उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरु

क्र.सं	कार्यालय	उर्जा	मेसिनरी सामाग्री	कैफियत
१	उच्च सरकारी वकील कार्यालय ईलाम	Inverter:1	Laptops: 1 Desktops: 4 Printers: 2 Photocopy: 1 Fax machine: 1 Heater: 1 Fan: 2 Telephone: 1 Mobile Set: 1	ईन्भर्टरको ब्याट्री बिग्रेको
२	उच्च सरकारी वकील कार्यालय धनकुटा	नभएको	Laptops: 1 Desktop : 4 Printers: 1 Photocopy: 1 Fax Machine: 2 Fan: 1 Mobile: 2 Telephone: 1 Heater: 1 (All machineries require maintenance)	तीन वटा डेस्कटप कम्प्युटर र फोटोकपी मेसिन बिग्रेको ।
३	उच्च सरकारी वकील कार्यालय विराटनगर	Inverters: 2	Laptops: 1 Desktops: 4 Printers: 3 Photocopy: 1 Fax Machine: 2 Fan: 39 Air Condition: 2 Telephone: 3	
४	उच्च सरकारी वकील कार्यालय ओखलढुंगा	नभएको	Desktop :3 Printer:1 Photocopy: 1 Heater: 2 Telephone:1	
५	उच्च सरकारी वकील कार्यालय राजबिराज	Inverter: 1	Laptops: 1 Desktops: 5 Printers: 4 Photocopy: 1 Fax machine: 1 Heater: 1 Fan: 13 Telephone: 2 Mobile Set: 1	प्रिन्टर २, फोटोकपी मेसिन काम नलाग्ने ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

६	उच्च सरकारी वकील कार्यालय जनकपुर	Inverter: 3	Laptops: 1 Desktops: 3 Printers: 1 Photocopy: 2 Fax machine: 1 Fan: 48 (4 doesn't work) Telephone: 2	४ वटा पंखा काम नलाग्ने अवस्थामा रहेको ।
७	उच्च सरकारी वकील कार्यालय बिरगञ्ज	नभएको	Desktop Computer:4 Printer:1 Photocopy: 1 Fax: 1 Heater: 3 Telephone line:1	
८	उच्च सरकारी वकील कार्यालय हेटौडा	Inverter: 1	Laptops: 1 Desktops: 7 Printers: 5 Photocopy: 1 Fax machine: 1 Fan: 15 Telephone: 2 Mobile Set: 1	
९	उच्च सरकारी वकील कार्यालय पाटन	Inverter: 1 Solar: 1	Laptops: 7 Desktops: 12 Printers: 4 Photocopy: 3 (only 1 operates) Fax machine: 1 Fan: 3 Telephone: 3	२ वटा फोटोकपी मेसिन बिग्रेको छ ।
१०	उच्च सरकारी वकील कार्यालय पोखरा	Inverter: 2	Laptops: 1 Desktops: 8 (Only 4 operates) Printers: 3 (only 2 operates) Photocopy: 2 (only 1 operates) Fax Machine: 1 Heater: 1 Fan: 16 Telephone: 2	ईन्भर्टर १ वटा बिग्रेको । ४ वटा डेस्कटप कम्प्युटर काम नलाग्ने अवस्थामा रहेको । प्रिन्टर १ वटा र फ्याक्स मेसिन १ वटा पनि बिग्रिएको ।
११	उच्च सरकारी वकील कार्यालय बाग्लुङ	नभएको	Desktops: 3 Printers: 2 Photocopy: 1 Fax machine: 1 Fan: 18 Air Condition: 4	प्रिन्टर १ वटा बिग्रिएको छ ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

			Telephone: 2	
१२	उच्च सरकारी वकील कार्यालय वुटवल	Solar: 1	Laptops: 1 Desktops: 10 (only 8 operates) Printers: 5 (only 4 operates) Photocopy: 2 (1 operates) Fax Machine: 2 Fan: 18 (only 11 operates) Air Condition: 1 Telephone: 2	ल्यापटप मर्मत गर्नुपर्ने । २ वटा कम्प्युटर बिग्रेको । प्रिन्टर १ वटा र फ्याक्स मेसिन १ वटा बिग्रेको । पंखा ७ वटा बिग्रेको ।
१३	उच्च सरकारी वकील कार्यालय तुलसीपुर	नभएको	Desktops: 4 Printers: 1 Photocopy: 1 Fax Machine: 1 Fan: 7 Telephone: 2 Mobile Set: 1	
१४	उच्च सरकारी वकील कार्यालय नेपालगञ्ज	Inverter:1	Desktops: 3 Printers: 2 Photocopy: 1 with Fax machine Air Condition: 1 Telephone: 2	ईन्भर्टर पुरानो भएकोले नयाँ चाहिने ।
१५	उच्च सरकारी वकील कार्यालय सुर्खेत	Solar:1	Laptops: 1 Desktops: 6 Printers: 2 Photocopy: 2 Fax Machine: 1 Heater: 1 Fan: 1 Telephone: 4	
१६	उच्च सरकारी वकील कार्यालय जुम्ला	नभएको	Desktops: 3 Printers: 2 (only 1 operates) Photocopy: 1 Fax Machine: 1 Scanner: 1 Telephone: 1	कम्प्युटर १ वटा र प्रिन्टर १ वटा बिग्रेको ।
१७	उच्च सरकारी वकील कार्यालय दिपालय	Inverter:2	Laptops: 1 Desktops: 4 Printers: 2 Photocopy: 2 Fax Machine: 1 Heater: 1 Telephone: 2 Fan: 14	कम्प्युटर १ वटा, प्रिन्टर १ वटा र फोटोकपी मेसिन १ वटा बिग्रेको ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

१८	उच्च सरकारी वकील कार्यालय महेन्द्रनगर	Inverter: 1	Desktops: 3 Printers: 2 Photocopy: 2 (1 doesn't function) Fax Machine: 1 Fan: 8 Telephone: 2	फोटोकपी मेसिन १ वटा बिग्रिएको छ ।

तथ्यांकको विश्लेषण:
१८ वटा उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरू मध्ये धनकुटा, ओखलढुंगा, बिरगञ्ज, बाग्लुङ, तुलसीपुर र जुम्ला गरी ६ वटा कार्यालयमा सोलार वा अन्य वैकल्पिक उर्जाको रूपमा केहि रहेको छैन । उच्च सरकारी वकील कार्यालय ईलाम र पोखरामा रहेको १ वटा इन्भर्टर बिग्रेको छ भने नेपालगञ्जको १ वटा इन्भर्टर पुरानो भएकोले नयाँ फेर्नुपर्ने भएको छ । उच्च सरकारी वकील कार्यालय पाटन, वुटवल र सुर्खेतमा गरी ३ वटा कार्यालयमा बिजुली ब्याकअपको रूपमा सोलार रहेको छ। उच्च सरकारी वकील कार्यालय विराटनगरमा २ वटा ईन्भर्टर, राजबिराजमा १ वटा ईन्भर्टर, जनकपुरमा ३ वटा इन्भर्टर, पाटनमा १ वटा इन्भर्टर, पोखरामा १ वटा इन्भर्टर, दिपालयमा २ वटा इन्भर्टर र महेन्द्रनगरमा १ वटा इन्भर्टर गरी ७ वटा कार्यालयमा चालु रहेको छ । दिगो रूपमा बिजुली गएको समयमा पनि कार्यालयको काममा बाधा नपुगोस भन्नका लागि प्रत्येक कार्यालयमा सोलार नै आवश्यक रहेको छ ।
प्रत्येक उच्च सरकारी वकील कार्यालयमा डेस्कटप कम्प्युटर, प्रिन्टर, फोटोकपी मेसिन र फ्याक्स मेसिन (उ.स.व.का. ओखलढुंगा बाहेक) रहेको छ । उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरु ओखलढुंगा, बिरगञ्ज, बाग्लुङ, तुलसीपुर, नेपालगञ्ज, जुम्ला र महेन्द्रनगरमा ल्यापटप रहेको छैन ।
उच्च सरकारी वकील कार्यालयमा कार्यरत सरकारी वकील र अन्य सहायक कर्मचारीहरूको दरवन्दी र काजको अनुपातमा कम्प्युटर र प्रिन्टरको व्यवस्था गर्न जरूरी छ । प्रत्येक उच्च सरकारी वकील कार्यालयमा मुद्दा र प्रशासनिक सम्बन्धी डकुमेन्टहरू व्यवस्थित र सुरक्षित गर्न कम्तिमा दुई वटा ब्रान्डेड कम्प्युटर, सूचना प्रविधि कार्यका लागि एक वटा ब्रान्डेड कम्प्युटर गरी कम्तीमा पाँच वटा डेस्कटप कम्प्युटर, कार्यालयका लागि १ वटा ल्यापटप, ३ वटा प्रिन्टर, डकुमेन्ट स्क्यान गर्न कम्तिमा एउटा ब्रान्डेड स्क्यानर, तालिम र अन्तरक्रिया सम्बन्धी कार्यका लागि १ वटा प्रोजेक्टर, १ वटा डिजिटल क्यामेरा र डकुमेन्टहरू सुरक्षित राख्न कम्तीमा दुई वटा एक्सटर्नल हार्ड ड्राईभको व्यवस्था हुन जरूरी छ । यसैगरी प्रत्येक उच्च सरकारी वकील कार्यालयमा कम्तीमा १ वटा फ्याक्स मेसिन र फोटोकपी मेसिन पनि चालू अवस्थामा हुन जरूरी छ ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

२.३.३ विशेष सरकारी वकील कार्यालय

क्र. सं.	सोलार वा वैकल्पिक उर्जा	कम्प्युटर, ल्यापटप तथा मेसिनरी सामाग्रीहरू
	३ वटा ईन्भर्टर र १ वटा सोलार	१५ वटा ल्यापटप ९ वटा डेस्कटप कम्प्युटर, ४ वटा प्रिन्टर, ४ वटा फोटोकपी मेसिन, १ वटा फ्याक्स मेसिन,

		३ वटा टेलिफोन लाईन

तथ्यांकको विश्लेषणः

विशेष सरकारी वकील कार्यालय काठमाडौंमा बिजुली ब्याकअपको रूपमा सोलार र ३ वटा इन्भर्टर रहेको छ । सोलार र ईनर्भटरको मद्दतले बिजुली नभएको बेला कम्प्युटर चल्ने गरेका छन् । कार्यालयमा कार्यरत सरकारी वकील र अन्य सहायक कर्मचारीहरूको दरवन्दी र काजको अनुपातमा कम्प्युटर र प्रिन्टरको व्यवस्था गर्न जरूरी छ । कार्यालयमा मुद्दा र प्रशासनिक सम्बन्धी डकुमेन्टहरू व्यवस्थित र सुरक्षित गर्न कम्तिमा दुई वटा ब्रान्डेड कम्प्युटर, सूचना प्रविधि कार्यका लागि एक वटा ब्रान्डेड कम्प्युटर, डकुमेन्ट स्क्यान गर्न कम्तिमा एउटा ब्रान्डेड स्क्यानर, तालिम र अन्तरक्रिया सम्बन्धी कार्यका लागि १ वटा प्रोजेक्टर, १ वटा डिजिटल क्यामेरा र डकुमेन्टहरू सुरक्षित राख्न कम्तीमा दुई वटा एक्सटर्नल हार्ड ड्राईभको व्यवस्था हुन जरूरी छ ।

२.३.४ जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरु

सि.नं.	कार्यालय	ऊर्जा	मेसिनरी सामान	कैफियत
१	ताप्लेजुङ	सोलारः १ जेनेरेटरः १	डेस्कटप कम्प्युटरः ३ प्रिन्टरः १ फ्याक्स मेसिनः २ टेलिफन लाइनः १	डेस्कटप कम्प्युटर २ वटा बिग्रेको र फ्याक्स मेसिन १ वटा बिग्रेको ।
२	पाँचथर	इन्भर्टरः१	डेस्कटप कम्प्युटरः ३ प्रिन्टरः२ फ्याक्सः १ हिटर २ पंखा १ टेलिफोन लाइन १	डेस्कटप कम्प्युटर २ वटा बिग्रेको ।
३	ईलाम	सोलारः १	डेस्कटप कम्प्युटरः ४ प्रिन्टरः ३ फ्याक्सः १ फोटोकपीः १ हिटरः २ पंखाः १ टेलिफोन लाईनः १	
४	झापा	इन्भर्टरः १ सोलारः २	डेस्कटप कम्प्युटरः ५ प्रिन्टर २ फ्याक्सः १ पंखा ९ एयर कण्डिसनः १	फ्याक्स राम्रोसँग काम नगरेको ।
५	धनकुटा	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः३	कम्प्युटर १ मर्मत गर्नुपर्ने ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

			प्रिन्टरः १ फ्याक्सः १ फोटोकपीः १ हिटरः १ टेलिफोनः १	
६	भोजपुर	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः२ प्रिन्टर २ फ्याक्सः १ हिटरः १ टेलिफोनः १	कम्प्युटर १ मर्मत गर्नुपर्ने ।
७	तेह्रथुम	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः३ प्रिन्टर १ फ्याक्सः१ हिटर १ टेलिफोन १	कम्प्युटर १ मर्मत गर्नुपर्ने ।
८	संखुवासभा	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः २ प्रिन्टर २ पंखा १ टेलिफोन लाइन १	4 in one printer, photocopy, Fax and scanner थान १ ।
९	मोरङ	इन्भर्टर २	डेस्कटप कम्प्युटरः४ प्रिन्टर ३ फ्याक्सः २ पंखाः १६ टेलिफोनः २	प्रिन्टर १ वटा र फ्याक्स १ वटा र पंखा ५ वटा बिग्रेको ।
१०	सुनसरी	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः६ प्रिन्टर ४ फ्याक्सः २ फोटोकपी मेसिनः २ पंखा ९ एसी १ टेलिफोन १	कम्प्युटर २, प्रिन्टर २ र फोटोकपी मेसिन मर्मत गर्नुपर्ने
११	सप्तरी	इन्भर्टर ३	डेस्कटप कम्प्युटरः४ प्रिन्टर ३ फ्याक्सः १ फोटोकपी २ पंखा २ टेलिफोन १	प्रिन्टर २, इन्भर्टर १ र फोटोकपी मेसिन १ काम नलाग्ने ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

१२	सिराहा	इन्भर्टर २ (१ चालु	डेस्कटप कम्प्युटरः३ प्रिन्टर ३ फ्याक्स १ फोटोकपी १ पंखा ९ टेलिफोनः १	इन्भर्टर १ वटा बिग्रेको, प्रिन्टर २ वटा बिग्रेको र फोटोकपी मेसिन १ वटा बिग्रेको ।
१३	उदयपुर	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः४ प्रिन्टरः २ फ्याक्सः १ फोटोकपीः १ पंखाः १० टेलिफोनः १	
१४	खोटाङ	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः२ प्रिन्टर १ फ्याक्स १ फोटोकपी १ टेलिफोन १	फ्याक्स मेसिन बिग्रेको ।
१५	ओखलढुंगा	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः१ प्रिन्टर १ फ्याक्स १ टेलिफोन १	भएको १ वटा कम्प्युटर पनि मर्मत गर्नुपर्ने ।
१६	सोलुखुम्बु	नभएको	ल्यापटपः १ डेस्कटप कम्प्युटरः३ प्रिन्टर २ फ्याक्स १ टेलिफोन १	ल्यापटप काम नलाग्ने गरी बिग्रेको । प्रिन्टर, फोटोकपी, फ्याक्स र स्क्यानर गरी फोर इन वान ।
१७	धनुषा	ईन्भर्टर १ जेनेरेटर १	डेस्कटप कम्प्युटरः ३ प्रिन्टर २ फोटोकपी मेसिन १ फ्याक्स १ हिटर १ पंखा १० टेलिफोन लाईन १	प्रिन्टर १ वटा बिग्रेको ।
१८	महोत्तरी	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः४ प्रिन्टर १ फ्याक्स २ फोटोकपी २ पंखा ८ टेलिफोन १	फ्याक्स र फोटोकपी दुवै बिग्रेको ।
१९	सर्लाही	इन्भर्टर १ जेनेरेटर १	डेस्कटप कम्प्युटरः ३ प्रिन्टर १	फ्याक्स १ वटा काम नलाग्ने गरी बिग्रेको ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

			फ्याक्स १ पंखा ८ टेलिफोन १	
२०	सिन्धुली	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः४ प्रिन्टर २ फ्याक्स १ फोटोकपी १ पंखा ५ हिटर १ टेलिफोन १	कम्प्युटर १ वटा बिग्रेको ।
२१	रामेछाप	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः२ प्रिन्टर १ फ्याक्स १ फोटोकपी १ पंखा ३ टेलिफोन १	
२२	दोलखा	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः२ प्रिन्टर २ फोटोकपी १ फ्याक्स १ हिटर ४ मोवाइल १ टेलिफोन १	
२३	रौतहट	इन्भर्टर २	डेस्कटप कम्प्युटरः४ प्रिन्टर ३ फोटोकपी १ फ्याक्स १ हिटर १ पंखा ९ टेलिफोन १	कम्प्युटर २ थान, प्रिन्टर २ थान र फ्याक्स बिग्रेको
२४	बारा	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः ३ प्रिन्टर २ फ्याक्स १ हिटर १ पंखा ८ टेलिफोन १	कम्प्युटर १ थान र फ्याक्स बिग्रेको ।
२५	पर्सा	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः४ प्रिन्टर ३ फोटोकपी २ टेलिफोन १	फोटोकपी १ थान बिग्रेको ।
२६	मकवानपुर	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः५	

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

			प्रिन्टर १ फ्याक्स १ फोटोकपी १ हिटर १ पंखा १ टेलिफोन १	
२७	चितवन	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः४ प्रिन्टर २ फ्याक्स १ फोटोकपीः १ पंखा १० टेलिफोनः १	
२८	काठमाडौँ	इन्भर्टर २	डेस्कटप कम्प्युटरः११ प्रिन्टरः ५ फोटोकपी ३ फ्याक्स १ हिटर १५ टेलिफोन २ एसी १	प्रिन्टर १ वटा र फोटोकपी मेसिन १ वटा बिग्रेको छ।
२९	ललितपुर	इन्भर्टर १ सोलार १	डेस्कटप कम्प्युटरः७ प्रिन्टर ५ फोटोकपी १ फ्याक्स १ हिटर २ पंखा ८ टेलिफोन १	फोटोकपी मेसिन र फ्याक्स मेसिन बिग्रेकाले मर्मत गर्नुपर्ने रहेको छ।
३०	भक्तपुर	सोलार १	डेस्कटप कम्प्युटरः५ प्रिन्टर २ फोटोकपी १ हिटर ४ टेलिफोन १	फोटोकपी मेसिन बिग्रेको।
३१	काभ्रेपलाञ्चोक	सोलार १	डेस्कटप कम्प्युटरः३ प्रिन्टर ३ फ्याक्स १ फोटोकपी १ टेलिफोन १	कम्प्युटर २ थान र प्रिन्टर २ थान बिग्रेको।
३२	सिन्धुपाल्चोक	नभएको	ल्यापटपः३ डेस्कटप कम्प्युटरः४ प्रिन्टर १ फ्याक्स १ फोटोकपी १	कम्प्युटर २ थान र फ्याक्स बिग्रेको।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

			टेलिफोन १	
३३	धादिङ	इन्भर्टर १ सोलार १	डेस्कटप कम्प्युटरः३ चालु २ प्रिन्टर ३ फ्याक्स १ फोटोकपी १ पंखा ५ टेलिफोन १	कम्प्युटर १ थान र प्रिन्टर २ थान बिग्रेको ।
३४	नुवाकोट	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः१ प्रिन्टर १ फ्याक्स १ फोटोकपीः १ पंखा २ टेलिफोन १	
३५	रसुवा	नभएको	ल्यापटपः ४ डेस्कटप कम्प्युटरः२ प्रिन्टर १ फ्याक्स १ फोटोकपी १ टेलिफोन १	फोटोकपी, प्रिन्टर, फ्याक्स र स्क्यानर फोर इन वान ।
३६	कास्की	इन्भर्टर २ चालु १	डेस्कटप कम्प्युटरः४ चालु २ प्रिन्टर ३ फ्याक्स १ फोटोकपी १ हिटर १ टेलिफोन १	इन्भर्टर १ थान बिग्रिएको । कम्प्युटर २ वटा, प्रिन्टर २ वटा र फ्याक्स मेसिन बिग्रेको ।
३७	तनहुँ	जेनेरेटर १	डेस्कटप कम्प्युटरः७ प्रिन्टर १ फ्याक्स १ फोटोकपी १ पंखा १८ एसी ५ टेलिफोन १	
३८	लम्जुङ	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः३ प्रिन्टर २ फ्याक्स १ फोटोकपी १ पंखा ४ टेलिफोन १	4 in one प्रिन्टर थान १ ।

३९	गोर्खा	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः४ प्रिन्टर २ फ्याक्स १ फोटोकपी १ टेलिफोन १	
४०	मनाङ	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः १ प्रिन्टर १ फ्याक्स १ टेलिफोन १	
४१	स्याङजा	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः५ प्रिन्टर २ फ्याक्स १ फोटोकपी १ पंखा ६ टेलिफोन १	
४२	बाग्लङ	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः५ प्रिन्टरः २ फ्याक्स १ फोटोकपी १ हिटर १ पंखा २ टेलिफोन १	प्रिन्टर १ र फोटोकपी १ बिग्रेको
४३	म्याग्दी	सोलार १	डेस्कटप कम्प्युटरः३ प्रिन्टरः २ फ्याक्सः १ फोटोकपीः १ हिटरः १ पंखाः १६ टेलिफोनः १	
४४	पर्वत	इन्भर्टर १ सोलार १	डेस्कटप कम्प्युटरः३ प्रिन्टरः १ फ्याक्सः १ फोटोकपीः १ हिटरः १ पंखाः २ टेलिफोनः १	
४५	मुस्ताङ	सोलार १	डेस्कटप कम्प्युटरः१ प्रिन्टर १ फ्याक्स १ हिटर १ टेलिफोन १	डेस्कटप कम्प्युटर १ काम नलाग्ने ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

४६	नवलपरासी	इन्भर्टर १ सोलार १	डेस्कटप कम्प्युटरः५ चालु ३ प्रिन्टर ४ फ्याक्स १ हिटर १ एसी ४ पंखा २९ फोटोकपी १ टेलिफोन १	कम्प्युटर २ बिग्रेको, फोटोकपी १ बिग्रेको र पंखा १२ वटा लिलाम गर्नुपर्ने ।
४७	रुपन्देही	ईन्भर्टर १ सोलार २	डेस्कटप कम्प्युटर ५ प्रिन्टर ४ फ्याक्स : १ फोटोकपी मेसिन २ हिटरः१ पंखाः २९ एयर कन्डिसनः ४ टेलिफोन लाईनः १	कम्प्युटर २ वटा , प्रिन्टर २ वटा र फोटोकपी मेसिन १ बिग्रेको । पंखा १२ वटा लिलाम गर्नुपर्ने ।
४८	कपिलवस्तु	इन्भर्टर १ बिग्रेको सोलार १	डेस्कटप कम्प्युटर ६ प्रिन्टर ३ फोटोकपी १ पंखा ९ टेलिफोन १	इन्भर्टर १ बिग्रको । कम्प्युटर ४ थान बिग्रेको ।
४९	अर्घाखाँची	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटर २ प्रिन्टर १ फ्याक्स १ हिटर १ पंखा ३ टेलिफोन १	
५०	गुल्मी	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः३ प्रिन्टर २ फ्याक्स १ टेलिफोन १	
५१	पाल्पा	इन्भर्टर २	डेस्कटप कम्प्युटरः४ प्रिन्टर २ फ्याक्स १ फोटोकपी १ पंखा ९ टेलिफोन २	
५२	दाङ	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः४ प्रिन्टर ५ फ्याक्स १	प्रिन्टर २ वटा बिग्रिएको ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

			फोटोकपी २ हिटर १ पंखा ८ मोवाइल १ टेलिफोन १	
५३	रुकुम	सोलार १	डेस्कटप कम्प्युटरः २ प्रिन्टर २ फ्याक्स १ फोटोकपी १ पंखा २ टेलिफोन १	
५४	रोल्पा	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः३ प्रिन्टर २ फोटोकपी १ फ्याक्स १ हिटर १ पंखा १ टेलिफोन १	प्रिन्टर २ वटा बिग्रेको ।
५५	सल्यान	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः२ प्रिन्टर १ फ्याक्स १ फोटोकपी १ टेलिफोन १	
५६	प्युठान	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः३ प्रिन्टर ३ फ्याक्स १ फोटोकपी १ पंखा २ टेलिफोन १	प्रिन्टर २ वटा बिग्रिएको ।
५७	बाँके	इन्भर्टर २ मध्ये १ बिग्रिएको र १ चाहिं १.३ के.भि.को	डेस्कटप कम्प्युटर ४ प्रिन्टर ३ फोटोकपी मेसिन १ फ्याक्स समेत हिटर १ पंखा २३ एयर कन्डिसन १ टेलिफोन लाइन १	इन्भर्टर १ र प्रिन्टर १ थान बिग्रिएको ।
५८	बर्दिया	इन्भर्टर २ पुरानो सोलार १	डेस्कटप कम्प्युटरः४ प्रिन्टर ३ फोटोकपी १ फ्याक्स १	कम्प्युटर २, प्रिन्टर १ र फ्याक्स १ थान बिग्रिएको । इन्भर्टर २ पुरानो भएकाले काम नलाग्ने ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

			पंखा ८ टेलिफोन १	
५९	सुर्खेत	सोलार १	डेस्कटप कम्प्युटर ४ प्रिन्टर ३ फोटोकपी मेसिन १ फ्याक्स मेसिन १ टेलिफोन लाईन २	
६०	दैलेख	सोलार १	डेस्कटप कम्प्युटरः३ प्रिन्टर २ फ्याक्स १ पंखा २ टेलिफोन १	फ्याक्स मर्मत नहुने । पंखा २ वटा नै बिग्रेको ।
६१	जाजरकोट	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः२ प्रिन्टर २ फ्याक्स १ टेलिफोन १	फ्याक्स १ बिग्रेको ।
६२	जुम्ला	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः३ प्रिन्टर २ फोटोकपी १ टेलिफोन १	कम्प्युटर १ थान र प्रिन्टर १ थान बिग्रेको ।
६३	कालिकोट	सोलार १	डेस्कटप कम्प्युटरः३ प्रिन्टर १ फ्याक्स २ फोटोकपी १ टेलिफोन १	कम्प्युटर १ बिग्रेको ।
६४	डोल्पा	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः२ प्रिन्टर १ फोटोकपी १ टेलिफोन १	कम्प्युटर १ बिग्रेको ।
६५	मुगु	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः२ प्रिन्टरः १ फ्याक्स १ फोटोकपी १ हिटर १ टेलिफोन १	फोटोकपी, प्रिन्टर र फ्याक्स एउटै भएको ।
६६	हुम्ला	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटर ३ प्रिन्टर १ फ्याक्स १ फोटोकपी १ हिटर २ टेलिफोन लाईन २	कम्प्युटर १ बिग्रेको ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

६७	कैलाली	इन्भर्टर २ सोलार १	डेस्कटप कम्प्युटरः५ प्रिन्टर ३ फ्याक्स १ फोटोकपी २ पंखा ११ टेलिफोन २	
६८	डोटी	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः२ प्रिन्टर २ फ्याक्स १ टेलिफोन १ मोवाइल २	
६९	अछाम	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः३ प्रिन्टर १ फ्याक्स १ टेलिफोन १	कम्प्युटर १ मर्मत गर्नुपर्ने ।
७०	बझाङ	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः२ प्रिन्टर १ फ्याक्स १ हिटर २ टेलिफोन १	
७१	बाजुरा	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः२ प्रिन्टर १ फ्याक्स १ हिटर १ टेलिफोन १	कम्प्युटर १ वटा बिग्रिरहने ।
७२	कञ्चनपुर	इन्भर्टर १	डेस्कटप कम्प्युटरः४ प्रिन्टर ३ फ्याक्स १ फोटोकपी १ हिटर २ पंखा २६ टेलिफोन १	हिटर २ बिग्रेको ।
७३	डडेल्धुरा	सोलार १	डेस्कटप कम्प्युटरः२ प्रिन्टर २ फ्याक्स १ फोटोकपी १ हिटर ४ टेलिफोन १	हिटर ३ मर्मत गर्नुपर्ने । प्रिन्टर, फोटोकपी, फ्याक्स र स्क्यानर भएको फोर इन वान ।
७४	बैतडी	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः३ प्रिन्टर १ फ्याक्स १	

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

			टेलिफोन १	
७५	दार्चुला	नभएको	डेस्कटप कम्प्युटरः३ प्रिन्टर २ फ्याक्स १ फोटोकपी १ हिटर १ पंखा ६ टेलिफोन १	

तथ्यांकको विश्लेषणः

२६ वटा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरू भोजपुर, ओखलढुंगा, सोलुखुम्बु, रामेछाप, दोलखा, सिन्धुपाल्चोक, नुवाकोट, रसुवा, लम्जुङ, गोर्खा, मनाङ, बाग्लुङ, अर्घाखाँची, गुल्मी, सल्यान, प्युठान, जाजरकोट, जुम्ला, डोल्पा, मुगु, हुम्ला, डोटी, बझाङ, बाजुरा, वैतडी र दार्चुलामा बिजुली ब्याकअपको कुनै व्यवस्था रहेको छैन ।

२० वटा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरूमा बिजुली ब्याकअपको रूपमा सोलारको व्यवस्था रहेको छ । जो यस प्रकार रहेका छन् ताप्लेजुङ, इलाम, झापा, ललितपुर, भक्तपुर, काभ्रेपलाञ्चोक, धादिङ, स्याग्दी, पर्वत, मुस्ताङ, नवलपरासी, रूपन्देही, कपिलवस्तु, रूकुम, बर्दिया, दैलेख, सुर्खेत कालिकोट, कैलाली र डडेल्धुरा रहेका छन् । अन्य कार्यालयहरूमा कुनैमा इन्भर्टर र जेनेरेटर रहेका छन् । दिगो रूपमा बिजुली गएको समयमा पनि कार्यालयको काममा बाधा नपुगोस भन्नका लागि प्रत्येक जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयमा सोलारको व्यवस्था हुन जरूरी छ ।

प्रत्येक जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयमा कम्तीमा १ वटा डेस्कटप कम्प्युटर र प्रिन्टर रहेको देखिन्छ । जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय रसुवा, सिन्धुपाल्चोक र सोलुखुम्बुमा ल्यापटप समेत रहेको छ । फोटोकपी मेसिन र फ्याक्स मेसिन नभएका कार्यालयमा तत्काल उपलब्ध गराउनुपर्ने र बिग्रिएका कार्यालयमा मर्मत गरी चालु अवस्थामा राख्नुपर्ने देखिन्छ । जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरूमा मुद्दाको चाप, कार्यरत सरकारी वकील र अन्य सहायक कर्मचारीहरूको दरवन्दी र काजको अनुपातमा कम्प्युटर र प्रिन्टर लगायतका सूचना प्रविधि सम्बन्धी उपकरणहरुको व्यवस्था गर्न जरूरी छ ।

प्रत्येक जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयमा कम्तीमा १ वटा ब्रान्डेड कम्प्युटर सहित ३ वटा डेस्कटप कम्प्युटर, १ वटा ल्यापटप, २ वटा प्रिन्टर, डकुमेन्ट स्क्यान गर्न कम्तिमा एउटा ब्रान्डेड स्क्यानर, डकुमेन्टहरू सुरक्षित राख्न कम्तीमा एक वटा एक्सटर्नल हार्ड ड्राईभ र एक वटा डिजिटल क्यामेराको व्यवस्था हुन जरूरी छ । यसैगरी प्रत्येक जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयमा कम्तीमा १ वटा फ्याक्स मेसिन र र फोटोकपी मेसिन पनि चालू अवस्थामा हुन जरूरी छ ।

२.४ भुकम्पबाट प्रभावित सरकारी वकील कार्यालयहरूको विवरण

२०७२ साल बैशाख १२ गतेको विनाशकारी भुकम्प र त्यस पछिका कम्पनहरूको प्रभावमा महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत कार्यालयका निम्न भवनहरूमा क्षती पुगेको थियो ।

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको भवन २०७२ साल बैशाख १२ गतेको विनाशकारी भुकम्पमा परि क्षति पुगेको छ । २०२९ सालमा निर्माण सम्पन्न भएको उक्त भवन ज्यादै पुरानो र वस्न अयोग्य भइसकेको छ । भवनको को पूर्व पट्टीको भित्तामा करीव ३ मीटर उत्तर दक्षिण भै १ ईन्चको फाटक रही चर्केको अवस्था छ । महान्यायाधिवक्ताज्यूको स्वीकीय सचिवालयको कोठाको भित्ता चर्केको र धाजां फाटेको देखिन्छ । यहि भवनको माथिल्लो तलामा जाने कोरिडोर र मूल प्रवेशद्धारको ईटा समेत देखिने गरी अलि भित्र पसेको र धेरै स्थानमा चर्केको छ ।

उच्च सरकारी वकील कार्यालय

भुकम्पले उच्च सरकारी वकील कार्यालय पोखरा, उच्च सरकारी वकील कार्यालय, पाटन र उच्च सरकारी वकील कार्यालय दिपायलको भवनमा क्षती पुर्याएको थियो । हाल उच्च सरकारी वकील कार्यालय पोखराको भवन निर्माण क्रममा छ ।

जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरू

भुकम्पबाट प्रत्यक्ष प्रभाव पारेका १६ वटा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुमा भवन पूर्ण रुपमा क्षति नष्ट भएका ९ वटा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुमा (नुवाकोट, रसुवा, गोरखा, सिन्धुली, बर्दिया, सिन्धुपाल्चोक, हुम्ला, ओखलढुंगा र वैतडी) जिल्लाहरु रहेका छन । आंशिक क्षति पुगका ७ वटा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय (धादिङ, ओखलढङ्गा, काभ्रेपलान्चोक, काठमाण्डौं, झापा, पाँचथर र प्युठान) रहेका छन् ।

२.५ सरकारी वकीलहरुका लागि आवासको सुविधा

सरकारी वकीलहरुका लागि छुट्टै आवासको सुविधा भएको भवन रहेको छैन । कार्यालयको भवनको कुनै फ्लोर र केही कोठालाई कार्यालय प्रमुख भएका सरकारी वकीलहरुले आवासको रुपमा प्रयोग गर्दै आएका छन् । निर्माणाधिन उच्च सरकारी वकील कार्यालय नेपालगञ्जमा कार्यालय प्रमुखलाई छुट्टै आवास भवन निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको छ । नयाँ बन्ने सरकारी वकील कार्यालयहरुमा सरकारी वकीलहरुका लागि आवास भवन समेत बनाउनुपर्ने देखिन्छ ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

परिच्छेद ३
सरकारी वकील कार्यालयहरूको भौतिक स्थितिको प्राप्त तथ्यांकको विश्लेषण

यो परिच्छेदमा महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत १८ वटा उच्च सरकारी वकील कार्यालय, विशेष सरकारी वकील कार्यालय र ७५ वटा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुको सोलार, वैकल्पिक उर्जा र मेसिनरी सामाग्रीको स्थितिका बारेमा विश्लेषण गरिएको छ ।

३.१ सरकारी वकील कार्यालयहरुको भवनको स्थिति

सरकारी वकील कार्यालयहरुबाट प्रभावकारी कार्यसम्पादन हुँदै आएपनि कार्यालय भवन तथा भौतिक स्रोत साधनमा क्रमशः अगाडि बढी रहेको छ । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको सिंहदरबार परिसर क्षेत्रमा रहेको कित्ता नं ७७८ नं जग्गाको क्षेत्रफल ४।१५।१।१। रोपनी रहेको छ । यसमा कित्ता मिलानका क्रममा ०/११/०/० आना जग्गा सर्वोच्च अदालतबाट र नेपाली सेनाबाट उत्तरतर्फ आकार मिल्ने गरी ०/६/०/० आना गरी १/१/०/० जग्गा प्राप्त भै हाल ६।०।१।१। जग्गा रहेको छ । यस कार्यालयलाई उपलव्ध गराईएको जग्गालाई समेटेर नयाँ भवन निर्माणको कार्य ठोस रुपमा अगाडी बढाउन सकिएको छैन । यसका लागि अर्थ मन्त्रालय, रक्षा मन्त्रालय लगायत सम्बन्धित सबैको सहयोग, समन्वय र सहकार्य हुनु आवश्यक छ । संगठनात्मक संरचना, विभिन्न सरकारी वकील कार्यालय एवं निकायमा कार्यरत सरकारी वकील र मातहतका कर्मचारीलाई पर्याप्त सुविधा र भौतिक स्रोतको जरुरी देखिएको छ । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको भवन २०७२ साल बैशाख १२ गतेको विनाशकारी भुकम्पमा परि क्षति पुगेको छ । प्राविधिक प्रतिवेदन अनुसार यो भवनमा रातो स्टिकर लागेकोले सिंहदरवार पुर्ननिर्माण समितिको पहलमा प्रिफेवमा सर्ने विषयमा तयारी वढिरहेको छ । बढ्दो कार्यबोझ र सोही अनुपातमा आवश्यक पर्ने जनशक्तिको तुलनामा हाल रहेको कार्यालय भवन र जग्गाको क्षेत्रफल ज्यादै साँघुरो महसुस गरिएको छ ।

उच्च सरकारी वकील कार्यालय र जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय रहेका धेरै स्थानमा छुट्टै आवासको सुविधा उपलब्ध नरही कार्यालय भवनकै माथिल्लो तला प्रयोग गरिएको छ । कार्यालय भवन निर्माण नभएका र भवनहरू पुराना र अपर्याप्त भएका स्थानमा सरकारी वकील कार्यालयहरूको आफ्नै कार्यालय भवन निर्माण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिनु पर्ने देखिन्छ । भएका कार्यालय भवनहरूमध्ये पनि कतिपय भवनहरू वर्तमान दरबन्दीको अनुपातमा साँघुरा, अपर्याप्त तथा पुराना भएकाले दैनिक रूपमा कार्यसम्पादनमा कठिनाई महसुस भएको छ । कार्यालय भवनहरूको विद्यमान अवस्था हेर्दा परिवर्तित सन्दर्भ र कार्यबोझको विस्तारको कारण उच्च तथा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरूका केही भवनहरू मर्मत संभार एवं नयाँ निर्माण गर्नुपर्ने अवस्थामा छन् । महान्यायाधिवक्ताको

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

कार्यालत तथा मातहतका सरकारी वकील कार्यालयहरूका काम कारवाहीहरूलाई दक्षतायुक्त, चुस्त, दुरुस्त, छिटोछरितो, प्रभावकारी र पारदर्शी बनाउन जनशक्ति व्यवस्थापन र स्रोत साधन लगायतका विषयमा र सरकारी वकील कार्यालयहरूको कार्यबोझमा क्रमशः वृद्धि हुँदै गएको परिप्रेक्ष्य हेर्दा कार्यसम्पादनका क्षेत्र, कार्यबोझ र जिम्मेवारीमा आएको विस्तार अनुरूप दरबन्दी थप हुन सकेको छैन ।

३.२ पुस्तकालयको स्थिति

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको पुस्तकालयमा कानून र अन्य पुस्तकहरु सँग्रह गरी राखिएको छ यहाँ करिव ७५०० पुस्तकहरु रहेका छन् । २०१५ सालदेखि २०७३ सालसम्मको सर्वोच्च अदालतबाट प्रकाशित भएको नेपाल कानून पत्रिका र नेपाल राजपत्रको संग्रह रहेको छ । पुस्तकालयमा कानूनका महत्वपूर्ण दस्तावेजहरु समेत रहेका छन् । ९१ वटा दराजमा पुस्तकहरु राखिएको । यस पुस्तकालयमा पुस्तक भण्डारण गर्ने स्थानको अभाव, पुस्तक अध्ययन गर्नेहरुका लागि अध्ययन कक्षको अभाव र २०७२ साल १२ गतेको विनाशकारी भुकम्पले पुस्तकालय रहेका लगभग सम्पूर्ण दराजहरुको सिसा फुटेकोले पुस्तकहरु व्यवस्थित गर्ने कार्य योजनावद्ध रुपमा हुन सकेको छैन । यसलाई व्यवस्थित बनाउने प्रयास भईरहेको छ । पुस्तकालयको लागि आवश्यक अध्ययन सामग्रीको छनोट, पुस्तकालय व्यवस्थापनको समसामयिक सुधार एवं पुस्तकालय विकाससम्बन्धी नीति निर्धारण गर्न जरुरी रहेको छ । यसैगरी उच्च सरकारी वकील कार्यालय, विशेष सरकारी वकील कार्यालय र जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुमा पनि पुस्तकालयको स्थापना गर्न जरुरी छ ।

३.३ सरकारी वकील कार्यालयहरुमा सवारी साधनको स्थिति

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा २४ वटा मोटरसाइकल र ७ वटा स्कुटर रहेका छन् । २४ वटा मोटरसाइकल मध्ये ११ वटा नयाँ मोटरसाईकल रहेको छ । अन्य मोटरसाइकलहरु ५ वर्ष पुरानो देखिएको छ । हालै २०७४ असारमा TVS PHONEX 125 DISC SKD को मोटरसाइकल १० वटा र ५वटा स्कुटर खरिद गरिएको छ । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको जनशक्तिको तुलनामा सवारी साधनको पहुँच र उपलब्धता कम देखिन्छ । कार्यालयका कम्तिमा राजपत्रांकित द्वितिय र राजपत्रांकित तृतीय शाखा अधिकृतहरुलाई दुई पाँग्रे सवारी साधन उपलब्ध गराउनु पर्ने देखिन्छ ।

१८ वटा उच्च सरकारी वकील कार्यालहरु सबैमा चार पाँग्रे सवारी साधन रहेको छ । उच्च सरकारी वकील कार्यालय पाटनमा स्कारपियो जिप १ वटा, मारुतीकार १ वटा र २०७४ जेठ १७ मा वितरण गरिएको Ecosport १ वटा गरी ३ वटा सवारी साधन रहेको छ । १५ वटा उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरु ईलाम, धनकुटा, विराटनगर, राजबिराज, जनकपुर, बिरगञ्ज, हेटौडा, पाटन, बाग्लुङ, पोखरा वुटवल, तुलसीपुर, नेपालगञ्ज, सुर्खेत र महेन्द्रनगरलाई नयाँ Ecosport वितरण गरिएको छ । तीन वटा उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरु मध्ये ओखलढुंगा र जुम्लालाई प्रयोग भइसकेका बोलेरो गाडी प्रदान गरिएको छ । उच्च सरकारी वकील कार्यालय दिपायलमा २०६९ सालमा प्राप्त भएको टाटा सुमो जिप चालु अवस्थामा रहेको छ । केही उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरुमा रहेका पुराना सवारी साधनहरु महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयबाट गाडी नभएका अन्य सरकारी वकील

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

कार्यालयहरुमा वितरणको प्रकृयामा रहेको छ । १५ वटा उच्च सरकारी वकील कार्यार्लयहरूमा मोटरसाइकल रहेको छ । तीनवटा उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरू ओखलढुंगा, बिरगञ्ज र जुम्लामा मोटरसाइकल रहेको छैन ।

विशेष सरकारी वकील कार्यालयमा हाल दुई वटा सवारी साधन रहेका छन् । २०७१ मा प्राप्त इन्भर जिप र २०७४ जेठ १७ मा प्राप्त Ecosport जिप रहेको छ । कार्यालयमा पाँच वटा मोटरसाईकल र दुई वटा स्कुटर रहेको छ ।

सडक पुगेको सवै जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुमा चार पाँग्रे सवारी साधनको पुग्ने क्रममा रहेको छ । शुरुमा २५ वटा जिल्ला सरकरी कार्यालयहरुमा सवारी साधन रहेकोमा कतिपय पुरानो मर्मत गरिरहनु पर्ने, वीस वर्ष पुग्न लागेका र लिलाम प्रक्रिया अगाडि बढाउन उपयुक्त हुने सवारी साधनहरु रहेको देखिन्छ । ७५ वटा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुमा सवारी साधनको पहुँच पुर्याउने उद्देश्यले महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयले ५७ वटा Fiat Punto गाडि खरिद गरि मिति २०७४/०२/१० को निर्णयानुसार विभिन्न ५४ वटा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुमा वितरण गरिएको छ । तर पनि भौगोलिक विकटता र सवारी साधनको अपर्याप्तताको कारण सडक यातायात पुगेका जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरुमा उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरुमा रहेको पुरानो ALTO गाडी र महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको चालु ALTO गाडी समेत गरी सवारी साधन पुऱ्याउने प्रकृयामा रहेको छ ।

३.४ सरकारी वकील कार्यालयहरूमा सोलार वा वैकल्पिक उर्जाको स्थिति

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा सूचना प्रविधिलाई व्यवस्थित गर्न बिजुली गएको समयमा पनि काम नरोकिने वातावरण बनाउन कार्यालयका मेसिनरी सामग्री चलाउन मिल्ने गरी सोलारको व्यवस्था हुन जरूरी छ । १८ वटा उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरू मध्ये धनकुटा, ओखलढुंगा, बिरगञ्ज, बाग्लुङ, तुलसीपुर र जुम्ला गरी ६ वटा कार्यालयमा सोलार वा अन्य वैकल्पिक उर्जाको रूपमा केहि रहेको छैन । उच्च सरकारी वकील कार्यालय ईलाम र पोखरामा रहेको १ वटा इन्भर्टर बिग्रेको छ भने नेपालगञ्जको १ वटा इन्भर्टर पुरानो भएकोले नयाँ फेर्नुपर्ने भएको छ । उच्च सरकारी वकील कार्यालय पाटन, वुटवल र सुर्खेतमा गरी ३ वटा कार्यालयमा बिजुली ब्याकअपको रूपमा सोलार रहेको छ । उच्च सरकारी वकील कार्यालय विराटनगरमा २ वटा ईन्भर्टर, राजबिराजमा १ वटा ईन्भर्टर, जनकपुरमा ३ वटा इन्भर्टर, पाटनमा १ वटा इन्भर्टर, पोखरामा १ वटा इन्भर्टर, दिपालयमा २ वटा इन्भर्टर र महेन्द्रनगरमा १ वटा इन्भर्टर गरी ७ वटा कार्यालयमा चालु रहेको छ । दिगो रूपमा बिजुली गएको समयमा पनि कार्यालयको काममा बाधा नपुगोस भन्नका लागि प्रत्येक कार्यालयमा सोलार नै आवश्यक रहेको छ । विशेष सरकारी वकील कार्यालयमा सोलार र ईन्भर्टर दुवै रहेको छ । २६ वटा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरू भोजपुर, ओखलढुंगा, सोलुखुम्बु, रामेछाप, दोलखा, सिन्धुपाल्चोक, नुवाकोट, रसुवा, लम्जुङ, गोर्खा, मनाङ, बाग्लुङ, अर्घाखाँची, गुल्मी, सल्यान, प्युठान, जाजरकोट, जुम्ला, डोल्पा, मुगु, हुम्ला, डोटी, बझाङ, बाजुरा, वैतडी र दार्चुलामा बिजुली ब्याकअपको कुनै व्यवस्था रहेको छैन ।

२० वटा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरूमा बिजुली ब्याकअपको रूपमा सोलारको व्यवस्था रहेको छ । जो यस प्रकार रहेका छन् ताप्लेजुङ, इलाम, झापा, ललितपुर, भक्तपुर, काभ्रेपलाञ्चोक, धादिङ, म्याग्दी, पर्वत, मुस्ताङ, नवलपरासी, रूपन्देही, कपिलवस्तु, रूकुम,

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

बर्दिया, दैलेख, सुर्खेत कालिकोट, कैलाली र डडेल्धुरा रहेका छन् । अन्य कार्यालयहरूमा कुनैमा इन्भर्टर र जेनेरेटर रहेका छन् । दिगो रूपमा बिजुली गएको समयमा पनि कार्यालयको काममा बाधा नपुगोस भन्नका लागि प्रत्येक जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयमा सोलारको व्यवस्था हुन जरूरी छ ।

३.५ सरकारी वकील कार्यालयमा मेसिनरी सामाग्रीको स्थिति

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा रहेका ल्यापटपहरू अधिकांश सरकारी वकीलहरूलाई वितरण गरिएको छ । कार्यालयमा रहेका चालु र बिग्रिएका डेस्कटप कम्प्युटर लगायत मेसिनरी सामाग्रीहरूको रेकर्ड व्यवस्थित रहेको छैन । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत कार्यालयमा रहेका जनशक्तिको अनुपातमा कम्प्युटर, प्रिन्टर र स्क्यानर लगायतका मेसिनरी सामाग्रीहरूको व्यवस्था हुन जरूरी छ ।

उच्च सरकारी वकील कार्यालयमा कार्यरत सरकारी वकील र अन्य सहायक कर्मचारीहरूको दरवन्दी र काजको अनुपातमा कम्प्युटर र प्रिन्टरको व्यवस्था गर्न जरूरी छ । प्रत्येक उच्च सरकारी वकील कार्यालयमा मुद्दा र प्रशासनिक सम्बन्धी डकुमेन्टहरू व्यवस्थित र सुरक्षित गर्न कम्तिमा दुई वटा ब्रान्डेड कम्प्युटर, सूचना प्रविधि कार्यका लागि एक वटा ब्रान्डेड कम्प्युटर गरी कम्तीमा पाँच वटा डेस्कटप कम्प्युटर, कार्यालयका लागि १ वटा ल्यापटप, ३ वटा प्रिन्टर, डकुमेन्ट स्क्यान गर्न कम्तिमा एउटा ब्रान्डेड स्क्यानर, तालिम र अन्तरक्रिया सम्बन्धी कार्यका लागि १ वटा प्रोजेक्टर, १ वटा डिजिटल क्यामेरा र डकुमेन्टहरू सुरक्षित राख्न कम्तीमा दुई वटा एक्सटर्नल हार्ड ड्राईभको व्यवस्था हुन जरूरी छ । यसैगरी प्रत्येक उच्च सरकारी वकील कार्यालयमा कम्तीमा १ वटा फ्याक्स मेसिन र फोटोकपी मेसिन पनि चालू अवस्थामा हुन जरूरी छ ।

विशेष सरकारी वकील कार्यालयमा कार्यरत सरकारी वकील र अन्य सहायक कर्मचारीहरूको दरवन्दी र काजको अनुपातमा कम्प्युटर र प्रिन्टरको व्यवस्था गर्न जरूरी छ । कार्यालयमा मुद्दा र प्रशासनिक सम्बन्धी डकुमेन्टहरू व्यवस्थित र सुरक्षित गर्न कम्तिमा दुई वटा ब्रान्डेड कम्प्युटर, सूचना प्रविधि कार्यका लागि एक वटा ब्रान्डेड कम्प्युटर, डकुमेन्ट स्क्यान गर्न कम्तिमा एउटा ब्रान्डेड स्क्यानर, तालिम र अन्तरक्रिया सम्बन्धी कार्यका लागि १ वटा प्रोजेक्टर, १ वटा डिजिटल क्यामेरा र डकुमेन्टहरू सुरक्षित राख्न कम्तीमा दुई वटा एक्सटर्नल हार्ड ड्राईभको व्यवस्था हुन जरूरी छ ।

प्रत्येक जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयमा कम्तीमा १ वटा डेस्कटप कम्प्युटर र प्रिन्टर रहेको देखिन्छ । जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय रसुवा, सिन्धुपाल्चोक र सोलुखुम्बुमा ल्यापटप समेत रहेको छ । फोटोकपी मेसिन र फ्याक्स मेसिन नभएका कार्यालयमा तत्काल उपलब्ध गराउनुपर्ने र बिग्रिएका कार्यालयमा मर्मत गरी चालु अवस्थामा राख्नुपर्ने देखिन्छ । जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरूमा मुद्दाको चाप, कार्यरत सरकारी वकील र अन्य सहायक कर्मचारीहरूको दरवन्दी र काजको अनुपातमा कम्प्युटर र प्रिन्टर लगायतका सूचना प्रविधि सम्बन्धी उपकरणहरुको व्यवस्था गर्न जरूरी छ ।

प्रत्येक जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयमा कम्तीमा १ वटा ब्रान्डेड कम्प्युटर सहित ३ वटा डेस्कटप कम्प्युटर, १ वटा ल्यापटप, २ वटा प्रिन्टर, डकुमेन्ट स्क्यान गर्न कम्तिमा एउटा ब्रान्डेड स्क्यानर, डकुमेन्टहरू सुरक्षित राख्न कम्तीमा एक वटा एक्सटर्नल हार्ड ड्राईभ र एक वटा डिजिटल क्यामेराको व्यवस्था हुन जरूरी छ । यसैगरी प्रत्येक जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयमा कम्तीमा १ वटा फ्याक्स मेसिन र र फोटोकपी मेसिन पनि चालू अवस्थामा हुन जरूरी छ ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

परिच्छेद ४

सरकारी वकील कार्यालयहरूको भवनको मापदण्ड

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत कार्यालयहरू उच्च सरकारी वकील कार्यालय, विशेष सरकारी वकील कार्यालय र जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरूको भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड तयार गर्दा सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागले बनाएको सरकारी पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको कार्यकक्षको मापदण्ड २०७० को आधारमा तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत कार्यालयले भवन निर्माण गर्दा अपनाउनु पर्ने मापदण्ड निम्न बमोजिम तयार गर्न जरूरी छ ।

क) महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको प्रस्तावित नयाँ निर्माण गरिने भवनमा हुनुपर्ने कार्यकक्षको विवरण

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय भवन

- भवनको प्रत्येक तल्लामा महिला र पुरुषका लागि छुट्टा छुट्टै सौचालय
- भवनमा दुई वटा सिंढि
- लिफ्ट दुई वटा
- भवनको वाहिरबाट ईमरजेन्सी सिंढि
- ५० मोटरसाईकल पार्किङ, ४० वटा गाडी पार्किङ गर्न मिल्ने गरी अन्डरग्राउण्ड पार्किङ बेसमेन्ट दुईवटा
- ५० हजार लिटर पानी भण्डारण गर्न मिल्ने गरी अण्डरग्राउण्ड टयांकटी
- पानी सर्भसुलभ बनाउन डिप बोरिङ कम्पाउण्ड हाता भित्र
- अपाङ्ग मैत्री भवन हुनुपर्ने
- अपाङ्ग मैत्री सौचालय हुनुपर्ने

२) कार्य कक्ष

क) महान्यायाधिवक्ताको कार्यकक्ष

महान्यायाधिवक्ता (संवैधानिक पद)

- कार्यकक्ष सहित एटयाच सौचालय
- प्राईभेट कक्ष/ अध्ययन कक्ष

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

- वैठक कक्ष २५ जना अट्ने
- पि. ए. (शाखा अधिकृत) कक्ष प्रशासनिक/ट्वाईलेट सहित
- प्रतिक्षालय कक्ष १५ जना अट्ने
- किचेन
- वैठक कार्यकक्षसँगै महिला र पुरुषका लागि छुट्टा छुट्टै सौचालय

ख) नायब महान्यायाधिवक्ता ४ जना (विशिष्ट श्रेणी सचिव सरह) कार्य कक्ष

- पि.ए. प्रत्येकलाई एक शाखा अधिकृत
- कार्यालय सहयोगी एक

ग)सहन्यायाधिवक्ता १५ (सह सचिव सरह)

घ) उपन्यायाधिवक्ता ३० जना (उप सचिव सरह)

ङ) शाखा अधिकृत ४५ जना

च) राजपत्र अनंकित प्रथम नायब सुब्बा वा सो सरह ५० जना कम्प्युटर अपरेटर समेत

छ) राजपत्र अनंकित द्वितिय खरिदार वा सो सरह ५० जना सहायक कम्प्युटर समेत

ज) सवारी चालक विश्राम कक्ष (५० जनाका लागि)

- सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागले बनाएको सरकारी पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको कार्यकक्षको मापदण्ड २०७० बमोजिम नायब महान्यायाधिवक्ता, सहन्यायाधिवक्ता, उपन्यायाधिवक्ता, शाखा अधिकृत र राजपत्र अनंकित कर्मचारीहरुको कार्यकक्षको मापदण्ड हुने
- २० जना अट्ने क्षमताको आधिकारिक ट्रेड युनियनका लागि कार्यकक्ष
- Help desk, पिडित मैत्री कक्ष, प्लम्वर/इलेक्ट्रिसियन

महान्यायाधिवक्ताको प्रत्यक्ष मातहत

१) महान्यायाधिवक्ताको सचिवालय

- दुई जना उप सचिव कार्य कक्ष
- एक जना शाखा अधिकृत कार्य कक्ष
- एक जना कम्प्युटर अपरेटर
- दुई जना नासु कार्यकक्ष
- निजी सुरक्षाकर्मी कक्ष
- दुई जना कार्यालय सहयोगी ।

२) अपराधशास्त्रीय अनुसन्धान केन्द्र

- प्रमुख कक्ष (सह सचिव सरह)

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

- ४ जना उप सचिव सरह कक्ष
- ६ जना अधिकृत कक्ष
- ६ जना राजपत्र अनंकित कर्मचारी नायब सुब्वा, कम्प्यूटर अपरेटर वा खरिदार कक्ष
- ३० जनाका लागि बैठक कक्ष
- कार्यालय सहयोगी २ जना
- महिला र पुरुषका लागि ४ वटा छुट्टा छुट्टै सौचालय

क) कार्यालय तथा जनशक्ति व्यवस्थापन विभाग नायव महान्यायाधिवक्ताको मातहतमा

१) मानव संसाधन महाशाखा

- उप सचिव १
- शाखा अधिकृत १
- नासु वा खरिदार ३
- कम्प्युटर अपरेटर १
- कार्यालय सहयोगी १
- वैठक कक्ष ३५ जना

अ. जिल्ला प्रशासन शाखा

- उप सचिव १
- शाखा अधिकृत १
- नासु वा खरिदार २
- कम्प्युटर अपरेटर १
- कार्यालय सहयोगी १
- कर्मचारी अभिलेख कक्ष

आ. आर्थिक प्रशासन शाखा

- कम्तिमा पाँचवटा कोठा ८ देखि १० जना कर्मचारीका लागि ।
- प्रमुख लेखा नियन्त्रक उप सचिव
- लेखा अधिकृत २ जना
- लेखापाल ३ जना
- कम्प्युटर अपरेटर १ जना
- कार्यालय सहयोगी १ जना
- लेखा विवरण भण्डारण कक्ष

इ. आन्तरिक प्रशासन शाखा

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

- उप सचिव १
- शाखा अधिकृत १
- नासु वा खरिदार २
- प्लम्बर १
- ईलेक्ट्रिसियन १/सव इन्जिनियर
- प्लम्बर र स्टोर सामाग्री भण्डारण कक्ष १
- जिन्सी सामान भण्डारण कक्ष ३
- कार्यालय सहयोगी १
- माली ३ जना

आन्तरिक प्रशासन शाखा मातहत

हल

- अडिटोरियम हल एक १५० जना अट्ने
- हल सँगै महिला र पुरुषका लागि सौचालय
- अपाङ्गमैत्री कोरिडोर
- हलसँगै ४० जना अट्ने खुला स्थान ।

बाल स्याहार केन्द्र भुई तलामा हुनुपर्ने

- (६ वर्ष मुनिका बीस देखि तीस जना बालबालिकाको हेरचाह गर्न)
- एक जना बाल स्याहार परिचारिका चाहिने
- बालबालिकाका लागि खेल्ने मनोरञ्जन सामाग्री सहित
- सौचालय एटयाच हुनुपर्ने ।

हेल्थ केयर सेन्टर भुई तलामा हुनुपर्ने

- सामान्य स्वास्थ्य उपचार गर्न हेल्थ अस्सिटेन्ट सहितको हेल्थ केयर सेन्टर

आगन्तुक भेटघाट कक्ष भुई तलामा हुनुपर्ने

- कर्मचारीका आगन्तुक भेट्ने गरी ४० जना सम्म बस्न मिल्ने कक्ष

चमेना गृह भुई तलामा हुनुपर्ने

- चमेना भाञ्छा कक्ष
- चमेना सामाग्री भण्डारण कक्ष
- ५० जना जति एक पटकमा बसेर खान मिल्ने गरी चमेना गृह कक्ष

पाले कक्ष

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

- पाले कक्ष भुई तलामा हुनुपर्ने
- कार्यालयको रेखदेख र हेरचाहका लागि दुई जना पाले बस्न मिल्ने गरी दुई वटा कक्ष हुनुपर्ने ।

ई. पुस्तकालय शाखा(भुई तल्लामा)

- पुस्तक राख्ने कक्ष कम्तिमा सय रयाक अट्ने गरी
- सन्दर्भ सामाग्री कक्ष कम्तिमा ५० वटा रयाक अट्ने गरी पत्रिका फाईलिङ र ३० जना जति बसेर पढ्न मिल्ने सहित
- पुस्तक भण्डारण कक्ष २वटा
- पुस्तकालय अधिकृत
- पुस्तकालय सहायक (नासु सरह)
- कम्प्युटर अपरेटर १ जना नासु सरह
- कार्यालय सहयोगी एक जना

उ. दर्ता चलानी शाखा

भुई तलामा हुनुपर्ने

- शाखा अधिकृत
- टेलिफोन अपरेटर २ जना
- नासु १ जना सहायता कक्ष
- १ जना नासु
- २ जना खरिदार
- कम्प्युटर अपरेटर १
- ३ जना कार्यालय सहयोगी
- फाईल राख्नका लागि बीस वटा दराज अट्ने भण्डारण कक्ष

२) **अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध महाशाखा**

- उप सचिव दुई
- शाखा अधिकृत २ जना
- नासु वा खरिदार सरह २ जना
- कार्यालय सहयोगी १ जना

३) **अभियोजन प्रशिक्षण केन्द्र**

- अभियोजन प्रशिक्षण केन्द्र प्रमुख कक्ष सहन्यायाधिवक्ता (सह सचिव सरह)
- उप सचिव एक जना

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

- शाखा अधिकृत १ जना
- नासु २ जना
- कम्प्युटर अपरेटर १ जना
- कार्यालय सहयोगी १ जना
- तालिम हल ३० जना अट्ने १ वटा
- तालिम कक्ष सूचना प्रबिधि ३० वटा कम्प्युटर सहित
- महिला र पुरुषका लागि छुट्टा छुट्टै सौचालय तालिम हलसँगै

४) संवैधानिक मुद्दा महाशाखा

- उप सचिव छ
- शाखा अधिकृत २ जना
- नासु वा खरिदार सरह ८ जना

ख) योजना, अनुसन्धान तथा अनुगमन विभाग

नायव महान्यायाधिवक्ताको मातहतमामहाशाखा र शाखाहरु

१) योजना, अनुसन्धान, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा

- उप सचिव दुई जना
- शाखा अधिकृत २ जना
- नासु वा खरिदार सरह २ जना
- कार्यालय सहयोगी १ जना

अ. वार्षिक प्रतिवेदन तथा प्रकाशन शाखा

- उप सचिव १
- शाखा अधिकृत २
- नासु वा खरिदार १
- कम्प्युटर अपरेटर ग्राफिक्स डिजाईनर १
- कार्यालय सहयोगी १

आ. रणनीतिक योजना कार्यान्वयन तथा अनुगमन शाखा

- उप सचिव १
- शाखा अधिकृत २
- नासु वा खरिदार १
- कार्यालय सहयोगी १

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

इ. भौतिक प्रशासन शाखा

- शाखा अधिकृत १
- नासु वा खरिदार १
- कार्यालय सहयोगी १

ई. अनुसन्धान शाखा

- उप सचिव १ जना
- शाखा अधिकृत ४ जना
- नासु वा खरिदार १ जना
- कम्प्युटर अपरेटर १ जना
- कार्यालय सहयोगी १ जना

उ. समुदाय र सरकारी वकील संवाद शाखा

- उप सचिव १ जना
- शाखा अधिकृत २ जना
- नासु वा खरिदार २ जना
- कार्यालय सहयोगी १ जना

२) सूचना प्रबिधि महाशाखा

- उप सचिव सरह १
- सूचना प्रबिधि अधिकृत २
- कम्प्युटर ईञ्जनियर २
- नासु १ जना
- सूचना प्रबिधि सहायक २
- कार्यालय सहयोगी १
- सूचना प्रबिधि स्टोर कक्ष
- सर्वर कक्ष

३) कर्मचारी तथा वन मुद्दा महाशाखा

- उप सचिव छ
- शाखा अधिकृत २ जना
- नासु वा खरिदार सरह ६ जना
- कार्यालय सहयोगी २ जना

ग) मानव अधिकार संरक्षण, कानूनी राय तथा सुशासन विभाग

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

**१)	कानूनी राय महाशाखा**

- उप सचिव २ जना
- नासु १ जना
- कार्यालय सहयोगी १ जना

**अ.	कानूनी राय अभिलेख शाखा**

- शाखा अधिकृत १ जना
- कम्प्युटर अपरेटर १ जना

**२)	मानव अधिकार संरक्षण, सुशासन तथा न्यायिक सिद्धान्त अनुगमन महाशाखा**

- उप सचिव १ जना
- शाखा अधिकृत १ जना
- नासु १ जना
- कम्प्युटर अपरेटर १ जना
- कार्यालय सहयोगी २ जना

**अ)	न्यायिक सिद्धान्त अनुगमन शाखा**

- उप सचिव १ जना
- शाखा अधिकृत २ जना
- नासु १ जना

**आ)	पीडित तथा साक्षी संरक्षण शाखा**

- उप सचिव १ जना
- शाखा अधिकृत २ जना
- नासु १ जना
- पीडित मैत्री कक्ष

**इ)	हिरासत अनुगमन शाखा**

- उप सचिव १ जना
- शाखा अधिकृत २ जना
- नासु १ जना

**३)	राजश्व तथा भ्रष्टाचार मुद्दा महाशाखा**

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

- उप सचिव छ
- शाखा अधिकृत २ जना
- नासु वा खरिदार सरह ६ जना
- कार्यालय सहयोगी २ जना

घ) मुद्दा व्यवस्थापन विभाग

१) मुद्दा व्यवस्थापन महाशाखा

अ. पुनरावेदन शाखा

- उप सचिव १ जना
- शाखा अधिकृत १४ जना
- नासु खरिदार ४ जना
- कम्प्युटर अपरेटर ६ जना
- कार्यालय सहयोगी २ जना
- कम्तिमा ५० वटा दराज अट्ने फाईल राख्ने कक्ष

आ. मुद्दा शाखा

- उप सचिव १ जना
- शाखा अधिकृत २ जना
- नासु खरिदार ४ जना
- कम्प्युटर अपरेटर २ जना
- कार्यालय सहयोगी १ जना
- कम्तिमा ५० वटा दराज अट्ने फाईल राख्ने कक्ष

इ. रिट शाखा

- उप सचिव १ जना
- शाखा अधिकृत २ जना
- नासु खरिदार ३ जना
- कार्यालय सहयोगी १ जना
- कम्तिमा २५ वटा दराज अट्ने फाईल राख्ने कक्ष

ई. अभिलेख, नजिर संकलन र प्रवाह शाखा

- उप सचिव १ जना
- शाखा अधिकृत २ जना
- नासु खरिदार २ जना
- कम्प्युटर अपरेटर १ जना

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

- कार्यालय सहयोगी १ जना
- कम्तिमा १०० वटा दराज अट्ने फाईल राख्ने कक्ष
- वैठक कक्ष २५ जना

२) अभियोजन अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा

- उप सचिव ३ जना
- शाखा अधिकृत २ जना
- नासु वा खरिदार सरह २ जना
- कार्यालय सहयोगी १ जना

३) भूमि तथा विविध मुद्दा महाशाखा

- उप सचिव छ
- शाखा अधिकृत २ जना
- नासु वा खरिदार सरह ६ जना
- कार्यालय सहयोगी २ जना

प्रहरी ब्लक छुट्टै भवन

प्रहरी अधिकृत कमाण्डमा ११ जना सुरक्षाकर्मीको लागि आवास, कार्यालय, किचन, सौचालय सहित कम्तिमा ६ वटा कोठा सहितको छुट्टै भवन ब्लक।

ख) उच्च सरकारी वकील कार्यालयको भवनमा हुनुपर्ने कार्यकक्षको विवरण

- सह न्यायाधिवक्ता वा सह सचिव सरह
- उपन्यायाधिवक्ता वा उप सचिव सरह
- शाखा अधिकृत
- नासु
- खरिदार
- सवारी चालक कक्ष
- तालिम र वैठक कक्ष ५० जना अट्ने
- हल १सय ५० जना जना अट्ने
- हल सँगै महिला र पुरुष सौचालय
- चमेना गृह कक्ष भुईं तल्लामा कम्तिमा ५० जना जति बसेर एक पटकमा खान मिल्ने, सामान भण्डारण कक्ष र किचेन छुट्टै ।
- मुद्दा शाखा
- प्रशासन शाखा

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

- लेखा शाखा
- रिट शाखा
- पुस्तकालय शाखा
- सूचना प्रबिधि शाखा
- अभिलेख शाखा
- पुनरावेदन शाखा
- कानूनी राय शाखा
- जिन्सी शाखा
- पाले कक्ष
- कार्यालय प्रमुख आवास एक फ्लोर
- दर्ता चलानी ईकाई
- कर्मचारी आगन्तुक भेटघाट कक्ष २० जना बस्न मिल्ने ।
- प्रत्येक तल्लामा महिला र पुरुष सौचालय फरक फरक ।
- कम्तिमा १० वटा गाडी र ४० वटा मोटरसाईकल पार्किङ स्थल
- सुरक्षा ईकाई ब्लक (५ जना प्रहरी बस्न मिल्ने गरी तीन कोठाको किचन सहित)
- २५ हजार लिटर पानी भण्डारण अण्डरग्राउण्ड टयांकटी र डिप बोरिङ
- अपाङ्ग मैत्री भवन र सौचालय हुनुपर्ने

ग) विशेष सरकारी वकील कार्यालयको भवनमा हुनुपर्ने कार्यकक्षको विवरण

- सह न्यायाधिवक्ता वा सह सचिव सरह
- उपन्यायाधिवक्ता वा उप सचिव सरह
- शाखा अधिकृत
- नासु
- खरिदार
- सवारी चालक कक्ष
- तालिम र वैठक कक्ष ५० जना अट्ने
- हल १सय ५० जना जना अट्ने
- हल सँगै महिला र पुरुष सौचालय
- चमेना गृह कक्ष भुईं तल्लामा कम्तिमा ५० जना जति बसेर एक पटकमा खान मिल्ने, सामान भण्डारण कक्ष र किचेन छुट्टै ।
- विशेष शाखा
- राजश्व तथा वाणिज्य शाखा
- प्रशासिकय, श्रम तथा वैदेशिक रोजगार शाखा
- प्रशासन शाखा

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

- लेखा शाखा
- रिट शाखा
- पुस्तकालय शाखा
- सूचना प्रबिधि शाखा
- अभिलेख शाखा
- पुनरावेदन शाखा
- जिन्सी शाखा
- बयान कक्ष
- पाले कक्ष
- कार्यालय प्रमुख आवास एक फ्लोर
- दर्ता चलानी ईकाई
- कर्मचारी आगन्तुक भेटघाट कक्ष २० जना बस्न मिल्ने ।
- प्रत्येक तल्लामा महिला र पुरुष सौचालय फरक फरक
- कम्तिमा १० वटा गाडी र ४० वटा मोटरसाईकल पार्किङ स्थल
- सुरक्षा ईकाई ब्लक (५ जना प्रहरी बस्न मिल्ने गरी तीन कोठाको किचन सहित)
- २५ हजार लिटर पानी भण्डारण अण्डरग्राउण्ड टयांकटी र डिप बोरिङ
- अपाङ्ग मैत्री भवन र सौचालय हुनुपर्ने

घ) जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयको भवनमा हुनुपर्ने कार्यकक्षको विवरण

जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय

- उपन्यायाधिवक्ता वा उप सचिव सरह कार्यालय प्रमुख
- शाखा अधिकृत
- नासु
- खरिदार
- सवारी चालक कक्ष
- वैठक कक्ष /हल ६० जना अट्ने
- हल सँगै महिला र पुरुष सौचालय ।
- चमेना गृह कक्ष
- मुद्दा शाखा
- प्रशासन शाखा
- लेखा शाखा
- रिट शाखा
- बयान कक्ष
- पीडित मैत्री कक्ष एटयाच सौचालय सहित (दश देखि पन्ध्र जना अट्ने)

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

- थुनुवा कक्ष
- पुस्तकालय शाखा
- सूचना प्रबिधि शाखा
- अभिलेख शाखा
- पुनरावेदन शाखा
- कानूनी राय शाखा
- जिन्सी शाखा
- पाले कक्ष
- कार्यालय प्रमुख आवास एक फ्लोर
- दर्ता चलानी ईकाई
- प्रत्येक तल्लामा महिला र पुरुष सौचालय फरक फरक
- कम्तिमा १० वटा गाडी र ४० वटा मोटरसाईकल पार्किङ स्थल
- सुरक्षा ईकाई ब्लक (५ जना प्रहरी बस्न मिल्ने गरी तीन कोठाको किचन सहित)
- २५ हजार लिटर पानी भण्डारण अण्डरग्राउण्ड टयांकटी र डिप बोरिङ
- अपाङ्ग मैत्री भवन र सौचालय हुनुपर्ने ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

परिच्छेद ५
नतिजा तथा सुझावहरु

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत सरकारी वकिल कार्यालयहरुले नेपालको संविधान तथा कानूनले तोकेका जिम्मेवारीहरु सम्पादन गर्नका लागि आफ्नो कार्य जिम्मेवारी तथा फौजदारी न्याय प्रशासनको प्रमुख अङ्गको रूपमा रहेको महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत सरकारी वकील कार्यालयमा रहेका माथि परिच्छेदमा उल्लेखित विवरणको आधारमा समस्या समाधानको लागि अपनाउनु पर्ने नीतिगत सुधार एवं भौतिक सुविधाका विषयहरूलाई अध्ययनमा समावेश गरीएको छ । यस परिच्छेदमा महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहतका सरकारी वकील कार्यालयहरूका नाममा जग्गा भए नभएको अवस्था, घर भएकावा भाडामा बसेको विवरण, सवारी साधनको अवस्था, सोलार वा वैकल्पिकउर्जाको स्थिति, कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर, फोटोकपी मेसिनको अवस्था, इन्भर्टर, पंखा, टेलिफोन, आवास सुविधा लगायतका पक्षमा संकलित विवरणको नतिजा र सुझाव प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.१ अध्ययनबाट प्राप्त नतिजाहरु

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत सरकारी वकील कार्यालयको भौतिक प्रोफाईल अनुसन्धान अध्ययनका नतीजा प्राप्ती मूलत देहाय निम्नअनुसार रहेका छन्:

- महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहतसरकारी वकील कार्यालयको कामको चापअनुसार भवन र भौतिक सुविधा पर्याप्त हुन सकेको देखिदैन । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको भवन निर्माणको विषयमा सिंहदरवार पुर्ननिर्माण समितिबाट निर्माण सम्बन्धी काम अघि वढिरहेको अवस्था छ । महान्यायाधिवक्ता कार्यालयको भवन निर्माण कार्य तदारुकताका साथ अगाडि बढाउनुपर्ने देखियो ।
- महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत सरकारी वकील कार्यालयहरुको भवन निर्माण सम्बन्धित मापदण्ड तयार गरिएको छ । उक्त मापदण्ड अनुसार सरकारी वकील कार्यालयहरुको भवन बनाउनुपर्ने देखिन्छ ।
- अदालत र सरकारी वकील कार्यालय भवनहरू फरक-फरक ठाउँमा रहेको कारण मुद्दा सम्बन्धी काम कारबाही तथा बहस पैरवीको लागि अदालत आउन जान र मिसिल लगायतका महत्वपूर्ण कागजातहरू समेतको सुरक्षाको संवेदनशीलता समेतको दृष्टिकोणले उच्च, विशेष तथा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरूमा सवारी साधन उपलब्ध भएको सकारात्मक पक्ष हो । आ.व. २०७३/७४ मा प्राप्त भएका गाडीले केहि भौतिक स्रोत साधनमा वृद्धि भएपनि कार्य वोझ र जिम्मेवारीको

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

अनुपातमा सवारी साधनहरु गाडी, मोटरसाइकल र मेसिनरी लगायतका स्रोत साधन पर्याप्त नभएकोले यी समस्याहरूको सम्बोधन गरी स्रोत साधनको उपलब्धता वृद्धि गनुपर्ने देखियो । महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय तथा मातहतका उच्च, विशेष तथा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयहरूमा रहेका मुद्दाको संख्या र कार्यबोझको अनुपातमा भौतिक स्रोत साधनहरूको अवस्था पर्याप्त नभएकोले अत्यावश्यक स्रोतसाधन र सुविधा उपलब्ध गराउन सरकारद्वारा विनियोजित रकमको अनुपात बढाउनु पर्ने देखिन्छ ।

- महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको पद अनुसारको भौतिक पूर्वाधारको स्पेस तयार गर्न सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागसँग सहकार्य गरी सम्पन्न गर्नुपर्ने अवस्था देखिषे ।
- सवारी साधन नभएका वा नपुग भएका सरकारी वकील कार्यालयहरूलाई क्रमशः सवारी साधन उपलब्ध गराउनु पर्ने देखिन्छ ।
- कार्यालयको लागि अत्यावश्यक बिजुली ब्याकअप सोलार, मेसिनरी सामाग्रीहरु कम्प्युटर, प्रिन्टर, फोटोकपि मेसिन, फ्याक्स मेसिन, स्क्यानर, प्रोजेक्टर, क्यामेरा, एक्सटर्नल हार्ड ड्राइभ लगायतका मेसिनरी साधन र तिनको मर्मत सम्भार समेतको लागि प्रत्येक सरकारी वकील कार्यालयमा पर्याप्त रकम वार्षिक रूपमा उपलब्ध गराउन आवश्यक छ ।
- सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागसँगको सहकार्यमा पीडित मैत्रीकक्ष, बयानकक्ष र सहायताकक्षको समेत मापदण्ड बनाई छुट्टाउनुपर्ने अवस्था छ ।
- महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत कार्यालयको भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धी विवरणहरुमा सवारी साधन, ईलेक्ट्रोनिक डिभाईस, फर्निचर, भवन, जग्गा लगायतका विवरणहरु भौतिक श्रोत व्यवस्थापन सम्बन्धी सफ्टवयेरमा व्यवस्थित हुनुपर्ने देखियो ।
- सरकारी वकील कार्यालयको जनशक्ति विकास तथा भौतिक सुधार गर्ने सम्बन्धमा सरकारी वकील कार्यालयको जग्गा खरिद, भवन निर्माण तथा मर्मत सम्भारको लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था गर्नुपर्ने अवस्था छ । सरकारी वकील कार्यालयहरुमा छुट्टै आवासको भवनको व्यवस्था नभएकाले आवास भवन निर्माण गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- सरकारी वकील कार्यालयको जनशक्ति विकास तथा भौतिक सुधार गर्ने सम्बन्धमा सरकारी वकील कार्यालयको जग्गा खरिद, भवन निर्माण तथा मर्मत सम्भारको लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था हुनुपर्ने देखियो ।
- तथ्याङ्कको अध्ययन गर्दा सरकारी वकील कार्यालयहरुको भौतिक साधन र स्रोत ज्यादै कमजोर, अभाव अत्यन्त न्यून देखिएको छ ।

५.२ अध्ययनको आधारमा तयार गरिएका सुझावहरु

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र मातहत सरकारी वकील कार्यालयको भौतिक प्रोफाईल तयारी अध्ययनको आधारमा निम्न सुझावहरु तयार गऐको छः

- साधन र स्रोतको अभाव जनशक्ति तथा पर्याप्त भौतिक साधनको व्यवस्था यथाशिघ्र गर्नुपर्ने देखिन्छ । सरकारी वकीलहरूलाई आवास सुविधाको व्यवस्था उपलब्ध गराउनु पर्ने देखिन्छ ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

- जनमैत्री भौतिक संरचना, भवनको मापदण्ड, जिन्सी विवरण र कर्मचारीको कार्यवोझको आधारमा आधुनिक भवनको निर्माण हुन जरुरी देखिएको छ ।
- कार्यालयको लागि अत्यावश्यक कम्प्युटर, प्रिन्टर, फोटोकपि मेसिन, फ्याक्स मेसिन लगायतका साधन र तिनको मर्मत सम्भार समेतको लागि प्रत्येक सरकारी वकील कार्यालयमा पर्याप्त रकम वार्षिक रूपमा उपलव्ध गराउन आवश्यक देखिन्छ ।
- सञ्चार र यातायातको विकासले अपराध जगतमा नयाँ प्रविधि र तरिकाहरु विकसित भए बमोजिम नै यसलाई सामना गर्न अनुसन्धानकर्तालाई पनि नयाँ ज्ञान, सीप सहित अनुसन्धानको आधुनिक उपकरणहरुको व्यवस्था अनिवार्य देखिएको छ ।
- महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय भौतिक संरचनाको निर्माण र सुधार एवं भौतिक पूर्वाधार सुधारतर्फ विगत केही वर्षदेखि क्रमिक रुपमा नयाँ भवनहरु निर्माण भैरहेको भएता पनि अझै पनि केही सरकारी वकील कार्यालयहरुको आफ्नो स्वामित्वको जग्गा र भवन नरहेको तथा जनशक्तिमा भएको वृद्धिसंगै केही भवनहरु अपर्याप्त हुँदै गएको अवस्था छ ।
- सरकारी वकीलको बढ्दो कार्यवोझ तथा सेवाग्राहीहरुको आवश्यकता अनुरुप उपयुक्त एवं अनुकूल उपभोक्ता मैत्री भवनहरुको निर्माण र सुधार गर्नुपर्ने आवश्यकता समेत रहेको छ । अध्ययन विश्लेषण प्रयोजनका लागि २५ वर्ष पुरानो (२०५० साल भन्दा अगाडि निर्माण भएका) भवन पुरानो भएकोले सेवाग्राही मैत्री भवन निर्माण गर्नुपर्ने ।
- त्यस्ता भवनमा बढ्दो कार्यबोझ र सोही अनुपातमा वृद्धि भैरहेको जनशक्तिको तुलनामा हाल रहेको कार्यालय भवन ज्यादै साँघुरो महसुस गरिएको छ ।
- यस कार्यमा सम्बन्धित निकायहरुबाट आवश्यक सहयोग, समन्वय र सक्रियताको अपेक्षा गरिएको छ ।
- सीमित श्रोत साधनबाट छिटो, छरितो, कम खर्चिलो, सर्वसुलभ तथा जन आकांक्षा अनुकुलको स्तरीय कार्य हुन सकेको छैन । त्यसैगरी, सरकारी वकीलको बढ्दो कार्यवोझ तथा सेवाग्राहीहरुको आवश्यकता अनुरुप उपयुक्त एवं अनुकूल उपभोक्ता मैत्री भवनहरुको निर्माण र सुधार गर्नुपर्ने आवश्यकता समेत रहेको छ ।
- महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको दोस्रो पञ्चवर्षिय रणनीतिक योजनाले निर्दिष्ट गरे बमोजिम भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धी कार्यहरुलाई अगाडि बढाउनुपर्ने ।

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL